CROATIA OSIGURANJE®

Izvješće o solventnosti i financijskom stanju Grupe CROATIA osiguranje za 2018. godinu

Zagreb, svibanj 2019.

SADRŽAJ

SAŽETAK 2

A. POSLOVANJE I REZULTATI 5

A.1 POSLOVANJE 5
A.2 REZULTATI PREUZIMANJA RIZIKA 10
A.3 REZULTATI ULAGANJA 14
A.4 REZULTATI OSTALIH DJELATNOSTI 18
A.5 SVE OSTALE INFORMACIJE 18

B. SUSTAV UPRAVLJANJA 19

B.1 OPĆE INFORMACIJE O SUSTAVU UPRAVLJANJA 19
B.2 ZAHTJEVI U VEZI S POSLOVNIM UGLEDOM I ISKUSTVOM 28
B.3 SUSTAV UPRAVLJANJA RIZICIMA UKLJUČUJUĆI VLASTITU PROCJENU RIZIKA I SOLVENTNOSTI 29
B.4 SUSTAV UNUTARNJE KONTROLE 36
B.5 FUNKCIJA UNUTARNJE REVIZIJE 38
B.6 AKTUARSKA FUNKCIJA 39
B.7 IZDVAJANJE POSLOVA 40
B.8 SVE OSTALE INFORMACIJE 40

C. PROFIL RIZIČNOSTI 42

C.1 PREUZETI RIZIK OSIGURANJA 44
C.2 TRŽIŠNI RIZIK 49
C.3 KREDITNI RIZIK 54
C.4 RIZIK LIKVIDNOSTI 56
C.5 OPERATIVNI RIZIK 57
C.6 OSTALI ZNAČAJNI RIZICI 58
C.7 ANALIZA OSJETLJIVOSTI I TESTOVI OTPORNOSTI 60

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI 61

D.1 IMOVINA 64
D.2 TEHNIČKE PRIČUVE 72
D.3 OSTALE OBVEZE 81
D.4 ALTERNATIVNE METODE VREDNOVANJA 83
D.5 SVE OSTALE INFORMACIJE 84

E. UPRAVLJANJE KAPITALOM 85

E.1 VLASTITA SREDSTVA 85
E.2 POTREBNI SOLVENTNI KAPITAL I MINIMALNI POTREBNI KAPITAL 87
E.3 UPORABA PODMODULA RIZIKA VLASNIČKIH VRIJEDNOSNIH PAPIRA KOJI SE TEMELJI NA TRAJANJU PRI IZRAČUNU POTREBNOG SOLVENTNOG KAPITALA 90
E.4 RAZLIKA IZMEĐU STANDARDNE FORMULE I BILO KOJEG UPOTRJEBLJENOG UNUTARNJEG MODELA 90
E.5 NEUSKLAĐENOST S MINIMALNIM POTREBNIM KAPITALOM I NEUSKLAĐENOST S POTREBNIM SOLVENTNIM KAPITALOM 90
E.6 SVE OSTALE INFORMACIJE 90

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT) 91

Uprava društva CROATIA osiguranje d.d., Zagreb, odgovorna je za sastavljanje ovog ***Izvješća o solventnosti i financijskom stanju Grupe CROATIA osiguranje za 2018. godinu*** sukladno zahtjevima Zakona o osiguranju odnosno Delegirane uredbe (EU) 2015/35. Izvješće je izrađeno u skladu s financijskim izvještajima Grupe na dan 31.12.2018. godine te daje istinit i vjeran prikaz položaja Grupe u 2018. godini.

22. svibnja 2019. godine

Za i u ime društva CROATIA osiguranje d.d.

Miroslav Klepač
Član Uprave

Davor Tomašković
Predsjednik Uprave

Marijan Kralj
Član Uprave

Robert Vučković
Član Uprave

CROATIA osiguranje d.d.

Vatroslava Jagića 33

10 000 Zagreb

Republika Hrvatska

SAŽETAK

CROATIA osiguranje d.d. (dalje u tekstu: Matično društvo ili samo Društvo) matično je društvo **Grupe CROATIA osiguranje** (dalje u tekstu: Grupa) te je izradilo ovo ***Izvješće o solventnosti i financijskom stanju Grupe CROATIA osiguranje za 2018. godinu*** (dalje u tekstu: Izvješće) sukladno članku 336. Zakona o osiguranju te zahtjevima članaka 359. – 364. Delegirane uredbe (EU) 2015/35, dok struktura ovog Izvješća prati strukturu iz Dodatka XX Delegirane uredbe. Svi iznosi iskazani su u valuti HRK. U Izvješću su prikazane usporedne kvalitativne i kvantitativne informacije s prethodnim razdobljem, 2017. godinom.

POSLOVANJE I REZULTATI

Ukupna zaračunata bruto premija Grupe u 2018. godini (prije usklađenja za iznos neto povećanja ispravka vrijednosti potraživanja za pripadajuću premiju i pripadajućih otpisa) iznosi **3.323.228 tisuća HRK** i bilježi povećanje od 5,8% u odnosu na 2017. godinu. Zaračunata bruto premija neživotnih osiguranja iznosi 2.636.762 tisuća HRK i veća je za 5,4% prema istom razdoblju prethodne godine dok zaračunata bruto premija životnih osiguranja iznosi 686.466 tisuća HRK što je povećanje od 7,4%.

Konsolidirana dobit Grupe nakon oporezivanja i udjela manjinskih dioničara (nekontrolirajućih interesa) u 2018. godini iznosi **337.080 tisuća HRK,** a što u odnosu na 2017. godinu predstavlja povećanje od 33%

Od značajnijih poslovnih događaja u 2018. godini izdvaja se završetak postupka pripajanja društva CROATIA osiguranje kredita d.d. (bivši BNP Paribas Cardif osiguranje d.d.) Matičnom društvu CROATIA osiguranje d.d. čime je nastavljen započeti proces organizacijske konsolidacije te jačanja tržišne pozicije u skladu s poslovnom strategijom tržišnog rasta.

Detaljnije informacije o značajnijim poslovnim događajima kao i ostvarenim rezultatima poslovanja dane su u Poglavlju A.

SUSTAV UPRAVLJANJA

U Grupi je uspostavljen odgovarajući sustav upravljanja koji obuhvaća primjerenu organizacijsku strukturu, sustav unutarnjih kontrola te sustav upravljanja rizicima. Tako su u Grupi uspostavljene sve ključne funkcije propisane Zakonom: funkcija upravljanja rizicima, funkcija praćenja usklađenosti, funkcija unutarnje revizije te aktuarska funkcija.

Tijekom 2018. godine, došlo je i do promjene u sastavu Nadzornog odbora Matičnog Društva. Detaljnije informacije o sustavu upravljanja dane su u *Poglavlju B*.

PROFIL RIZIČNOSTI

Profil rizičnosti Grupe u bitnome čine preuzeti rizik osiguranja (neživotnih, životnih i zdravstvenih osiguranja), tržišni rizik, kreditni rizik, rizik likvidnosti te operativni rizik. Predmetnim rizicima Grupa redovito upravlja u svome poslovanju, a primjenom odredbi standardne formule za odgovarajuće rizike izdvajaju se kapitalni zahtjevi. Od ostalih materijalno značajnih rizika, prepoznaje se izloženost strateškom riziku, riziku ugleda (reputacijski rizik), riziku usklađenosti, riziku eksternalizacije i kibernetičkom (eng. cyber) riziku.

SAŽETAK

Grupa također redovito prati tzv. eksterne faktore rizika (rizici makroekonomskog, zakonodavnog i političkog okruženja) koji su većinom kvalitativne prirode te koreliraju, odnosno utječu na ostale rizike. Posebno je važno istaknuti da je profil rizičnosti Grupe u bitnome određen profilom rizičnosti Matičnog društva, s obzirom na doprinos Matičnog društva Grupi po svim relevantnim pokazateljima i rizicima. Detaljnije informacije o profilu rizičnosti dane su u *Poglavlju C*.

VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Vrednovanje imovine i obveza za potrebe solventnosti (SII vrednovanje) provedeno je sukladno primjenjivim propisima te ukupna imovina vrednovana za potrebe solventnosti iznosi 10.776.717 tisuća HRK i manja je za 744.205 tisuća HRK u odnosu na ukupnu imovinu vrednovanu po MSFI-u (Međunarodni standardi financijskog izvještavanja), a što predstavlja relativnu razliku od oko 6%. Najznačajnije razlike po pojedinoj stavci imovine proizlaze iz ulaganja u pridružena i ovisna društva s obzirom da se u financijskim izvješćima ista vrednuju po trošku stjecanja, dok se za potrebe solventnosti vrednuju prilagođenom metodom udjela. Značajnije razlike na strani imovine prisutne su i u stavkama ulaganja u državne obveznice (zbog drugačijeg načina vrednovanja), razgraničeni troškovi pribave te potraživanja od osiguranja i posrednika najviše zbog prilagodbi umanjenja. Značajna razlika na strani imovine prisutna u stavci ulaganja u nekretnine (zbog drugačijeg načina iskazivanja) primarno je rezultat drugačije metode konsolidacije. Na strani obveza, daleko najznačajnija razlika proizlazi iz vrednovanja tehničkih pričuva što je rezultat različitih metodologija koje propisuju MSFI s jedne i Solventnost II s druge strane. Detaljnije informacije o vrednovanju imovine i obveza dane su u Poglavlju D.

UPRAVLJANJE KAPITALOM

U 2018. godini Grupa je poslovala s **visokim stopama adekvatnosti kapitala**. Na 31.12.2018. prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće SCR-a i MCR-a ukupno iznose **3.849.878 tisuću HRK,** SCR (potrebni solventni kapital) iznosi 1.742.936 tisuća HRK dok je MCR (minimalni potrebni kapital) 557.577 tisuća HRK.

Omjer između prihvatljivih vlastitih sredstava koja služe za pokriće potrebnog solventnog kapitala i SCR-a (tzv. SCR omjer ili stopa adekvatnosti kapitala) iznosi **visokih 221%,** što predstavlja povećanje od 7 postotnih bodova u odnosu na 2017. godinu (2017.: 214%). Istovremeno, omjer prihvatljivih vlastitih sredstva za pokriće minimalnog potrebnog kapitala i MCR-a (tzv. MCR omjer) iznosi **vrlo visokih 675%** (2017.: 641%). Omjeri SCR-a i MCR-a za 2017. su izmijenjeni što je detaljnije pojašnjeno u *Poglavlju E.*

Navedeno povećanje stope adekvatnosti kapitala u odnosu na 2017. godinu, rezultat je većeg rasta dostupnog kapitala od rasta SCR-a, prvenstveno zbog ostvarene dobiti Grupe.

Promatrajući strukturu prihvatljivih vlastitih sredstava Grupe (dostupnog kapitala) koja služe za pokriće SCR-a i MCR-a, sva vlastita sredstva Grupe prihvatljiva za pokriće SCR-a ujedno su prihvatljiva i za pokriće MCR-a te se nalaze u kategoriji 1 koja predstavlja najvišu kvalitetu vlastitih sredstava..

SAŽETAK

Prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće SCR-a i MCR-a na 31.12.2018. *(000 HRK)*

Kategorija 1	Kategorija 2	Kategorija 3	Ukupno
3.849.878	-	-	3.849.878

Detaljnije informacije o upravljanju kapitalom dane su u *Poglavlju E*.

Sastavni dio ovog Izvješća su i **kvantitativni obrasci (tzv. QRT)** propisani za javnu objavu koji se nalaze u *Poglavlju F*.

A. POSLOVANJE I REZULTATI

A.1 POSLOVANJE

CROATIA osiguranje Grupu (dalje u tekstu: Grupa) čini CROATIA osiguranje d.d. kao Matično društvo Grupe sa svojim povezanim društvima, kako je navedeno kasnije u tekstu (Tablica A.1.1.).

CROATIA osiguranje d.d. (dalje u tekstu: Matično društvo ili samo **Društvo**) sa sjedištem u Zagrebu, Vatroslava Jagića 33, upisano je u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod matičnim brojem subjekta (MBS): 080051022 te OIB-om: 26187994862. Osnovni kontakt podaci Društva su:

- **web:** www.crosig.hr;
- **e-mail:** info@crosig.hr;
- **tel:** 0800 1884.

Temeljni kapital Društva upisan je u registar Trgovačkog suda u Zagrebu, u nominalnoj vrijednosti u iznosu od 601.576 tisuća HRK, a sastoji se od 429.697 dionica nominalne vrijednosti 1.400 HRK, koje su u cijelosti uplaćene u novcu. Navedene dionice odnose se na redovne i povlaštene, pri čemu su, s obzirom na zajamčenu isplatu dividendi, povlaštene dionice klasificirane kao financijske obveze. Sukladno važećem Statutu Društva, ograničenje prava glasa dioničara ili djelomično ograničenje prava glasa, ne postoji. Članovi Uprave i Nadzornog odbora Društva nisu imatelji dionica Društva. Društvo nema vlastitih dionica, niti je Glavna skupština Društva ovlastila Društvo na stjecanje vlastitih dionica.

Glavni poslovni segmenti Grupe su **poslovi osiguranja i reosiguranja**. Od drugih značajnijih poslova Grupa također obavlja i poslove **upravljanja mirovinskim fondovima, tehničkih pregleda te pružanja medicinskih usluga poliklinika**. Grupa poslove osiguranja obavlja u segmentima neživotnih i životnih osiguranja.

Sklapanje i ispunjavanje **ugovora o životnim osiguranjima** odnosi se na sljedeće vrste osiguranja:

- životna osiguranja;
- rentno osiguranje;
- dopunska osiguranja uz osiguranje života;
- osiguranje života i rentno osiguranje kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja.

Sklapanje i ispunjavanje **ugovora o neživotnim osiguranjima** odnosi se na sljedeća osiguranja:

- osiguranje od nezgode;
- zdravstveno osiguranje;
- osiguranje cestovnih vozila;
- osiguranje tračnih vozila;
- osiguranje zračnih letjelica;
- osiguranje plovila;
- osiguranje robe u prijevozu;
- osiguranje od požara i elementarnih šteta;
- ostala osiguranja imovine;
- osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila;
- osiguranje od odgovornosti za upotrebu zračnih letjelica;

A. POSLOVANJE I REZULTATI

- osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila;
- ostala osiguranja od odgovornosti;
- osiguranje kredita;
- osiguranje jamstava;
- osiguranje raznih financijskih gubitaka;
- osiguranje troškova pravne zaštite;
- osiguranje pomoći (asistencija).

Osim prethodno spomenutih djelatnosti, Grupa obavlja i sljedeće poslove koji su u neposrednoj ili posrednoj vezi s poslovima osiguranja i to:

- posredovanje kod prodaje, odnosno prodaja predmeta koji pripadnu Grupi po osnovi obavljanja poslova osiguranja;
- poduzimanje mjera radi sprečavanja i otklanjanja opasnosti koje ugrožavaju osiguranu imovinu i osobe;
- procjenu stupnja izloženosti riziku osiguranog objekta i procjena šteta;
- obavljanje drugih intelektualnih i tehničkih usluga u vezi s poslovima osiguranja.

Matično društvo je u 2016. godini doregistrirano za obavljanje poslova **reosiguranja u skupini neživotnih osiguranja.**

Značajno zemljopisno područje u kojem Grupa obavlja svoje djelatnosti je **Republika Hrvatska.** Grupa je u 2018. godini poslovala i u sljedećim zemljopisnim područjima:

- Bosna i Hercegovina;
- Republika Makedonija;
- Republika Slovenija (putem podružnice Matičnog društva);
- Republika Srbija.

Nadzorno tijelo nadležno za nadzor Grupe (kao i Društva) je **Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga** (dalje u tekstu: **HANFA ili Agencija**), Franje Račkoga 6, Zagreb. Osnovni kontakt podaci HANFA-e su:

- web: www.hanfa.hr;
- e-mail: info@hanfa.hr;
- tel: +385 1 6173 200.

Vanjski revizor Grupe (kao i Društva) za 2018. godinu je **PricewaterhouseCoopers d.o.o.**, za reviziju i konzalting Zagreb (dalje u tekstu: **PWC ili Revizor**), Heinzelova 70/VII. Osnovni kontakt podaci Revizora su:

- web: www.pwc.hr;
- tel: +385 1 6328 888.

Vlasnici kvalificiranih udjela u Matičnom društvu su **Adris grupa d.d., Rovinj** sa 66,3% udjela u kapitalu i **Republika Hrvatska** s 30,6% udjela u kapitalu.

Grupa odnosno Matično društvo posluje u sastavu **Adris grupe**, koja je jedna od vodećih hrvatskih i regionalnih kompanija. Adris grupa je organizirana u četiri strateške poslovne jedinice: turizam, osiguranje, zdrava hrana i nekretnine. Početkom 2014. godine, Adris grupa je postala većinskim vlasnikom Matičnog društva, čime Adris postaje i regionalni lider na tržištu osiguranja.

A. POSLOVANJE I REZULTATI

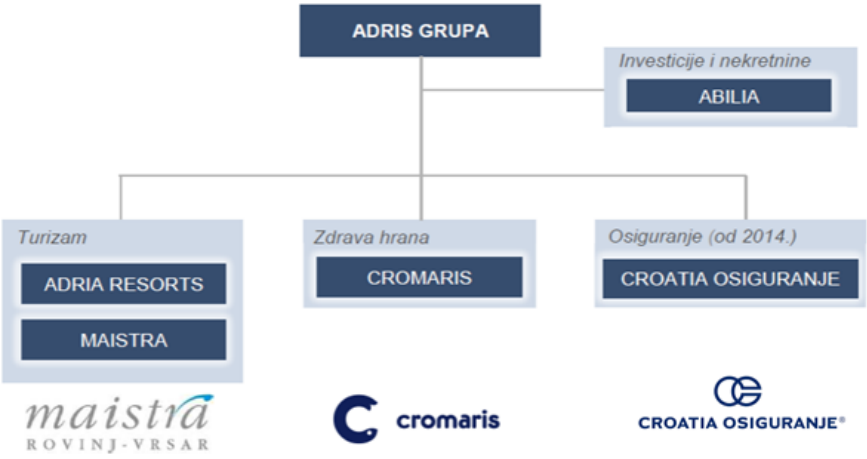

U svim ovisnim društvima Grupe (vidjeti Tablicu A.1.1. za cjelovit popis ovisnih društava), Matično društvo je jedini vlasnik kvalificiranog udjela, a u većini ovisnih društava je i jedini vlasnik. U zajedničkom ulaganju u PBZ Croatia osiguranje d.d., Zagreb, uz Društvo, drugi imatelj kvalificiranog udjela (50%) je Privredna banka Zagreb d.d. Popis svih članica Grupe na dan 31.12.2018. prikazan je u nastavku.

Tablica A.1.1. Članice Grupe CROATIA osiguranja na dan 31.12.2018.

Članice Grupe	Djelatnost	Država	Postotak vlasništva
Ovisna društva			
Milenijum osiguranje a.d., Beograd	Osiguranje	Srbija	100,00%
Croatia osiguranje d.d., Mostar	Osiguranje	BiH	95,02%
- Crotehna d.o.o., Ljubuški	Tehnički pregledi	BiH	100,00%
- Croatia remont d.d., Čapljina	Tehnički pregledi	BiH	69,79%
- Croauto d.o.o., Mostar	Tehnički pregledi	BiH	66,79%
- Hotel Hum d.o.o., Ljubuški	Ugostiteljstvo	BiH	100,00%
- Ponte d.o.o., Mostar	Zastupanje u osiguranju	BiH	100,00%
Croatia osiguranje - život a.d., Skopje*	Osiguranje	Makedonija	95,00%
Croatia osiguranje - neživot a.d., Skopje	Osiguranje	Makedonija	100,00%
CROATIA-TEHNIČKI PREGLEDI d.o.o., Zagreb	Tehnički pregledi	Hrvatska	100,00%
- Herz d.d., Požega	Tehnički pregledi	Hrvatska	100,00%
- Slavonijatrans-Tehnički pregledi d.o.o., Sl. Brod	Tehnički pregledi	Hrvatska	76,00%
- STP Pitomača, Pitomača	Tehnički pregledi	Hrvatska	100,00%
- STP Blato	Tehnički pregledi	Hrvatska	100,00%
- Autoprijevoz d.d.	Tehnički pregledi	Hrvatska	79,29%
CROATIA osiguranje, mirovinsko društvo d.o.o., Zagreb	Upravljanje mirovinskim fondovima	Hrvatska	100,00%
CROATIA PREMIUM d.o.o., Zagreb	Nekretnine	Hrvatska	100,00%
HISTRIA CONSTRUCT d.o.o., Zagreb	Nekretnine	Hrvatska	100,00%
Core 1 d.o.o., Zagreb	Nekretnine	Hrvatska	100,00%
AUTO MAKSIMIR VOZILA d.o.o.	Zastupanje u osiguranju	Hrvatska	100,00%
AK POLICA d.o.o.	Zastupanje u osiguranju	Hrvatska	100,00%
CO ZDRAVLJE d.o.o.	Savjetovanje i usluge	Hrvatska	100,00%
- CROATIA Poliklinika, Zagreb**	Zdravstvo	Hrvatska	100,00%
RAZNE USLUGE d.o.o. - u likvidaciji Zagreb	Usluge	Hrvatska	100,00%

A. POSLOVANJE I REZULTATI

Zajednički pothvati:			
PBZ CROATIA OSIGURANJE d.d., Zagreb	Upravljanje mirovinskim fondovima	Hrvatska	50,00%
Pridružena društva:			
Strmec projekt d.o.o., Samobor	Nekretnine	Hrvatska	49,76%
STP AGROSERVIS d.o.o., Virovitica	Tehničko testiranje i analiza	Hrvatska	37,00%

**5% dionica Croatia osiguranje – život a.d., Skopje su trezorske dionice*

*** društvo je tijekom 2018. godine preimenovano iz Poliklinika CROATIA zdravstveno osiguranje u CROATIA Poliklinika*

U cilju optimizacije poslovanja Grupe, a posebno ostvarenja nižih troškova poslovanja, bržih i efikasnijih procesa, veće diversifikacije rizika te posljedično osnažene adekvatnosti kapitala, Matično društvo je tijekom 2018. godine temeljem Ugovora o pripajanju, odluke Glavne skupštine i Rješenja Trgovačkog suda te prethodnog odobrenja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, pripojilo društvo CROATIA osiguranje kredita d.d. (bivši BNP Paribas Cardif osiguranje d.d.). Također je početkom 2018. godine, Matično društvo steklo 100% dionica s pravom glasa u društvu AK polica d.o.o. čija je osnovna djelatnost zastupanje u osiguranju. Kupoprodajna naknada iznosila je 147 tisuća kuna te je približno jednaka i fer vrijednosti stečenog društva.

Tijekom 2018. godine društvu CO Zdravlje d.o.o. ustupljena su osnivačka prava u poliklinikama ARS Medica i CROATIA Poliklinika, a poliklinika Ars Medica pripojila se CROATIA Poliklinici.

Društvo na dan 31.12.2018. godine ima jednu registriranu podružnicu (Podružnica Ljubljana). Podružnica u pravnom prometu posluje pod tvrtkom CROATIA osiguranje d.d. podružnica Ljubljana na hrvatskom jeziku te CROATIA ZAVAROVANJE d.d. podružnica Ljubljana, na slovenskom jeziku. Krajem prosinca 2018. godine, regulatorna tijela Slovenije su objavila rješenje za mogućnost početka prodaje osiguranja preko podružnice u Sloveniji na koji način je nastavljen ranije definiran proces organizacijske i tržišne konsolidacije.

Obuhvat Grupe u konsolidiranim financijskim izvješćima i obuhvat Grupe za potrebe solventnosti se podudaraju, no različite su metode konsolidacije.

Grupa za potrebe izračuna solventnosti na razini grupe koristi tzv. **metodu 1** (metoda konsolidacije) iz članka 315. Zakona o osiguranju. U nastavku su opisane razlike u konsolidiranim podacima korištenim za konsolidirana financijska izvješća i onim za potrebe solventnosti primjenom metode 1.

Naime, konsolidirani podaci u financijskim izvješćima obuhvaćaju punu konsolidaciju svih ovisnih društava i društava unuka Matičnog društva te konsolidaciju metodom udjela društava PBZ Croatia osiguranje d.d., Strmec projekt d.o.o., Samobor i STP AGROSERVIS d.o.o., Virovitica dok su konsolidirani podaci za potrebe solventnosti utvrđeni punom konsolidacijom samo ovisnih društava koja obavljaju poslove osiguranja, a vrijednosti svih ostalih povezanih društava Matičnog društva i ovisnih društava u konsolidiranoj bilanci utvrđene su sukladno članku 335. Delegirane uredbe, primjenom jedne od sljedeće dvije metode:

- prilagođena metoda udjela;
- metoda udjela prema sektorskim pravilima.

Potpunosti radi, u nastavku su navedene metode konsolidacije za potrebe izrade konsolidiranih financijskih izvješća i za potrebe solventnosti za pojedine članice Grupe.

A. POSLOVANJE I REZULTATI

Tablica A.1.2. Metode konsolidacije za potrebe konsolidiranih financijskih izvješća i za potrebe solventnosti

Članice Grupe	Metoda za konsolidirana financijska izvješća	Metoda za potrebe solventnosti
Ovisna društva		
Milenijum osiguranje a.d., Beograd	Puna konsolidacija	Puna konsolidacija čl. 335, st. 1, t. (a) DU*
Croatia osiguranje d.d., Mostar	Puna konsolidacija	Puna konsolidacija čl. 335, st. 1, t. (a) DU*
- Crotehna d.o.o., Ljubuški	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- Croatia remont d.d., Čapljina	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- Croauto d.o.o., Mostar	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- Hotel Hum d.o.o., Ljubuški	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- Ponte d.o.o., Mostar	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
Croatia osiguranje - život a.d., Skopje*	Puna konsolidacija	Puna konsolidacija čl. 335, st. 1, t. (a) DU*
Croatia osiguranje - neživot a.d., Skopje	Puna konsolidacija	Puna konsolidacija čl. 335, st. 1, t. (a) DU*
CROATIA-TEHNIČKI PREGLEDI d.o.o., Zagreb	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- Herz d.d., Požega	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- Slavonijatrans-Tehnički pregledi d.o.o., Sl. Brod	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- STP Pitomača, Pitomača	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- STP Blato	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- Autoprijevoz d.d.	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
CROATIA osiguranje, mirovinsko društvo d.o.o., Zagreb	Puna konsolidacija	Metoda udjela prema sektorskim pravilima čl. 335, st. 1, t. (e) DU*
CROATIA PREMIUM d.o.o., Zagreb	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
HISTRIA CONSTRUCT d.o.o., Zagreb	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
Core 1 d.o.o., Zagreb	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
AUTO MAKSIMIR VOZILA d.o.o.	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
AK POLICA d.o.o.	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
CO ZDRAVLJE d.o.o.	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- CROATIA Poliklinika, Zagreb	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
RAZNE USLUGE d.o.o. - u likvidaciji Zagreb	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
Zajednički pothvati:		
PBZ CROATIA OSIGURANJE d.d., Zagreb	Konsolidacija metodom udjela	Metoda udjela prema sektorskim pravilima čl. 335, st. 1, t. (e) DU*
Pridružena društva:		
Strmec projekt d.o.o., Samobor	Konsolidacija metodom udjela	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
STP AGROSERVIS d.o.o., Virovitica	Konsolidacija metodom udjela	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU *

** DU označava Delegiranu uredbu (EU) 2015/35.*

A. POSLOVANJE I REZULTATI

A.2 REZULTATI PREUZIMANJA RIZIKA

Grupa u razdoblju od 2014. godine prolazi kroz transformacijski proces, a obavljenim financijskim restrukturiranjem i dokapitalizacijom Matičnog društva vrijednom 840 mil. HRK te redovitim poslovanjem i ostvarenjem dobiti, ostvarena je snažna kapitalna adekvatnost koja na 31.12.2018. godine iznosi **221% (SCR omjer).**

Rezultati navedenog restrukturiranja vidljivi su i u financijskom rezultatu te je u 2018. godini Grupa iskazala **konsolidiranu dobit nakon oporezivanja i nekontrolirajućih interesa u iznosu od 337.080 tisuća HRK** što predstavlja povećanje od 33,2% (2017.: 253.103 tisuće HRK).

Ukupna zaračunata bruto premija na razini Grupe u 2018. godini iznosi 3.323.228 tisuća HRK (2017.: 3.141.160 tisuća HRK) i bilježi povećanje od 5,8% u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Od toga, **zaračunata bruto premija neživotnih osiguranja iznosi 2.636.762 tisuće HRK** (2017.: 2.501.784 tisuća HRK) i bilježi povećanje od 5,4%, dok **zaračunata bruto premija životnog osiguranja iznosi 686.466 tisuća HRK** (2017.: 639.376 tisuća HRK) i bilježi povećanje od 7,4%.

Zarađene premije (neto od reosiguranja i suosiguranja) u izvještajnom razdoblju iznose 2.933.835 tisuća HRK i bilježe povećanje od 7,9% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine (2017.: 2.720.052 tisuća HRK).

U poslovima ulaganja sredstava neživotnih i životnih osiguranja **Grupa je ostvarila financijske prihode u iznosu od 472.628 tisuća HRK** što je smanjenje od 5,5% u odnosu na 2017. godinu dok financijski troškovi iznose 131.215 tisuća HRK te su manji za 23,2%.

Bruto likvidirane štete u 2018. godini iznose 1.762.078 tisuća HRK što predstavlja povećanje od 4% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine (2017.: 1.697.643 tisuće HRK).

Troškovi pribave i administrativni troškovi ukupno iznose 1.210.933 tisuće HRK i bilježe povećanje od 5,8%.

U nastavku su prikazane sve ključne stavke Računa dobiti i gubitka.

A. POSLOVANJE I REZULTATI

Tablica A.2.1. Račun dobiti i gubitka *(u 000 HRK)*

Račun dobiti i gubitka - ključne stavke	2018.	2017.	Δ18/17
Zaračunate bruto premije	3.323.228	3.141.160	5,80%
Zarađena premija, neto	2.933.835	2.720.052	7,86%
Prihodi od provizija i naknada	41.466	37.138	11,65%
Ostali poslovni prihodi	157.786	166.038	-4,97%
Neto nastale štete	(1.810.507)	(1.741.698)	3,95%
Troškovi pribave	(616.165)	(560.403)	9,95%
Administrativni troškovi	(594.768)	(584.652)	1,73%
Ostali poslovni rashodi	(63.584)	(77.174)	-17,61%
Operativni rezultat	**48.063**	**(40.699)**	**218,09%**
Financijski prihodi	472.628	500.359	-5,54%
Financijski rashodi	(131.215)	(170.781)	-23,17%
Financijski rezultat	**341.413**	**329.578**	**3,59%**
Udio u dobiti pridruženih društava	13.995	14.623	-4,29%
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	**403.471**	**303.502**	**32,94%**
Porez na dobit	(66.297)	(49.911)	32,83%
Nekontrolirajući interesi	(94)	(488)	-80,74%
DOBIT TEKUĆE GODINE	**337.080**	**253.103**	**33,18%**

Zaračunate bruto premije sastoje se od zaračunate bruto premije života i neživota bez uključenog ispravka vrijednosti i naplaćenog ispravka vrijednosti;

Zaračunate bruto premije neživotnih osiguranja uključuju sve iznose premija koje su ugovorene (policirane) u tekućem obračunskom razdoblju, neovisno o tome odnose li se ti iznosi u cijelosti ili djelomično na kasnije obračunsko razdoblje;

Zaračunate bruto premije životnih osiguranja uključuju sve iznose premija koji su naplaćeni do kraja obračunskog razdoblja;

Zarađene premije sastoje se od zaračunate bruto premije, ispravka vrijednosti i naplaćenog ispravka vrijednosti, premija predanih u reosiguranje i suosiguranje u zemlji i inozemstvu te promjene pričuva prijenosnih premija (uključujući udio reosiguratelja i suosiguratelja);

Neto nastale štete su nastale štete umanjene za udio reosiguranja u nastalim štetama;

Troškovi pribave uključuju sve izravne troškove koji nastaju kod zaključivanja ugovora o osiguranju kao što su troškovi zastupnika, troškovi plaća djelatnika u prodaji, provizija te troškove promidžbe;

Administrativni troškovi uključuju amortizaciju imovine, plaće, poreze i doprinose iz i na plaće i ostale administrativne troškove;

Ostali poslovni rashodi uključuju različite naknade (garancijski fond, HUO, naknade nadzornom tijelu), doprinose, ostale osiguranteljno tehničke troškove, ostale troškove i umanjenja vrijednosti.

A. POSLOVANJE I REZULTATI

Rezultati preuzimanja rizika prikazani su i kroz analizu policirane premije i nastalih šteta po vrstama osiguranja koja je prikazana u sljedećoj tablici.

Tablica A.2.2. Analiza policirane premije i nastalih šteta po vrstama osiguranja *(u 000 HRK)*

Društvo	Zaračunata bruto premija		Premija predana u reosiguranje		Bruto nastale štete*		Udio reosig. u nastalim štetama*	
	2018.	2017.	2018.	2017.	2018.	2017.*	2018.	2017.*
Osiguranje od nezgode	134.309	137.372	(1.634)	(2.085)	43.815	42.347	57	45
Zdravstveno osiguranje	318.540	313.850	(6.003)	(2.811)	170.559	138.402	36	(286)
Osiguranje cestovnih vozila	369.268	320.669	(4.971)	(4.048)	271.449	274.940	(794)	(112)
Osiguranje tračnih vozila	6.070	6.138	0	0	1.296	790	0	0
Osiguranje zračnih letjelica	5.941	6.094	(6.514)	(5.159)	9.667	3.805	(8.080)	(3.487)
Osiguranje plovila	51.097	56.171	(32.127)	(33.984)	29.384	54.901	(22.423)	(10.378)
Osiguranje robe u prijevozu	17.196	22.138	(5.970)	(7.482)	8.232	8.247	(991)	(840)
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	235.856	238.526	(124.363)	(101.529)	90.151	100.429	(45.137)	(39.945)
Ostala osiguranja imovine	383.105	334.696	(58.276)	(39.974)	225.798	271.686	(5.072)	(20.699)
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	753.552	696.595	(13.404)	(13.083)	366.840	328.504	257	6.779
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu zračnih letjelica	3.744	3.817	(5.637)	(3.453)	348	2.345	19	(1.454)
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	11.020	15.269	(6.058)	(7.891)	410	(965)	2.473	(3.787)
Ostala osiguranja od odgovornosti	134.681	117.855	(17.981)	(25.137)	90.081	77.061	(3.078)	(18.671)
Osiguranje kredita	163.031	173.965	(8.070)	(17.303)	(54.339)	(48.102)	(3.526)	(1.254)
Osiguranje jamstava	2.552	2.430	(46)	(18)	181	539	0	0
Osiguranje raznih financijskih gubitaka	32.382	28.412	(17.593)	(12.648)	15.456	8.344	(8.865)	(12.971)
Osiguranje pravne zaštite	1.652	2	(1.485)	0	272	0	(201)	0
Osiguranje pomoći (asistencija)	26.290	23.362	(673)	(751)	12.062	10.777	0	0
Ukupno neživotna osiguranja	**2.650.285**	**2.497.359**	**(310.806)**	**(277.357)**	**1.281.662**	**1.274.050**	**(95.325)**	**(107.060)**
Životna osiguranja	554.343	417.324	(188)	17	508.573	369.599	(50)	276
Rentno osiguranje	4.597	8.357	0	0	4.869	9.909	0	0
Dopunska osiguranja uz osiguranje života	18.755	19.269	(63)	(56)	4.208	3.157	0	0
Osiguranje života i rentno osiguranje kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	108.772	194.425	0	0	106.570	191.767	0	0
Ukupno životna osiguranja	**686.466**	**639.376**	**(251)**	**(39)**	**624.220**	**574.432**	**(50)**	**276**
Sveukupno	**3.336.751**	**3.136.735**	**(311.057)**	**(277.396)**	**1.905.882**	**1.848.482**	**(95.375)**	**(106.784)**

**Raspodjela prema vrsti osiguranja bruto nastalih šteta i udjela reosiguranja u bruto nastalim štetama iskazanih za 2017. godinu su korigirane.*

A. POSLOVANJE I REZULTATI

Neki od osnovnih pokazatelja preuzimanja rizika neživotnih osiguranja su kvota šteta, kvota troškova te kombinirana kvota koje su prikazane u nastavku.

Tablica A.2.3. Kvota šteta, kvota troškova i kombinirana kvota u 2018. i 2017. godini

	2018.	2017.	Δ18/17
Kvota šteta	50,39%	54,55%	-4,16 p.b.
Kvota troškova	43,03%	43,04%	-0,01 p.b.
Kombinirana kvota	93,42%	97,59%	-4,17 p.b.

Kvota šteta, kvota troškova i kombinirana kvota po vrstama neživotnih osiguranja izračunate su kako slijedi:

Kvota šteta = (Likvidirane štete, bruto iznos + Promjena pričuva za štete, bruto iznos + Promjena ostalih tehničkih pričuva, bruto iznos) / (Zaračunate bruto premije + Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak vrijednosti premije + Promjena bruto pričuva prijenosnih premija)*(-100);

Kvota troškova = (Poslovni rashodi (izdaci za obavljanje djelatnosti), neto + Ostali osiguratelјno-tehnički prihodi, neto od reosiguranja + Ostali tehnički troškovi, neto od reosiguranja) / (Zaračunate bruto premije + Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak vrijednosti premije + Promjena bruto pričuva prijenosnih premija)*(-100);

Kombinirana kvota = kvota šteta + kvota troškova.

Kvota šteta za vrste neživotnih osiguranja za koje se oblikuje matematička pričuva izračunata je na sljedeći način :

Kvota šteta = ((Likvidirane štete, bruto iznos + Promjena pričuva za štete, bruto iznos + Promjena matematičke pričuve, bruto iznos + Promjena ostalih tehničkih pričuva, bruto iznos) + (Prihodi od ulaganja iz sredstava matematičke pričuve + Troškovi od ulaganja iz sredstava matematičke pričuve)) / (Zaračunate bruto premije + Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak vrijednosti premije + Promjena bruto pričuva prijenosnih premija)*(-100).

A. POSLOVANJE I REZULTATI

A.3 REZULTATI ULAGANJA

Ukupan neto rezultat ulaganja Grupe u 2018. godini iznosi **341.413 tisuća HRK** te je veći za 3,6% u odnosu na 2017. godinu. U odnosu na prethodno razdoblje prihodi od ulaganja smanjili su se za 5,5% odnosno 27.731 tisuća kuna kao i troškovi ulaganja koji su se smanjili za 23,2 % odnosno 39.566 tisuća kuna.

Prihodi i troškovi ulaganja su prikazani u nastavku.

Tablica A.3.1. Neto rezultat ulaganja *(u 000 HRK)*

Ključne stavke	2018.	2017.	Δ18/17
Prihodi od ulaganja	472.628	500.359	-5,54%
Troškovi ulaganja	(131.215)	(170.781)	-23,17%
Neto rezultat ulaganja	**341.413**	**329.578**	**3,59%**
Neto tečajne razlike od ulaganja	(47.166)	(28.155)	67,52%
Neto rezultat ulaganja bez tečajnih razlika	**388.579**	**357.733**	**8,62%**

Prihodi od ulaganja

Prihodi od ulaganja obuhvaćaju prihode od kamata na financijska ulaganja, prihode od dividendi, prihode od ulaganja u nekretnine, neto pozitivne tečajne razlike, realizirane dobitke od financijske imovine, nerealizirane dobitke od financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, prihode od naplate prethodno ispravljenih iznosa i ostale prihode od ulaganja;

Prihodi od kamata na financijska ulaganja priznaju se u računu dobiti i gubitka kako nastaju, uzimajući u obzir efektivni prinos na odgovarajuću imovinu;

Prihod od dividende priznaje se u računu dobiti i gubitka na dan kada je stečeno pravo na dividendu. Prihod od dividende obuhvaća prihode od dividendi od ovisnih i pridruženih društava te od ulaganja u dionice tj. sudjelujuće interese;

Prihodi od ulaganja u nekretnine sastoje se od prihoda od najma, prihoda od povećanja vrijednosti nekretnina, prihoda od prodaje nekretnina te ostalih prihoda povezanih s ulaganjima u nekretnine. Prihodi od najma zemljišta i građevinskih objekata priznaju se u računu dobiti i gubitka linearnom metodom tijekom cijelog trajanja najma;

Pozitivne tečajne razlike odnose se na prihode od promjene vrijednosti tečaja strane valute u izvještajnom razdoblju;

Prihodi od prodaje (realizacije) ulaganja odnose se na prihode ostvarene prodajom financijskih ulaganja odnosno realizacijom financijskih ulaganja pri njihovom dospijeću;

Nerealizirani dobici od ulaganja odnose se na dobitke proizašle iz promjene fer vrijednosti financijske imovine klasificirane po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka;

Prihodi od naplate temeljem prethodno ispravljenih iznosa odnose se na naplatu financijske imovine, a koja je ispravljena u prethodnim razdobljima.

A. POSLOVANJE I REZULTATI

U nastavku je prikazana detaljnija razrada prihoda od ulaganja prema prethodno navedenoj razdiobi kao i prema vrsti financijskog instrumenta.

Tablica A.3.2. Prihodi od ulaganja – razrada *(u 000 HRK)*

Prihodi od ulaganja - razrada	2018.	2017.	Δ18/17
Prihodi od kamata	235.795	248.180	-4,99%
Prihodi od dividendi	16.914	16.252	4,07%
Prihodi od ulaganja u nekretnine	96.776	77.309	25,18%
Prihod od povoljnije kupnje	0	20.554	-100,00%
Pozitivne tečajne razlike	15.615	23.514	-33,59%
Realizirani dobici od financijske imovine*	74.663	69.015	8,18%
Nerealizirani dobici od financijske imovine po fer vrijednosti kroz RDG	1.044	5.213	-79,98%
Nerealizirani dobici od promjene fer vrijednosti derivativnih financijskih instrumenata	2.381	1.692	40,72%
Naplata prethodno ispravljenih iznosa	23.065	20.219	14,07%
Ostali prihodi od ulaganja	6.376	18.411	-65,37%
Sveukupno	**472.628**	**500.359**	**-5,54%**

* *Realizirani dobici od financijske imovine uključuju i realizirane dobitke od derivativnih financijskih instrumenata*

Ukupni prihodi od ulaganja Grupe u 2018. godini iznose **472.628 tisuća HRK**, a smanjenje za 5,5% u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, rezultat je smanjenja prihoda od kamata, smanjenja ostalih prihoda od ulaganja, nerealiziranih dobitaka od financijske imovine te smanjenja pozitivnih tečajnih razlika. Na manje ostvarene prihode u 2018. godini također utječe i to što je u 2017. godini ostvaren prihod od povoljnije kupnje BNP Paribas Cardif osiguranja u iznosu od 20.554 tisuće HRK.

Prihod od kamata smanjio se za 5% u odnosu na prethodno razdoblje kao rezultat smanjenja kamata na depozite u iznosu od 17.353 tisuće HRK (-45,7%). Smanjenje kamatnih prihoda po depozitima rezultat je nižih ulaganja u depozite u odnosu na prethodnu godinu. Istovremeno je došlo do povećanja kamatnih prihoda od obveznica za 4.570 tisuća HRK (2,3%) kao rezultat većih ulaganja u obveznice u odnosu na prethodno razdoblje.

Ostali prihodi od ulaganja smanjili su se za 65,4% odnosno 12.034 tisuća HRK. Smanjenje se prvenstveno odnosi na prihode od naplate po predstečajnoj nagodbi koji su u 2017. godini iznosili 14,8 milijuna HRK, dok u 2018. godini iznose 220,9 tisuća HRK.

Smanjenje pozitivnih tečajnih razlika za 33,6% odnosno 7.899 tisuća HRK proizlaze iz promjene vrijednosti tečaja strane valute u izvještajnom razdoblju.

A. POSLOVANJE I REZULTATI

Tablica A.3.3. Prihodi od ulaganja po vrsti instrumenta *(u 000 HRK)*

Prihodi od ulaganja po instrumentu	2018.	2017.	Δ18/17
Obveznice	254.189	252.373	0,72%
Nekretnine	96.776	77.309	25,18%
Depoziti	22.295	42.788	-47,89%
Zajmovi	34.441	30.833	11,70%
Dionice	28.438	45.107	-36,95%
Investicijski fondovi	1.989	3.886	-48,82%
FX derivati	25.317	2.143	1081,27%
Ovisna i pridružena društva	0	25.169	-100,00%
Ostalo	9.184	20.752	-55,75%
Sveukupno	**472.628**	**500.359**	**-5,54%**

Iz navedenog je razvidno da Grupa najveći dio prihoda od ulaganja ostvaruje od kamatonosnih financijskih instrumenata: obveznica, depozita i zajmova, a zatim i od najma nekretnina.

Smanjenje prihoda od depozita se odnosi na smanjenje prihoda od kamata nastalog uslijed nižih ulaganja u depozite u odnosu na prethodnu godinu. Smanjenje ostalih prihoda odnosi se na smanjenje prihoda od naplate po predstečajnoj nagodbi. Smanjenje prihoda od dionica od 37% odnosno 16.669 tisuća HRK najvećim dijelom se odnosi na smanjenje realiziranih dobitaka od dionica raspoloživih za prodaju koji su u odnosu na prethodnu godinu manji za 58,8% odnosno 15.735 tisuća HRK .

Prihodi od ulaganja u derivative su za 23.174 tisuća HRK veći nego u 2017. godini, a najvećim dijelom se odnose na realizirane dobitke od FX Forwarda (22.262 tisuća HRK).

Troškovi ulaganja

Troškovi ulaganja uključuju troškove od umanjenja vrijednosti ulaganja financijske imovine, troškove (gubitke) ostvarene pri prodaji (realizaciji) financijskih ulaganja, neto negativne tečajne razlike, nerealizirane gubitke od ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i ostale troškove ulaganja;

Gubici od umanjenja vrijednosti sastoje se od gubitaka od umanjenja vrijednosti financijske imovine za koju je utvrđeno da je došlo do umanjenja vrijednosti odnosno za koju je utvrđeno da je nadoknadiva vrijednost imovine manja od knjigovodstvene vrijednosti imovine te je provedeno umanjenje kroz račun dobiti i gubitka;

Troškovi od prodaje (realizacije) ulaganja odnose se na troškove ostvarene prodajom financijskih ulaganja;.

Negativne tečajne razlike odnose se na troškove od promjene vrijednosti tečaja strane valute u izvještajnom razdoblju;

Nerealizirani gubici od ulaganja odnose se na gubitke proizašle iz promjene fer vrijednosti financijske imovine klasificirane po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka;

A. POSLOVANJE I REZULTATI

Ostali troškovi ulaganja uključuju troškove nekretnina koje se sastoje od troškova smanjenja vrijednosti nekretnina, troškova od prodaje nekretnina te ostalih troškova povezanih s ulaganjima u nekretnine. U nastavku je dana detaljnija razrada troškova ulaganja prema prethodno navedenoj razdiobi.

Tablica A.3.4.: Troškovi ulaganja - razrada *(u 000 HRK)*

Troškovi ulaganja	2018.	2017.	Δ18/17
Umanjenje vrijednosti ulaganja	40.275	90.446	-55,47%
Realizirani gubici od ulaganja	13.211	16.247	-18,68%
Negativne tečajne razlike	62.781	51.669	21,51%
Nerealizirani gubici od ulaganja u financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz RDG	2.137	1.527	39,94%
Nerealizirani gubici od promjene fer vrijednosti derivativnih financijskih instrumenata	2.729	1.999	36,52%
Troškovi platnog prometa, kamata i kamata na leasing	7.594	6.196	22,57%
Ostali troškovi ulaganja	2.488	2.697	-7,77%
Sveukupno	**131.215**	**170.781**	**-23,17%**

Troškovi ulaganja Grupe iznose 131.215 tisuća HRK i smanjili su se za 23,2% odnosno za 39.566 tisuća HRK u odnosu na prethodnu godinu i to prvenstveno kao rezultat smanjenja umanjenja vrijednosti ulaganja.

U 2018. godini nije bilo značajnih umanjenja vrijednosti zajmova kao što je to bio slučaj u 2017. godini kada su iznosili 58.504 tisuće HRK. Tijekom 2018. godine, provedena su umanjenja u dionice u iznosu od 20.121 tisuću HRK, investicijske fondove u iznosu od 7.100 tisuća HRK te nekretnine u iznosu od 12.544 tisuće HRK.

Također, na smanjenje troškova utjecaj su imali i realizirani gubici od ulaganja koji su manji za 3.036 tisuća HRK.

Dobit iz ulaganja koja se priznaje direktno u kapitalu

Grupa je u 2018. godini ostvarila **gubitak iz ulaganja koji se priznaje direktno u kapitalu**, odnosno koji je iskazan kroz ostalu sveobuhvatnu dobit kako slijedi.

Tablica A.3.5.: Dobici/gubici iskazani u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti *(u 000 HRK)*

Dobici/gubici iskazani u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	2018.	2017.	Δ18/17
Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, neto od realiziranih iznosa i neto od odgođenog poreza	**(34.128)**	**96.013**	**-135,55%**

Grupa u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti iskazuje efekte promjene fer vrijednosti financijskih instrumenata klasificiranih kao imovina raspoloživa za prodaju. Ukupan iznos nerealiziranih gubitaka od promjene fer vrijednosti instrumenta klasificiranih raspoloživo za prodaju (neto od realiziranih iznosa i neto od odgođenog poreza) u 2018. godini iznosi 34.128 tisuća HRK. Promjena se odnosi najvećim dijelom na promjenu fer vrijednosti dionica i obveznica u portfelju.

A. POSLOVANJE I REZULTATI

Ulaganja u sekuritizirane instrumente

Grupa **nema ulaganja u sekuritizirane instrumente**.

A.4 REZULTATI OSTALIH DJELATNOSTI

Od ostalih značajnijih djelatnosti (neosiguranteljni poslovi) Grupa također obavlja i poslove **upravljanja mirovinskim fondovima, tehničkih pregleda te pružanja medicinskih usluga poliklinika**.

Prihodi Grupe od pružanja usluga tehničkih pregleda u 2018. godini iznose 72.145 tisuća HRK (2017.: 72.853 tisuće HRK), a od pružanja medicinskih usluga poliklinika 15.160 tisuća HRK (2017.: 15.739 tisuća HRK).

Članice Grupe koje se bave poslovima upravljanja mirovinskim fondovima u 2018. godini su poslovali s dobiti (**PBZ Croatia osiguranje d.d., Zagreb,** dobit u 2018. godini u iznosu od 27.371 tisuću HRK (2017.: 28.700 tisuća HRK), a **Croatia osiguranje, mirovinsko društvo d.o.o., Zagreb,** dobit u iznosu od 1.608 tisuća HRK (2017.: 1.321 tisuću HRK).

A.5 SVE OSTALE INFORMACIJE

Grupa nema ostalih značajnih informacija za navesti u ovom poglavlju.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

B.1 OPĆE INFORMACIJE O SUSTAVU UPRAVLJANJA

CROATIA osiguranje d.d. je vladajuće, matično društvo Grupe s funkcijom objedinjavanja i poslovnog usmjeravanja Grupe. Matično društvo postavlja strateške ciljeve Grupe i redovito prati njihovo ostvarenje.

Matično društvo Grupe je sukladno Zakonu o trgovačkim društvima, prihvatilo **dualistički koncept** ustroja organa Društva. Temeljni organi Društva su Uprava, Nadzorni odbor te Skupština Društva. Obveze i odgovornosti navedenih tijela upravljanja utvrđene su Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o osiguranju i Statutom Društva.

Uprava Društva je organ koji sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima, Zakona o osiguranju te odredbama Statuta i ostalim internim aktima Društva, vodi poslove Društva i zastupa Društvo i u tome je samostalna. Uprava Društva sastoji se od najmanje tri (3), a najviše sedam (7) članova od kojih je jedan predsjednik Uprave. Broj članova Uprave svojom odlukom određuje Nadzorni odbor.

Član Uprave može biti osoba koja u svakom trenutku ispunjava uvjete propisane Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o osiguranju i uvjete propisane Pravilnikom o uvjetima za obavljanje funkcije člana uprave i člana nadzornog odbora društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje koji je donijela HANFA. Članom Uprave Društva može biti imenovana samo osoba koja prethodno dobije odobrenje HANFA-e.

Uprava je donijela Poslovnik o radu kojim se uređuju sva pitanja značajna za rad Uprave koja nisu uređena Statutom Društva. Uprava Društva sukladno Statutu i Poslovniku vodi poslove Društva zajednički te u pravilu odluke donosi na sjednicama, a može i u sklopu konzultacija putem elektronske pošte, kao i drugim za to podobnim tehničkim sredstvima. Sjednice Uprave održavaju se u pravilu jednom tjedno. Uprava donosi odluke većinom danih glasova, a ako su glasovi pri odlučivanju jednako podijeljeni, odlučujući je glas predsjednika Uprave. Društvo zastupaju zajedno najmanje dva člana Uprave.

Uprava je odgovorna za podnošenje godišnjeg izvješća Društva i Grupe, koje uključuje godišnje financijske izvještaje, Nadzornom odboru, nakon čega Nadzorni odbor iste treba ispitati i utvrditi za podnošenje Glavnoj skupštini. Uprava Društva je dužna pripremiti nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje za svaku poslovnu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“) koji su usvojeni u Europskoj uniji, a koji daju istinit i vjeran prikaz financijskog položaja Društva i Grupe, kao i rezultata njihovog poslovanja i gotovinskog toka, u skladu s važećim računovodstvenim standardima te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje financijskih izvještaja.

Posebnom odlukom Uprave Društva utvrđena je koordinacija poslova predsjednika i članova Uprave Društva. Predmetnom odlukom definirana su razgraničenja predsjednika i članova Uprave Društva u odnosu na organizacijske jedinice Društva.

Nadzorni odbor je organ Društva koji nadzire vođenje poslova Društva, no njegove se ovlasti ne iscrpljuju samo u funkciji nadzora, nego i u drugim poslovima određenim Zakonom o trgovačkim društvima i Statutom Društva.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Član Nadzornog odbora može biti osoba koja u svakom trenutku ispunjava uvjete propisane Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o osiguranju kao i uvjete propisane Pravilnikom o uvjetima za obavljanje funkcije člana uprave i člana nadzornog odbora društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje kojeg je donijela HANFA. Mandat članova Nadzornog odbora traje najduže četiri (4) godine uz mogućnost ponovnog izbora.

S obzirom na vlasničku strukturu, dok god drži najmanje 25% redovnih dionica Društva uvećano za jednu takvu dionicu, Republika Hrvatska ima pravo, sukladno članku 256. stavak 3. Zakona o trgovačkim društvima, izravno imenovati dva (2) člana Nadzornog odbora, a dok god drži najmanje 10% redovnih dionica Društva, ima pravo izravno imenovati jednog (1) člana Nadzornog odbora. Jednog (1) člana Nadzornog odbora imenuje radničko vijeće Društva odnosno radnici na neposrednim i tajnim izborima na način propisan za izbor radničkog vijeća i to im pravo pripada dok su ispunjeni uvjeti iz Zakona o radu. Preostalih četiri (4), odnosno pet (5) članova Nadzornog odbora bira Glavna skupština Društva.

Nadzorni odbor obavlja osobito ove poslove:

- imenuje i opoziva predsjednika i članove Uprave;
- nadzire vođenje poslova Društva;
- po potrebi saziva Glavnu skupštinu;
- podnosi Glavnoj skupštini pisano izvješće o obavljenom nadzoru;
- na prijedlog Uprave utvrđuje Godišnje financijsko izvješće;
- zastupa Društvo prema Upravi;
- daje suglasnost na odluke Uprave, odnosno odlučuje o drugim poslovima, kad je to propisano zakonom ili Statutom;
- mijenja i dopunjuje odredbe Statuta na temelju odluke Glavne skupštine Društva;
- donosi Poslovnik o svom radu;
- obavlja druge poslove koje su mu izrijekom povjerene zakonom ili Statutom;
- sklapa Ugovore s Upravom.

Nadzorni odbor većinom glasova svih članova daje suglasnost u pogledu sljedećih poslovnih odluka, odnosno akata Uprave:

- otuđivanja i opterećivanja nekretnina Društva čija tržišna vrijednost prelazi iznos od 1.000.000,00 HRK;
- sklapanja pravnih poslova ili niza povezanih pravnih poslova čija vrijednost premašuje petnaest posto (15%) temeljnog kapitala Društva;
- za određivanje poslovne politike Društva;
- za određivanje financijskog plana Društva, a koji predlaže Uprava Društva;
- za određivanje ustrojstva sustava unutarnjih kontrola;
- za određivanje okvirnog godišnjeg programa rada unutarnje revizije.

Nadzorni odbor može imenovati Povjerenstva radi pripreme odluka koje donosi i nadzora njihova provođenja. Članovi Nadzornog odbora mogu sudjelovati u radu svakog Povjerenstva. Odluke Nadzornog odbora donose se većinom od ukupnog broja članova, osim ako Statutom nije drugačije određeno. Rad Nadzornog odbora Društva detaljnije se uređuje Poslovnikom o radu Nadzornog odbora.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Nadzorni odbor ustrojio je **Revizijski odbor** kao stručno tijelo koje daje podršku Nadzornom odboru Društva. Organizacija i način rada Revizijskog odbora pobliže se uređuju Poslovnikom o radu Revizijskog odbora. Revizijski odbor se sastoji od tri (3) člana Nadzornog odbora. Najmanje jedan (1) član Revizijskog odbora mora poznavati područje računovodstva i/ili revizije. Zadatak Revizijskog odbora je pratiti, nadgledati i poboljšavati kvalitetu, primjerenost i ažurnost financijskog izvještavanja te obavlja sljedeće poslove utvrđene Zakonom o reviziji i Poslovnikom o radu Revizijskog odbora:

- izvješćuje Nadzorni odbor o ishodu zakonske revizije te objašnjava na koji način je zakonska revizija pridonijela integritetu financijskog izvještavanja i objašnjava ulogu Odbora u tom procesu;
- prati proces financijskog izvještavanja i dostavlja preporuke ili prijedloge za osiguravanje njegovog integriteta;
- glede financijskog izvještavanja prati djelotvornost sustava unutarnje kontrole kvalitete i sustava upravljanja rizicima te, ako je to primjenjivo, internu reviziju, bez kršenja svoje neovisnosti;
- prati obavljanje zakonske revizije godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja;
- ispituje i prati neovisnost revizorskog društva a posebno prikladnost pružanja nerevizorskih usluga koje podliježu njegovu prethodnom odobrenju, nakon što su na odgovarajući način procijenjene prijetnje neovisnosti i primijenjeni zaštitni mehanizmi, s tim da je Odbor zadužen ispitati i odobriti sve nerevizorske usluge koje bi Društvu pružalo revizorsko društvo;
- odgovoran je za postupak izbora revizorskog društva te predlaže imenovanje revizorskog društva i daje preporuke o uvjetima njegovog angažmana;
- nadgleda rotaciju ovlaštenih revizora unutar revizorskog društva;
- prati integritet financijskih informacija društva, a osobito ispravnost i dosljednost računovodstvenih metoda koje koristi društvo i grupa kojoj pripada, uključivši i kriterije za konsolidaciju financijskih izvještaja društva koja pripadaju grupi;
- najmanje jednom godišnje procjenjuje kvalitetu sustava unutarnje kontrole i upravljanja rizicima, s ciljem da se glavni rizici kojima je društvo izloženo (uključujući i rizike povezane s pridržavanjem propisa) na odgovarajući način identificiraju i javno objave te da se njima na odgovarajući način upravlja;
- osigurava učinkovitost sustava interne revizije, osobito putem izrade preporuka prilikom odabira, imenovanja, ponovnog imenovanja i smjene rukovoditelja odjela za internu reviziju i glede sredstava koja mu stoje na raspolaganju te procjene postupka rukovodećeg kadra povodom nalaza i preporuke interne revizije;
- razmatra učinkovitost vanjske revizije i postupanje višeg rukovodećeg kadra u skladu s preporukama vanjskog revizora;
- istražuje okolnosti vezane uz otkaz vanjskog revizora i daje odgovarajuće preporuke Nadzornom odboru;
- od revizorskog društva, managementa ili bilo kojeg zaposlenika Društva zatražiti sve informacija potrebne za izvršenje uloge Odbora, te od Uprave i Sektora interne revizije zatražiti pisana mišljenja koja se prema potrebi, mogu priložiti materijalima koji se podnose Nadzornom odboru;
- provodi druge zadatke po nalogu Nadzornog odbora.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Glavna skupština je organ Društva u kojemu dioničari ostvaruju svoja prava u poslovima Društva, ako zakonom ili Statutom nije drugačije određeno. Nadležnosti Glavne skupštine propisane su Zakonom o trgovačkim društvima i Statutom Društva.

Statut Društva pobliže određuje nadležnosti Glavne skupštine, te sukladno navedenoj odredbi nadležnosti Glavne skupštine su:

- donošenje Statuta te odlučivanje o izmjenama i dopunama Statuta Društva;
- izabiranje i opozivanje članova Nadzornog odbora;
- odlučivanje o uporabi dobiti;
- odlučivanje o povećanju i smanjenju temeljnog kapitala Društva;
- usvajanje Godišnjih financijskih izvješća, kad joj to prepuste Uprava i Nadzorni odbor;
- odlučivanje o davanju razrješnica Upravi i članovima Nadzornog odbora;
- imenovanje revizora Društva;
- odlučivanje o statusnim promjenama Društva;
- odlučivanje o prestanku rada Društva;
- odlučivanje o drugim pitanjima u skladu sa zakonom i Statutom.

Glavnu skupštinu u pravilu saziva Uprava, a Nadzorni odbor saziva Glavnu skupštinu kada ocijeni da je to potrebno radi dobrobiti Društva. Uprava mora odmah sazvati Glavnu skupštinu ako se kod izrade financijskih izvještaja ili inače utvrdi da u Društvu postoji gubitak u visini polovine temeljnog kapitala. Uprava također mora odmah sazvati Glavnu skupštinu ako to u pisanom obliku zatraže dioničari koji zajedno imaju udjele u visini od najmanje dvadesetoga dijela temeljnog kapitala Društva i navedu svrhu i razlog sazivanja te Glavne skupštine.

Glavnom skupštinom predsjedava predsjednik Nadzornog odbora ili osoba koju on odredi. Na Glavnoj skupštini ne može se donijeti odluka ako na njoj nisu prisutni dioničari na čije dionice otpada polovica ukupnog temeljnog kapitala Društva. Glavna skupština donosi odluke većinom danih glasova i to javnim glasovanjem.

Ključne funkcije Društva i Grupe organizirane su na način da se pokriju svi značajni rizici kojima jest ili kojima bi moglo biti izloženo Društvo odnosno Grupa u svom poslovanju, da se izbjegne sukob interesa te da se osigura usklađenost poslovanja sa strategijama i politikama te ostalim internim aktima, a u skladu s relevantnim zakonskim okvirom.

Ključne funkcije uspostavljene na nivou Društva i Grupe su:

- funkcija upravljanja rizicima;
- funkcija praćenja usklađenosti;
- funkcija unutarnje revizije;
- aktuarska funkcija.

Sve ključne funkcije su neovisne u obavljanju svojih poslova, integrirane su u organizacijsku strukturu Društva na način koji onemogućava postojanje sukoba interesa u poslovnim procesima te im je omogućena komunikacija s bilo kojim zaposlenikom, kao i potrebne ovlasti i resursi te neograničen pristup informacijama potrebnim za izvršenje svojih zadataka.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Ključne funkcije neposredno izvještavaju Upravu Matičnog društva s ciljem osiguravanja izvršenja svojih zadataka na neovisan i objektivan način, sudjelujući u ukupnom sustavu upravljanja i izvještavanja Društva i Grupe u okviru provođenja savjetodavnih angažmana temeljenih na profesionalnom znanju i praktičnom iskustvu stečenom prilikom obavljanja zadataka unutar kontrolnih funkcija s ciljem donošenja dodane vrijednosti Grupi. Uprava Društva periodično, a najmanje jednom godišnje, preispituje primjerenost postupaka te djelotvornost ključnih funkcija, dok Nadzorni odbor Društva preispituje primjerenost postupaka i djelotvornost unutarnje revizije. Detaljnije informacije o svakoj pojedinoj ključnoj funkciji dane su kasnije u tekstu.

Organizacijska struktura Matičnog društva

Matično društvo u razdoblju od 2014. godine prolazi kroz transformacijski proces te je kao rezultat istog postavljen novi poslovni model kojim su svi temeljni i potporni procesi (tzv. back office) centralizirani, a s druge strane je ojačan proces prodaje osiguranja kroz organizaciju na temelju četiri različita kriterija na istoj razini podjele (B-1) (prema klijentu, teritorijalno, prema uslugama/proizvodima i kanalu prodaje).

S obzirom na prirodu, opseg i složenost rizika prisutnih u poslovanju Društva, organizacijska struktura ustrojena je sukladno definiranim funkcijama u cilju podržavanja sustava upravljanja navedenim rizicima.

Funkcije unutar organizacijske strukture su: Ključne funkcije, Središnje funkcije, Proizvodi, Razvoj poslovanja, Prodaja i Operacije.

Na navedeni način, Društvo je ustrojilo modernu i funkcijski orijentiranu organizacijsku strukturu koja ima i za cilj ubrzati poslovanje te staviti fokus na klijenta.

Ključne funkcije Društva organizirane su na B-1 razini kao Sektori (razina neposredno ispod Uprave Društva), čime je osigurana njihova neovisnost, obuhvaćaju funkciju upravljanja rizicima, funkciju praćenja usklađenosti, funkciju unutarnje revizije i aktuarsku funkciju.

Središnje funkcije uključuju: Sektor za kontroling, Sektor za korporativne financije i računovodstvo, Sektor za ulaganja, Sektor za upravljanje nekretninama i nabavu, Sektor za pravne poslove, Sektor za upravljanje ljudskim potencijalima, Sektor za korporativne komunikacije i Službu za korporativnu sigurnost.

Proizvodi, koja funkcija obuhvaća: Sektor za osiguranje motornih vozila, Sektor za neživotna osiguranja, Sektor za životna i zdravstvena osiguranja.

Razvoj poslovanja uključuje Sektor za market menadžment, Sektor za razvoj organizacije i poslovnih procesa, Sektor za digitalnu strategiju i razvoj i Sektor za akvizicije.

Prodaja osiguranja sastoji se od Sektora za osiguranje korporativnih klijenata i malog i srednjeg poduzetništva, Službe za bankoosiguranje, Službe za odnose s autokućama i leasing društvima, Službe za razvoj interne prodajne mreže, Službe za upravljanje vanjskom prodajnom mrežom, Službe za razvoj i prodaju osiguranja putem alternativnih kanala prodaje, Službe za podršku prodaji i edukaciju te šest (6) Regija odnosno Poslovnih područja unutar njih.

Operacije obuhvaćaju: Sektor za upravljanje osiguranteljnim portfeljem, Sektor za upravljanje naknadama šteta i Sektor za informacijske tehnologije i isporuku proizvoda.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Nastavlja se proces organizacijskog restrukturiranja kako bi se u narednim godinama došlo do minimalno 70% djelatnika koji rade u tržišnim službama i izravno su orijentirani klijentu. Prodajni dio organizacije je preustrojen smanjenjem broja organizacijskih razina, a prodajna je struktura prilagođena specifičnim tržišnim segmentima i snažnije usmjerena na klijenta i tržište. Također je prodajni proces u značajnoj mjeri ubrzan i digitaliziran, razvijen je i unaprijeđen veliki broj proizvoda kao i sustav upravljanja cijenama, a vidljivi su pomaci i u centralizaciji i automatizaciji procesa obrade šteta te u području inovacija i dijeljenja znanja, orijentacije na kupca i motivacije zaposlenika.

Na 31.12.2018.godine, Uprava Društva je djelovala u sastavu:

- **Damir Vanđelić, predsjednik Uprave Društva** u razdoblju 01.01.2018.- 31.12.2018.,
- **Nikola Mišetić**, član Uprave Društva u razdoblju 01.01.2018.-31.12.2018.,
- **Marijan Kralj**, član Uprave Društva u razdoblju 01.01.2018.-31.12.2018.,
- **Robert Vučković**, član Uprave Društva u razdoblju 01.01.2018.-31.12.2018.,
- **Miroslav Klepač**, član Uprave Društva u razdoblju 01.01.2018.-31.12.2018.

Na 31.12.2018. godine, Nadzorni odbor je djelovao u sastavu:

- **Roberto Škopac, predsjednik Nadzornog odbora** u razdoblju 01.01.2018. – 31.12.2018.,
- **dr. sc. Željko Lovrinčević, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora** u razdoblju 01.01.2018. – 31.12.2018.,
- **Vitomir Palinec**, član Nadzornog odbora u razdoblju 01.01.2018. – 31.12.2018.,
- **Hrvoje Patajac**, član Nadzornog odbora u razdoblju 01.01.2018. – 31.12.2018.,
- **prof. dr. sc. Petar Miladin**, član Nadzornog odbora u razdoblju 01.01.2018. – 31.12.2018.,
- **Vlasta Pavličević**, članica Nadzornog odbora u razdoblju 04.10.2018. – 31.12.2018.

Mima Kurilić Janušić bila je članica Nadzornog odbora Društva u razdoblju 01.01.2018. – 04.10.2018.

Politika nagrađivanja

Korporativna politika nagrađivanja Matičnog društva u sebi sadržava motiviranje i zadržavanje najboljih zaposlenika čiji se sustav vrijednosti uklapa u kulturu i ciljeve kompanije. Svaki zaposlenik Društva potpisuje etički kodeks koji definira osnovne korporativne vrijednosti: fokus na klijenta, stručnost, pouzdanost i odgovornost, agilnost i inovativnost.

Etičko, odgovorno i zakonski ispravno ponašanje obveza je svakog zaposlenika prema Etičkom kodeksu, a zaposlenici na rukovodećim pozicijama odgovorni su da svojim ponašanjem i osobnim integritetom budu primjer ostalim kolegama i zaposlenicima. Društvo kreira okruženje u kojem se očekuje visoka učinkovitost na način da su svi zaposlenici motivirani svojim radom doprinijeti ostvarenju kompanijskih ciljeva, strategije i vrijednosti. Potiče se prepoznavanje radnog učinka različite kvalitete te diferencijacija u davanju ocjena na način da se na skali od pet (5) ocjena jasno prepoznaju visok, standardni i nizak radni učinak.

U Matičnom društvu kao i u svim osiguravajućim društvima Grupe usvojena je Politika primitaka koja se primjenjuje na sve zaposlenike. Cilj ovog dokumenta je uspostava, provedba i održavanje prakse primitaka u skladu s poslovnim ciljevima svakog Društva, strategijom upravljanja rizicima te dugoročnim interesima i rezultatima.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

U isto vrijeme predstavlja mjere usmjerene na izbjegavanje sukoba interesa i prekomjerno preuzimanje rizika na štetu pojedinog Društva ili njegovih zainteresiranih strana (dioničara, ugovaratelja polica, partnera itd.).

Komponente primitaka su fiksni i varijabilni primici.

Fiksni primici su novčani iznos osnovne plaće koji je usklađen prema potrebnim kvalifikacijama i razini odgovornosti unutar kompanije i u odnosu na tržište rada.

Varijabilna komponenta primitaka su novčani iznosi direktno povezani s ostvarenim rezultatima koji se isplaćuju mjesečno ili godišnje za sve zaposlenike koji na to imaju pravo i različita je za zaposlenike administracije i zaposlenike prodaje.

Politika primitaka primjenjuje se na različite vrste zaposlenika koji su posebno važni za uspjeh Društva, a to su osobe koje efektivno vode Društvo, osobe koje učinkovito upravljaju Društvom, nositelji ključnih funkcija te ostale osobe s materijalnim utjecajem na rizični profil Društva.

Kada primitci sadržavaju varijabilnu komponentu, ona se temelji na kombinaciji:

- ostvarenih rezultata pojedinca, u vezi s obavljanjem i kvalitetom izvršavanja utvrđenih zadataka, s obzirom na odgovorno postupanje s rizicima i usklađenost sa zakonima, internim pravilima i praksom upravljanja rizicima;
- rezultata organizacijske jedinice kojoj zaposlenik pripada, s obzirom na doprinos ispunjenju poslovne strategije Društva, rizičnog profila i ciljeva;
- ukupnih rezultata Društva tijekom određenog razdoblja (ne samo na osnovu rezultata na određeni referentni datum).

Dio varijabilnih primitaka u skladu s definiranim pravilima o iznosima varijabilnih primitaka, isplaćuje se s odgodom, a razdoblje odgode iznosi tri godine. Općenito, odgođeni dio varijabilnih primitaka (zarađeni, a neisplaćeni dio varijabilnih primitaka) ne isplaćuje se u slučaju raskida radnog odnosa ili mandata zbog skrivljenog ponašanja.

Društvo nije u obvezi isplatiti, odnosno prenijeti prava nad dijelom odgođenih neisplaćenih varijabilnih primitaka ili nad cijelim odgođenim neisplaćenim varijabilnim primitcima, ako ostvarenje prethodno preuzetih rizika dovede do narušene uspješnosti, odnosno lošijeg financijskog rezultata Društva (malus).

Nadalje, Društvo primjenjuje sljedeća pravila:

- osobe koje učinkovito upravljaju Društvom imenuju se na mandatno razdoblje utvrđeno odlukom o imenovanju;
- osobe koje efektivno upravljaju Društvom ne smiju primati provizije temeljem prodaje polica osiguranja;
- primitci članova Nadzornog odbora ne sadržavaju komponente povezane s rezultatom poslovanja. O primitcima članova Nadzornog odbora odlučuje Skupština Društva.

Osim ranije navedenih vrsta zaposlenika, sustavom fiksnog i varijabilnog nagrađivanja obuhvaćeni su i svi drugi zaposlenici i to na sljedeći način:

- **članovi Uprava** Matičnog društva i povezanih društava imaju ugovorenu fiksnu plaću te godišnji bonus sukladno postavljenim ključnim pokazateljima poslovanja (dalje u tekstu: KPI) koje postavlja Nadzorni odbor pojedinog Društva.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Nadzorni odbor nakon analize rezultata i ostvarenih KPI-jeva za poslovnu godinu utvrđuje iznos i jednokratnu isplatu godišnjeg bonusa. Proces upravljanja radnim učinkom članova Uprave definira i provodi Nadzorni odbor svakog Društva sukladno postavljenim ciljevima.

- **Menadžment** ima ugovorenu fiksnu plaću te godišnji bonus sukladno postavljenim KPI-jevima koje postavlja Uprava i u skladu su s poslovnim ciljevima koje je utvrdio Nadzorni odbor..
- **Ostali zaposlenici** imaju ugovorenu fiksnu plaću te kvartalne i godišnje KPI ciljeve sukladno ciljevima organizacijskih jedinica u kojima rade. U pravilu, varijabilni dio plaće se isplaćuje mjesečno, a sukladno ostvarenjima timskih ili korporativnih ciljeva i osobnih ciljeva prethodnog kvartala. Matično društvo također prepoznaje radnike na direktorskim i ekspertnim pozicijama koji značajnije doprinose ostvarenju ciljeva te umjesto kvartalnih ciljeva imaju ugovoreno pravo na godišnji bonus iako se ne nalaze u menadžmentu.

Za 2018. godinu korporativni ciljevi za menadžment Matičnog društva bili su ukupna zaračunata premija (10%) i neto dobit prije oporezivanja i jednokratnih stavki (15%) – ukupno 25%, dok je za administraciju korporativni cilj bio kombinirani omjer (25%).

Tijekom 2018. godine Društvo niti Grupa **nisu dodjeljivali opcije, opcijska prava ni dionice** svojim zaposlenicima.

Ni Matično društvo niti Grupa **nema sustav dopunskih mirovina niti prijevremenog umirovljenja** ni za kojeg zaposlenika niti člana Nadzornog odbora. Društvo posluje u skladu s važećim Zakonom o radu u slučaju starosnog ili prijevremenog umirovljenja zaposlenika Društva.

Značajne transakcije s povezanim stranama

Grupa smatra da ima neposredni odnos povezane osobe s većinskim vlasnikom, društvom Adris grupa d.d. i Republikom Hrvatskom (CERP) te društvima u većinskom državnom vlasništvu, društvima pod kontrolom, zajedničkom kontrolom ili značajnim utjecajem ključnog poslovodstva i njihovih bliskih članova obitelji prema definiciji sadržanoj u *Međunarodnom računovodstvenom standardu 24 „Objavljivanje povezanih stranaka“* („MRS 24“). Grupa smatra članove Uprave, Nadzornog odbora i direktore sektora ključnim poslovodstvom.

Ključne transakcije s povezanim stranama

Članice Grupe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj plaćaju porez na dobit i porez na dohodak u Republici Hrvatskoj. U pogledu poreza Matično društvo nema dospjelih neplaćenih obveza prema Republici Hrvatskoj. Grupa ulaže u vrijednosne papire RH i ostalih društava u većinskom državnom vlasništvu kako je navedeno u tablici ispod s kamatnim stopama u rasponu od 1,25% do 6,75% i s rokovima dospijeća od 2019. do 2032.godine.

Matično društvo je odobrilo zajmove povezanom društvu CROATIA-TEHNIČKI PREGLEDI d.o.o. u ukupnom iznosu od 238,4 milijuna HRK uz kamatnu stopu od 7,0%, odnosno 5%, društvu Core 1 d.o.o. u iznosu od 97,9 milijuna HRK uz kamatnu stopu 5,14% te društvu Croatia osiguranje d.d. - društvo za osiguranje neživota, Skopje, u iznosu od 6 milijuna HRK uz kamatnu stopu od 8,20% u svrhu dodatnih ulaganja.

Ostali odnosi s ovisnim društvima, zajedničkim pothvatima i pridruženim društvima unutar Grupe i ostalim društvima koja imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje te društvima u većinskom državnom vlasništvu za 2018. i 2017. godinu, prikazani su u sljedećim tablicama.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Tablica B.1.1. Pregled transakcija i stanja s povezanim stranama za 2018. godinu *(u 000 HRK)*

	2018.				
	Ovisna društva	Pridružena društva	Adris grupa d.d. - Matica	Ostala društva Adris Grupe	Republika Hrvatska
Dužničke vrijednosnice	0	0	0	0	5.083.428
Zajmovi i potraživanja	285.879	1.990	0	64.533	10.000
Ulaganja u ovisna i pridružena društva i sudjelovanje u zajedničkim pothvatima	6.164	0	0	0	0
Potraživanja iz poslova osiguranja	713	1	23	5.008	12.588
Ostala potraživanja	2.569	0	86	219	38.004
Tehničke pričuve	23.108	0	0	0	0
Obveze iz poslova osiguranja	781	0	0	365	126
Ostale obveze	150	0	1.610	414	4.124
Zaračunate premije	2.454	185	506	13.979	98.471
Premije predane u reosiguranje	0	0	0	0	0
Promjena bruto pričuva prijenosnih premija	10.007	0	0	0	0
Prihodi od ulaganja	26.647	14.345	0	1.941	180.864
Ostali prihodi	1.144	0	0	0	982.860
Nastale štete	15.067	0	66	3.389	24.772
Poslovni rashodi	2.002	0	12.174	1.517	22.844

**Republika Hrvatska i sva društva u kojima država ima većinsko vlasništvo*

Tablica B.1.2. Pregled transakcija i stanja s povezanim stranama za 2017. godinu *(u 000 HRK)*

	2017.				
	Ovisna društva	Pridružena društva	Adris grupa d.d. - Matica	Ostala društva Adris Grupe	Republika Hrvatska*
Dužničke vrijednosnice	-	-	-	-	4.801.975
Zajmovi i potraživanja	314.291	-	-	-	47.494
Potraživanja iz poslova osiguranja	579	507	3	1.269	19.940
Ostala potraživanja	4.646	-	81	182	935
Tehničke pričuve	32.629	-	-	-	-
Obveze iz poslova osiguranja	624	-	-	1.235	281
Ostale obveze	1.374	-	1.478	113	1.824
Zaračunate premije	(3.950)	932	559	11.314	120.518
Premije predane u reosiguranje	125	-	-	-	-
Promjena bruto pričuva prijenosnih premija	17.499	-	-	-	-
Prihodi od ulaganja	25.488	12.613	-	-	178.103
Ostali prihodi	183.342	-	-	-	1.274
Nastale štete	8.469	171	20	2.689	52.664
Poslovni rashodi	185.689	184	12.065	1.399	24.174

** Republika Hrvatska i sva društva u kojima država ima većinsko vlasništvo*

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Primanja ključnog poslovodstva

Ključno poslovodstvo Grupe su članovi Uprave i Nadzornog odbora te direktori sektora.

Tablica B.1.3. Primanja ključnog poslovodstva *(u 000 HRK)*

	2018.	2017.
Primanja ključnog poslovodstva	54.087	56.160
Otpremnine	520	3.118

Naknade ključnom poslovodstvu uključuju bruto plaće, premije za životno osiguranje, naknade u naravi, bonuse, otpremnine i naknade Nadzornog odbora.

B.2 ZAHTJEVI U VEZI S POSLOVNIM UGLEDOM I ISKUSTVOM

Matično društvo, kao i sva osiguravajuća društva Grupe, usvojilo je Politiku stručnosti i primjerenosti kojom se uređuje postupanje Društva pri izboru članova Uprave, članova Nadzornog odbora, nositelja ključnih funkcija, kao i smjernice kontinuirane provjere udovoljavaju li imenovani nositelji uvjetima stručnosti i primjerenosti koji se zahtijevaju (u nastavku Politika).

Politika podupire sustav upravljanja Društvom i primjenjuje se prvenstveno na članove Nadzornog odbora, članove Uprave i nositelje ključnih funkcija, a od kojih se očekuje da uz usklađenost sa zakonskom regulativom i pravilima struke osiguraju kontinuirano funkcioniranje poslovanja Društva u skladu s poslovnim planom i očekivanjem svih dionika.

Procjena stručnosti i primjerenosti

Procjena se temelji na skupu smjernica glede poželjnih, pozitivnih obilježja prvenstveno ključnih zaposlenika. Kako bi se osiguralo optimalno, kontinuirano poslovanje Društva te zaštitili interesi osiguranika i vlasnika, svako Društvo osigurava da osobe koje njime upravljaju, kao i ključne funkcije, imaju iskustvo, stručno znanje i vještine kako bi svoja zaduženja obavljali brižno, profesionalno i kompetentno.

U svrhu procjene stručnosti, a uzimajući u obzir zadatke i odgovornosti koje uključuje pozicija, utvrđuje se posjeduje li kandidat tražene osobne i profesionalne kvalifikacije. Cilj je Društva osigurati da osobe koje efektivno vode Društvo kontinuirano posjeduju kolektivnu stručnost, znanje i iskustvo sukladno rizičnom profilu Društva, u minimalno sljedećim područjima:

- osiguratelno i financijsko tržište;
- poslovna strategija i modeli poslovanja;
- sustav upravljanja;
- financijske i aktuarske analize;
- regulatorni zahtjevi i okviri djelovanja.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Provjera stručnosti kandidata na ključnu funkciju provodi se prvenstveno temeljem dokumenata koji potvrđuju završetak školovanja i/ili stručnog usavršavanja, potvrde o vladanju određenim vještinama, kao i eventualnih ovlaštenja stručnog tijela, regulatora, itd.

Potrebno je također da osobe koje upravljaju Društvom, kao i ključne funkcije imaju primjeren ugled, uzorne moralno-etičke osobine, prošlost bez kriminalnih i financijskih prekršaja ili ozbiljnih nedostataka uočenih tijekom imenovanja, a kako bi svoj posao obavljali pažnjom savjesnog gospodarstvenika vodeći računa da ne ugrožavaju planirani rezultat, ugled Društva ili dovode do pojave sukoba interesa.

Kako bi procijenilo **primjerenost kandidata**, Društvo razmatra sljedeća pitanja:

- Je li kandidat okrivljenik u postupku za kazneno djelo?
- Je li donesena pravomoćna presuda za kazneno djelo?
- Je li mu nadležna institucija prethodno odbila kandidaturu?
- Je li u tijeku postupak oduzimanja ili ograničenja stručne licence za rad u financijskim institucijama?
- Je li u tijeku postupak za ozbiljnu prekršajnu ili kaznenu povredu temeljem djelovanja u financijskoj instituciji?
- Je li osoba bila član upravljačkog ili nadzornog tijela pravne osobe nad kojom je otvoren postupak stečaja ili predstečajne nagodbe?
- Je li pokrenut osobni stečaj potrošača?
- Postoje li okolnosti koje bi ukazivale da osobna financijska nestabilnost kandidata može utjecati na dobar ugled kandidata?

Pri provjeri primjerenosti po potrebi ili dostupnosti koriste se i drugi izvori informacija poput objave u medijima, informacije od prethodnih poslodavaca, regulatora, stručnih udruga itd.

Prilikom postupka izbora osobe za obavljanje ključne funkcije, Društvo uzima u obzir sljedeće dodatne kriterije:

- psihologijska procjena koja uključuje upitnike ličnosti, testove kognitivnih sposobnosti i psihologijski intervju kojim se provjeravaju motivi, vrijednosti i stavovi osobe te
- stručna procjena kod provjere znanja, vještina i kompetencija za određeni posao od strane nadređenih menadžera.

Konačnu odluku donosi nadređeni, Uprava ili Nadzorni odbor na preporuku organizacijske jedinice za upravljanje ljudskim potencijalima.

B.3 SUSTAV UPRAVLJANJA RIZICIMA UKLJUČUJUĆI VLASTITU PROCJENU RIZIKA I SOLVENTNOSTI

Sustav upravljanja rizicima

Grupa je uspostavila **sustav upravljanja rizicima** primjeren svojoj veličini, opsegu poslovanja te vrsti i prirodi rizika kojima je izložena, a koji podrazumijeva procese identifikacije, praćenja, odnosno mjerenja rizika, stres testiranje, upravljanja rizicima te izvještavanja o rizicima. Značajan dio sustava upravljanja rizicima je usmjeren na praćenje adekvatnosti kapitala, odnosno održavanje potrebne razine kapitala koji odgovara opsegu i vrstama preuzetih poslova osiguranja uz uvažavanje svih financijskih, operativnih i poslovnih rizika i događaja kojima je Grupa izložena.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Sustav upravljanja rizicima se operativno uspostavlja kroz razvoj i implementaciju sljedećih komponenti sustava:

- interni akti;
- procesi upravljanja rizicima;
- organizacijska struktura s jasno definiranim ulogama i odgovornostima;
- tehnološka i podatkovna infrastruktura i kompetencije;
- adekvatna kultura rizika.

Komponente sustava upravljanja rizicima se uspostavljaju, unapređuju i međusobno povezuju kroz tzv. godišnji ciklus upravljanja rizicima kojim se realizira načelo samoprocjene sustava upravljanja rizicima kada se sagledavaju daljnja moguća i/ili potrebna unaprjeđenja sustava.

Interni akti

Krovni dokument kojim se uspostavlja sustav upravljanja rizicima te artikulira sklonost preuzimanja rizika je Strategija upravljanja rizicima. Na kvartalnoj razini izrađuje se Katalog rizika Matičnog društva koji je rezultat procesa identifikacije rizika te utvrđivanja profila rizičnosti.

Politikama, pravilnicima i metodologijama propisano je upravljanje pojedinim rizikom, odnosno skupinom srodnih rizika (ili aktivnosti iz područja upravljanja rizicima), propisane su metode analize, mjerenja i procjene rizika, sustav limita s eskalacijskim postupcima kod prekoračenja limita te praćenje i izvještavanje o rizicima.

Procesi upravljanja rizicima

Procesi upravljanja rizicima podrazumijevaju: identifikaciju rizika, mjerenje, odnosno procjenu rizika, testiranje otpornosti na stres, ovladavanje rizicima, razvoj sustava limita, praćenje limita te usklađivanje profila rizičnosti s apetitom za rizik, praćenje rizika i izvještavanje. Procesi upravljanja rizicima se detaljno razrađuju politikama i pravilnicima za pojedine vrste rizika kojima je Grupa izložena.

Identifikacija rizika podrazumijeva postupke utvrđivanja postojanja rizika kojima je Grupa izložena ili bi mogla biti izložena u budućnosti te utvrđivanje značajnosti rizika u svim aktivnostima, proizvodima, procesima i projektima Grupe. Za svaki identificirani rizik utvrđuje se razina njegove značajnosti. Pojam značajnosti definiran je u skladu s načelom materijalnosti prema kojem su materijalno značajni rizici samo oni rizici koji imaju značajan utjecaj na poslovanje Grupe.

Proces procjene, odnosno mjerenja rizika, podrazumijeva razvoj i primjenu adekvatnih kvantitativnih, odnosno kvalitativnih metoda koje omogućavaju analizu i razumijevanje rizika te praćenje profila rizičnosti odnosno izloženosti pojedinim rizicima, uspostavu sustava limita te izvješćivanje o rizicima.

Testiranje otpornosti na stres provodi se minimalno na godišnjoj razini u sklopu tzv. ORSA procesa te i češće za pojedine vrste rizika, sukladno propisima internih akata ili prema potrebi kada je isto potrebno provesti kako bi se kvalitetnije razumijevala priroda rizika te mogući utjecaj na Grupu.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Sustav limita uspostavlja se u cilju ograničavanja i kontrole izloženosti rizicima te ostvarivanja poslovne strategije usklađene s apetitom za rizikom. Odluka o konkretnoj uspostavi sustava limita, kao i mjerama i postupcima u slučaju prekoračenja limita, propisuje se internim aktima za upravljanje pojedinačnim rizicima, odnosno kroz odluke Uprave o limitima izloženosti. Prilikom odabira sustava limita Grupa uzima u obzir rezultate procesa identifikacije rizika, tehničke mogućnosti Grupe, razvijene metode mjerenja, odnosno procjene rizika te samu prirodu promatranog rizika. Iskoristivost limita, eventualna prekoračenja te poduzete mjere sastavni su dio izvještaja o rizicima.

Praćenje i izvješćivanje o rizicima i adekvatnosti kapitala uspostavlja se kako bi se pravovremeno osigurao prijenos potrebnih informacija svim sudionicima u sustavu upravljanja rizicima te posebno Upravi i Nadzornom odboru Društva. Osim izvještaja definiranih regulatornim propisima, Grupa donosi odluke o konkretnim vrstama i sadržaju izvješća o rizicima unutar internih akata koji reguliraju upravljanja pojedinim rizikom, odnosno pojedinom aktivnosti unutar područja upravljanja rizicima.

Organizacijska struktura

Internim aktima iz područja upravljanja rizicima definiraju se jasne uloge i odgovornosti svih uključenih organizacijskih jedinica. Prilikom implementacije uloga i odgovornosti pojedinih funkcija unutar sustava za upravljanje rizicima, posebna pozornost pridaje se primjerenoj podjeli odgovornosti unutar pojedinih poslovnih procesa te izbjegavanju sukoba interesa.

Važan aspekt organizacijske strukture sustava upravljanja rizicima je **ključna funkcija upravljanja rizicima**. U Matičnom društvu ista je operativno uspostavljena kroz **Sektor za upravljanje rizicima**, neovisnu organizacijsku jedinicu koja odgovara neposredno Upravi Matičnog društva. Sektor se redovito koordinira s ostalim ključnim funkcijama Grupe kao i ostalim organizacijskim jedinicama koje su operativno nadležne za prihvat pojedinih rizika ili su pak nadležne za pojedina specifična područja poslovanja, kako bi se pravovremeno osigurao adekvatan tijek i kvaliteta svih potrebnih informacija.

Funkcija upravljanja rizicima ima sljedeće specifične odgovornosti iz područja upravljanja rizicima:

- izrada i ažuriranje općih/krovnih akata upravljanja rizicima i internih akata upravljanja pojedinačnim rizicima ili skupinom srodnih rizika na razini ukupnog portfelja;
- identificiranje rizika kojima je Grupa izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju;
- analiza i procjena, odnosno mjerenje rizika;
- upravljanje rizicima, praćenje izloženosti rizicima te nadziranje integriranja upravljanja rizicima u donošenje odluka i obavljanje poslovnih aktivnosti;
- razvoj kvantitativnih metodologija i modela mjerenja rizika;
- Izvještavanje Uprave o rizicima kroz izradu periodičnih izvještaja, kao i ostalih načina informiranja;
- izvještavanje Uprave i Višeg rukovodstva vezano za razne ad hoc analize utjecaja i projekcije s aspekta rizičnosti i adekvatnosti kapitala u pogledu različitih strateških pitanja;
- provjera primjene i djelotvornosti postupaka, mjera i kontrola u procesu upravljanja rizicima;
- sudjelovanje u provođenju i preispitivanju Strategije upravljanja rizicima, kao i drugih internih akata te postupaka i mjera iz domene upravljanja rizicima;

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

- savjetovanje Uprave Matičnog društva vezano za utvrđivanje apetita za rizikom i profila rizičnosti Grupe te praćenje utvrđenog profila rizičnosti;
- na zahtjev Uprave, izrada mišljenja o prihvatu pojedinih rizika;
- doprinos uspostavi djelotvornog sustava unutarnjih kontrola;
- davanje prijedloga i preporuka za primjereno i učinkovito upravljanje rizicima;
- provođenje ostalih provjera koje su potrebne za djelotvoran sustav kontrole rizika;
- provođenje testiranja otpornosti na stres;
- sudjelovanje u unapređenju kvalitete podataka u internim sustavima Grupe;
- sudjelovanje u razvoju IT i tehnološke infrastrukture potrebne za razvoj i uspostavu sustava upravljanja rizicima;
- širenje svijesti o upravljanju rizicima, razvoj kulture rizika;
- regulatorno izvještavanje;
- koordiniranje procesa izračuna adekvatnosti kapitala prema odredbama Solventnosti II (na razini Matičnog društva i Grupe);
- koordiniranje procesa vlastite procjene rizika i solventnosti (ORSA).

Osim funkcije upravljanja rizicima, ostalih ključnih funkcija, višeg rukovodstva (uključujući Upravu) u sustav upravljanja rizicima uključene su i sve ostale organizacijske jedinice odnosno svi djelatnici, s jasnim razgraničenjima u ovlastima i odgovornostima koje su definirane internim aktima.

Vlastita procjena rizika i solventnosti (tzv. ORSA)

Matično društvo na odgovarajući način provodi ORSA-u na razini Grupe. Prilikom definiranja metodološkog pristupa na razini Grupe. Društvo se vodi principima materijalnosti i proporcionalnosti, posebno uvažavajući činjenicu da profil rizičnosti Grupe najviše određuje upravo profil rizičnosti Matičnog Društva.

Vlastita procjena rizika i solventnosti sastavni je dio poslovne strategije i poslovnog planiranja te se kontinuirano uzima u obzir prilikom donošenja strateških odluka Grupe. **ORSA proces se provodi minimalno jednom godišnje** odnosno i češće ukoliko se na razini Grupe procijeni da je došlo do materijalno značajne promjene u profilu rizičnosti. Osim na godišnjoj razini, kontinuirano se i kroz cijelu poslovnu godinu primjenjuje ORSA tehnike, odnosno ORSA pristup prilikom razmatranja važnijih poslovnih odluka.

Rezultati ORSA procesa dokumentiraju se u tzv. ORSA Izvješću kojeg odobrava Uprava Matičnog društva nakon čega se dostavlja HANFA-i i Nadzornom odboru Matičnog društva.

U svojoj osnovi, ORSA proces na razini Grupe sastoji se od sljedećih koraka:

- izračun regulatornog kapitalnog zahtjeva Grupe (sukladno odredbama Solventnosti II);
- definiranje poslovnog plana i strategije na razini Grupe;
- identifikacija rizika i utvrđivanje profila rizičnosti;
- procjena, odnosno mjerenje rizika;
- analiza primjenjivosti standardne formule;
- procjena ukupnih potreba za solventnošću (interni kapitalni zahtjev);

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

- projekcije poslovanja Grupe u narednom petogodišnjem razdoblju s procjenom kapitalnih zahtjeva i usklađenosti s istima;
- provedba stres testova, analiza osjetljivosti i analiza scenarija;
- kontinuirano kroz godinu provedba ad hoc analiza na zahtjev Uprave Matičnog društva i/ili višeg rukovodstva s ciljem testiranja posljedica mogućih odluka na poslovanje Grupe, profil rizičnosti i sposobnost nosivosti rizika;
- dokumentiranje ORSA procesa te izvješćivanje i informiranje relevantnih strana.

Uprava Matičnog društva definira apetit za rizikom Društva te donosi odluke od strateškog značaja za Grupu. Prilikom donošenja strateških odluka uzima u obzir sve rizike koji iz navedenih odluka mogu proizaći. Pri tome za svaku od mogućih odluka Uprava inicira i usmjerava analizu mogućih scenarija utjecaja na Grupu te direktno potiče izradu različitih projekcija i stres testova vezano za utjecaj pojedinih potencijalnih odluka Uprave na adekvatnost kapitala, profitabilnost ili ugled Grupe.

Izračun regulatornog kapitalnog zahtjeva

Grupa računa regulatorni kapitalni zahtjev u skladu s Direktivom Solventnost II, odnosno Zakonom o osiguranju prema standardnoj formuli. Ovaj korak omogućuje povezivanje profila rizičnosti s kapitalom tj. utvrđivanje sposobnosti nosivosti rizika. Društvo je provelo izračun SCR-a Grupe s danom 31.12.2017., te s danom 31.12.2018., dok su se prihvatljiva vlastita sredstva utvrđivala na kraju svakog kvartala. S 31.03.2018. potrebni solventni kapital je djelomično rekalkuliran zbog efekta postupnog isteka prijelaznih mjera za državne obveznice. Naime, s navedenim datumom na snagu je stupila prva faza prijelaznih mjera za državne obveznice RH denominirane u EUR (20% propisanih faktora rizičnosti za rizik raspona i rizik koncentracije) koja se primjenjivala za kasnije izračune tijekom godine.

Tijekom 2018. godine dostupni kapital Grupe blago je rastao, uglavnom u skladu s rastom dobiti Grupe, te je posljedično pokrivenost potrebnog solventnog kapitala prihvatljivim vlastitim sredstvima (SCR ratio) kroz cijelu 2018. godinu bila u rasponu između 215% i 221%.

Definiranje i analiza poslovnog plana i strategije Grupe

Sastavni dio ORSA procesa je definiranje i analiza poslovnog plana i strategije Grupe kako bi se dobili potrebni inputi o izloženosti rizicima prema poslovnom planu. Ovaj korak je iterativan na način da se za isti koriste rezultati ostalih koraka ORSA procesa. Poslovno planiranje se provodi na period od pet (5) godina. Konkretno, Grupa je u drugoj polovici 2018. godine provela planiranje za razdoblje 2019. – 2023. godine, a ključne odrednice poslovnog plana, adresirane su upravo kroz ORSA proces.

Identifikacija rizika i utvrđivanje profila rizičnosti

Proces anticipativne procjene vlastitih rizika i solventnosti nastavlja se procesom identifikacije rizika kojima je Grupa izložena odnosno utvrđuje se profil rizičnosti uvažavajući poslovnu strategiju Grupe.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Proces identifikacije rizika koordinira funkcija upravljanja rizicima Matičnog društva, pri čemu se konzultira sa svim relevantnim organizacijskim jedinicama na razini Grupe te analizira dostupne podatke i informacije, a sve s ciljem sagledavanja cjelokupnog poslovanja Grupe te rizika kojima je ili bi Grupa mogla biti izložena.

Procjena, odnosno mjerenje rizika

Procjena, odnosno mjerenje rizika provodi se kontinuirano unutar Grupe. U sklopu ORSA procesa detaljno se analiziraju rezultati procjene, odnosno mjerenja rizika te se dobiveni rezultati također sagledavaju prilikom utvrđivanja profila rizičnosti.

Za svaki identificirani rizik za koji je utvrđena mogućnost kvantitativnog mjerenja utvrđuje se izloženost Grupe riziku. Nadalje, mjeri se vjerojatnost materijalizacije rizika kao i utjecaj u slučaju realizacije nekom od odgovarajućih mjera rizika (npr.: VaR, rejting sustavi, maksimalni financijski utjecaj na Grupu, analize scenarija, analize raznih indikatora i omjera, analiza materijalizacije povijesnih gubitaka, specifične mjere rizika za pojedine rizike i sl.).

Rizici primarno kvalitativne prirode, kao i oni teško mjerljivi, procjenjuju se kvalitativnim i ekspertnim metodama, a pri tome se sagledavaju svi dostupni kvantitativni indikatori.

Analiza primjenjivosti standardne formule

Nakon izračuna regulatornih kapitalnih zahtjeva te utvrđivanja profila rizičnosti procjenjuje se odstupanje profila rizičnosti od pretpostavki na kojima se temelji izračun kapitala korištenjem standardne formule, odnosno analizira se primjenjivost standardne formule. Matično društvo je i ove godine poduzelo dodatne aktivnosti u provedbi analize primjenjivosti standardne formule, posebno u onim dijelovima standardne formule koji se odnose na najznačajnije rizike (pojedini podmoduli tržišnog rizika te podmoduli rizika neživotnih osiguranja), kao i za kibernetičke rizike.

Rezultati ove analize su također inicijalni podaci prilikom procjene ukupnih potreba solventnosti, odnosno izračuna internog kapitalnog zahtjeva. Naime, Grupa izračunava interni kapital na temelju standardne formule, prilagođene sukladno rezultatima analize primjenjivosti iste, a sve s ciljem da se profil rizičnosti što je moguće više uskladi s internim kapitalnim zahtjevom.

Prilikom provođenja ovog koraka, osim vlastitih analiza i razmatranja Grupe, korišteni su rezultati dokumentirani u EIOPA-inom dokumentu *The underlying assumptions in the standard formula for the Solvency Capital Requirement calculation (EIOPA-14-322).*

Procjena ukupnih potreba za solventnošću (interni kapitalni zahtjev)

Nakon prilagodbe standardne formule sukladno rezultatima prethodnog koraka, računa se interni kapitalni zahtjev tj. utvrđuju ukupne potrebe solventnosti. Rezultati izračuna internog kapitalnog zahtjeva uspoređuju se s potrebnim solventnim kapitalom i dostupnim kapitalom. Metodološka odstupanja internog kapitalnog zahtjeva od regulatornog se obrazlažu i adekvatno dokumentiraju. Dobiveni rezultati, kako internog tako i regulatornog kapitalnog zahtjeva, koriste se prilikom utvrđivanja sposobnosti nosivosti rizika te kod testiranja održivosti poslovne strategije i plana, odnosno planiranih poslovnih aktivnosti.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Grupa kontinuirano radi na daljnjem razvoju i razmatranju metodologija kvantifikacije rizika koji nisu uključeni u regulatorne kapitalne zahtjeve, a koje treba uključiti u interni kapitalni zahtjev, pri čemu je najveći naglasak primarno na rizicima kvalitativne prirode.

Projekcije poslovanja Grupe u narednom petogodišnjem razdoblju s procjenom kapitalnih zahtjeva

S obzirom da se ORSA provodi na načelu anticipativne procjene rizika (tzv. FLAOR), nakon sagledavanja profila rizičnosti te kapitalnih zahtjeva u 2018. godini, provode se projekcije poslovanja Grupe u narednom petogodišnjem razdoblju s procjenom kapitalnih zahtjeva.

Na temelju petogodišnjeg poslovnog plana, funkcija upravljanja rizicima Matičnog društva uz suradnju drugih organizacijskih jedinica (posebno Sektorom za aktuarske poslove, Sektorom za ulaganja te Sektorom za kontroling) provodi projekcije ostalih potrebnih veličina, utvrđuje eventualne moguće promjene u profilu rizičnosti Grupe te u konačnici provodi projekcije kapitalnih zahtjeva i testira sposobnost nosivosti rizika Grupe (tj. provjerava se i utvrđuje kontinuirana usklađenost Grupe s kapitalnim zahtjevima).

Provedba stres testova, analiza osjetljivosti te analiza scenarija

Kako bi, prethodno utvrđena cjelokupna slika poslovanja Grupe i njegove kapitalne pozicije u normalnim, tj. očekivanim okolnostima bila potpuna, Grupa u sklopu vlastite procjene rizika i solventnosti provodi stres testove i analize osjetljivosti te na taj način sagledava utjecaj određenih izvanrednih (vanjskih i unutarnjih) situacija kojima bi Grupa mogla biti izložena.

U skladu s rezultatima stres testova i analiza osjetljivosti, ponovno se testira poslovna strategija kao i kapitalna pozicija Grupe te se donose zaključci bitni za proces odlučivanja i planiranja novih aktivnosti.

Prema potrebi provode se i određeni ad hoc stres testovi te stres testovi po nalogu regulatora, kao i redoviti stres testovi pojedinih pozicija/rizika, čiji se utjecaj također uzima u obzir u procesima odlučivanja i planiranja.

U 2018. godini, provedeno je niz **stres testova**, čiji rezultati sugeriraju da je Grupa **kapitalno adekvatna** i u stresnim okolnostima, ali se razina adekvatnosti u pojedinim scenarijima **značajno smanjuje.**

Ad hoc analize mogućih odluka Uprave

Kroz godinu često se provode ad hoc analize na zahtjev Uprave Matičnog društva, Revizorskog odbora, Nadzornog odbora i/ili višeg rukovodstva s ciljem testiranja posljedica mogućih odluka na poslovanje Grupe, profil rizičnosti i sposobnost nosivosti rizika. Najbitnije od navedenih analiza detaljnije su dokumentirane u ORSA Izvješću.

Dokumentiranje ORSA procesa te izvješćivanje i informiranje relevantnih strana

Svi prethodno provedeni koraci i izračuni (pomoćni izračuni i korišteni podaci) adekvatno se dokumentiraju kroz izradu ORSA izvješća. O provedbi i rezultatima ORSA procesa izvještava se i Nadzorni odbor Matičnog društva, a sukladno regulatornim odredbama, ORSA Izvješće dostavlja se HANFA-i.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

B.4 SUSTAV UNUTARNJE KONTROLE

S ciljem poduzimanja potrebnih mjera u ostvarenju poslovnih ciljeva, Grupa je uspostavila **sustav unutarnjih kontrola** kao sveukupnost sljedećih elemenata:

- primjerene organizacijske strukture članica Grupe i sustava korporativnog upravljanja;
- implementiranog sustava upravljanja s uspostavom ključnih i kontrolnih funkcija;
- propisanih kontrolnih aktivnosti za upravljanje portfeljem, administrativnih i računovodstvenih postupaka te
- adekvatnog informacijskog sustava uključujući i sustav izvješćivanja na svim razinama Grupe.

Adekvatnom organizacijskom strukturom, definirane su podjele funkcija, poslovni procesi s unutarnjim kontrolama nad istima, razine upravljanja, nadzora, uloge i odgovornosti kao i prikladne kompetencije djelatnika na svim razinama.

Na taj način se nastoji osigurati operativna učinkovitost, preciznost, točnost i pravovremenost podataka te usklada poslovanja s regulatornim i internim propisima, a sve s ciljem minimizacije rizika inherentnih u svim poslovnim procesima članica Grupe.

Sustav unutarnjih kontrola u postupku financijskog izvještavanja osigurava da financijski izvještaji Grupe s prihvatljivom točnošću prezentiraju financijski rezultat i financijski položaj Grupe, kao i njihovu usklađenost s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Unutarnji računovodstveni kontrolni postupci podrazumijevaju kontrolu formalne, suštinske i računske ispravnosti knjigovodstvene isprave:

- kontrola formalne ispravnosti knjigovodstvene isprave utvrđuje je li isprava sastavljena u skladu s važećim propisima;
- suštinska kontrola knjigovodstvene isprave utvrđuje je li se poslovna promjena stvarno dogodila i u opsegu kako je naznačeno;
- kontrola računske ispravnosti knjigovodstvene isprave podrazumijeva kontrolu matematičkih operacija (dijeljenja, množenja, zbrajanja i oduzimanja), na osnovu kojih su dobiveni rezultati na ispravi.

Grupa ima popis i kalendar svih izvještaja koji se dostavljaju Agenciji i nadležnim institucijama s rokovima, zaduženjima, regulativom koja svaki pojedini izvještaj definira dok nadležne osobe u Grupi nadziru ispunjavanje obveza vezanih uz izvještavanja u rokovima propisanim zakonima i regulativom.

Neke od značajnih kontrola u procesima financijskog izvješćivanja, a koje se primjenjuju u sustavu unutarnjih kontrola, odnose se na: kontrole minimalno „dva para očiju“, autorizaciju u sustavu, autorizaciju i odobravanje potpisom, logičke i matematičke (računske) ispravnosti, usklađivanje analitike i sintetike, usklađivanje poslovnih odnosa i stanja u poslovnim knjigama s trećim osobama, pisana mišljenja specijaliziranih i stručnih osoba za specifična pitanja i sl.

Bitan dio sustava unutarnjih kontrola čine ključne funkcije Matičnog društva, ustrojene sukladno odredbama Zakona o osiguranju: funkcija upravljanja rizicima, funkcija usklađenosti, funkcija unutarnje revizije i aktuarska funkcija koje su organizirane kao neovisne organizacijske cjeline odgovorne direktno Upravi Društva.

Detaljnije informacije o ključnim funkcijama dane su kroz zasebna poglavlja.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Funkcija praćenja usklađenosti

Funkcija praćenja usklađenosti jedna je od ključnih funkcija u Matičnom društvu i sastavni je dio sustava upravljanja. Neovisna je od ostalih ključnih funkcija, organizacijskih jedinica i upravljačkih funkcija. Predmet praćenja usklađenosti su ukupni pravni rizici koji proizlaze iz nepridržavanja materijalno pravnih propisa i zahtjeva nadzornih tijela.

Središnja zadaća funkcije usklađenosti jest utvrđivanje i procjena rizika neusklađenosti u cilju doprinosa određivanju potrebne likvidnosti i solventnosti Društva, a time i doprinosa sigurnosti ugovaratelja i korisnika osiguranja, što je glavni cilj propisa o osiguranju.

Funkcija praćenja usklađenosti ustrojena je i operativno se provodi u Sektoru za usklađenost, a opseg, nadležnost i djelokrug rada definiran je Politikom usklađenosti. Cilj Politike je osigurati preduvjete da Društvo posluje u skladu sa zakonima i podzakonskim aktima, smjernicama i kodeksima postupanja i korporativnog upravljanja relevantnih nadzornih tijela, standardima i internim aktima Društva i to kroz učinkovitu prevenciju izlaganja zakonskim i regulatornim sankcijama te financijskim i reputacijskim gubicima.

Redovni godišnji poslovi Sektora za usklađenost:

- Aktivnosti koje Sektor za usklađenost kontinuirano i na dnevnoj bazi obavlja su:
    - utvrđivanje i procjena rizika usklađenosti kojem je Društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo;
    - praćenje implementacije novih propisa ili izmjene postojećih;
    - procjena mogućeg učinka promjena u pravnom okruženju na poslovanje Društva;
    - vođenje i ažuriranje popisa Upućenih osoba;
    - vođenje Registra sukoba interesa;
    - vođenje baze internih akata;
    - kontrola usklađenosti internih akata s važećim propisima;
    - kontrola novih proizvoda s odgovarajućom regulativom;
    - područje zaštite potrošača i prava tržišnog natjecanja;
    - savjetovanje u vezi primjene Zakona o osiguranju;
    - davanje pravnih mišljenja iz određenih poslovnih područja;
    - edukacija zaposlenika i
    - savjetovanje i izvještavanje Uprave i Nadzornog odbora.
- Sektor za usklađenost istovremeno redovno nadgleda i radi na unaprjeđenju rada Društva te nastavno na navedeno **poduzima i sljedeće aktivnosti izvan redovnih godišnjih aktivnosti:**
    - ažuriranje Politika usklađenosti te ažuriranje i izrada radnih uputa u svezi provođenja Politika usklađenosti i podizanje compliance kulture unutar Društva;
    - detaljnije propisivanje sustava upravljanja i sustava unutarnjih kontrola s posebnim osvrtom na operativne rizike, kao glavnim rizikom poslovnog procesa usklađenosti;
    - izrada internog akta o upravljanju propisanim informacijama i
    - ažuriranje Politike sukoba interesa.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Funkcija praćenja usklađenosti kontinuirano nadzire primjerenost i usklađenost pojedinih poslovnih procesa i aktivnosti koje se donose i provode u Društvu s relevantnim propisima kroz mjere neposrednog nadzora, zahtijevanjem očitovanja o usklađenosti u radu pojedinih organizacijskih jedinica te uvidom u poslovnu dokumentaciju Društva, a po potrebi i drugim radnjama.

U provođenju funkcije praćenja usklađenosti aktivno sudjeluju sve organizacijske jedinice Društva.

Uprava Društva usvaja godišnji plan rada funkcije usklađenosti te najmanje jednom godišnje procjenjuje efikasnost upravljanja rizikom usklađenosti. Upravi Društva i Nadzornom odboru dostavlja se godišnje izvješće nositelja funkcije usklađenosti.

B.5 FUNKCIJA UNUTARNJE REVIZIJE

Unutarnja revizija kao jedna od ključnih funkcija u Matičnom društvu kroz sustavan i disciplinirani pristup procjenjuje i poboljšava djelotvornost procesa upravljanja rizicima, kontrole i korporativnog upravljanja. Pomaže rukovodstvu u ispunjavanju postavljenih ciljeva te u obnašanju njihovih dužnosti uz kontinuirano poboljšavanje poslovanja.

Područje rada unutarnje revizije obuhvaća:

- ocjenu učinkovitosti, djelotvornosti i ekonomičnosti poslovanja;
- ocjenu primjerenosti uspostavljenog sustava unutarnjih kontrola;
- ocjenu primjene i djelotvornosti procesa upravljanja rizicima;
- ocjenu djelotvornosti i pouzdanosti funkcije praćenja usklađenosti;
- ocjenu pouzdanosti, točnosti i sveobuhvatnosti računovodstvenih evidencija i financijskih izvještaja te drugih poslovnih podataka;
- ocjenu informacijskog sustava;
- provjeru zaštite imovine i drugih resursa;
- praćenje provedbe poduzetih mjera rukovodstva po preporukama revizije, s ciljem otklanjanja utvrđenih slabosti i nepravilnosti.

Funkcija unutarnje revizije Matičnog društva uspostavljena je kroz Sektor za internu reviziju, administrativno je odgovorna Upravi Društva, a funkcionalno Nadzornom odboru, a što je sukladno Međunarodnim standardima interne revizije (IIA) te najboljim svjetskim praksama.

Na razini Grupe unutarnja revizija je uspostavljena na najvišoj razini odnosno kroz Sektor za internu reviziju CROATIA osiguranja d.d. kao Matičnog društva te interne revizore unutar ovisnih društava.

Sektor za internu reviziju Društva sukladno Smjernicama o sustavu upravljanja (EIOPA-BoS-14/253 HR) koordinira aktivnosti interne revizije cijele Grupe.

Prema predlošku Sektora za internu reviziju Matičnog društva, Interni revizori ovisnih društava imaju usvojene Povelje interne revizije koje postavljaju minimalne okvire organizacije i djelovanja interne revizije na razini Grupe u skladu s Međunarodnim standardima interne revizije (IIA) te etičkim načelima i pravilima.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Usvojenim Poveljama interne revizije definirana je vizija i misija te ciljevi i opseg interne revizije, ovlasti i odgovornost, kao i metodologija rada interne revizije. Osim toga, Poveljama je utvrđena neovisnost i položaj interne revizije unutar društava Grupe, definiran je pristup dokumentaciji, osoblju i imovini koji su značajni za provođenje revizije.

Povelje o internoj reviziji donose Uprave društava uz suglasnost Nadzornih odbora te prethodno razmatranje od strane Revizorskih odbora, a direktor Interne revizije/interni revizori se brinu da ista bude relevantna i ažurna.

Interna revizija o rezultatima svoga rada izvješćuje Upravu, Revizorski i Nadzorni odbor Društva minimalno godišnje, a po potrebi i za kraća vremenska razdoblja.

Izvješće uobičajeno uključuje: popis svih obavljenih revizija, ocjenu primjerenosti i učinkovitosti sustava unutarnjih kontrola, ključne nalaze ako su utvrđeni tijekom provedenih revizija te preporuke za njihovo otklanjanje, kao i statuse preporuka obzirom na poduzete aktivnosti od strane menadžmenta.

Sektor za internu reviziju Društva najmanje jednom godišnje takav pisani izvještaj podnosi za Grupu.

B.6 AKTUARSKA FUNKCIJA

Aktuarsku funkciju za Grupu obnaša Sektor za aktuarske poslove kao jedinstvena cjelina organizacijski direktno pod Upravom Matičnog društva. Sektor je organiziran kroz dva tima: tim za aktuarske poslove neživotnih osiguranja i tim za aktuarske poslove životnih osiguranja. Direktor Sektora za aktuarske poslove ujedno je i nositelj aktuarske funkcije Grupe.

Tijekom 2018. godine aktuarska funkcija obavljala je sljedeće poslove u okviru Solventnosti II, a prema Zakonu o osiguranju:

- Vezano uz tehničke pričuve:
  - koordiniranje izračuna tehničkih pričuva;
  - osiguravanje primjerenosti metodologija, modela i pretpostavki na kojima se temelji izračun tehničkih pričuva;
  - procjenjivanje dovoljnosti i kvalitete podataka koji se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva;
  - uspoređivanje najboljih procjena s iskustvom;
  - obavještavanje Uprave i Nadzornog odbora Matičnog društva o pouzdanosti i adekvatnosti izračuna tehničkih pričuva;
- iskazivanje mišljenja o cjelokupnoj politici preuzimanja rizika osiguranja;
- iskazivanje mišljenja i primjerenosti programa reosiguranja;
- sudjelovanje u učinkovitoj provedbi sustava upravljanja rizicima.

Poslove aktuarske funkcije Grupe obavlja više zaposlenika unutar Sektora, a koordinirani su od strane nositelja aktuarske funkcije Grupe. Aktuari uključeni u poslove aktuarske funkcije imaju potrebno znanje i iskustvo u aktuarskim poslovima.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

B.7 IZDVAJANJE POSLOVA

Politika izdvajanja poslova u Matičnom društvu definirana je Pravilnikom o izdvajanju poslova ili funkcija kojim su propisani minimalni standardi za upravljanje izdvojenim poslovima ili funkcijama i kojim su utvrđeni kriteriji i postupci vezano za:

- razloge izdvajanja poslova ili funkcija i proces donošenja odluke o izdvajanju poslova ili funkcija;
- procjenu rizika povezanih s izdvajanjem poslova ili funkcija te dubinsku analizu pružatelja usluga;
- odabir pružatelja usluga te upravljanje ugovornim odnosima s pružateljima usluga;
- praćenje i izvještavanje o izdvojenim poslovima ili funkcijama;
- praćenje i izvještavanje Uprave o izloženosti rizicima povezanim s izdvajanjem poslova ili funkcija;
- zadaće i odgovornosti organizacijskih jedinica ili osoba zaduženih za nadzor i upravljanje izdvajanjem poslova ili funkcija;
- izlaznu strategiju Društva u slučaju prijevremenog prestanka ugovornog odnosa i/ili nemogućnosti ispunjenja ugovornih obveza.

Nakon izdvajanja poslova pohranjivanja mail sandučića i uredskih dokumenata u Microsoft Office 365 sustav tijekom 2017. godine, u 2018. godini nije bilo novih izdvajanja poslova Matičnog društva.

Kod većine ostalih članica Grupe izdvojeni su poslovi na Matično društvo koji se odnose na područje informacijskih tehnologija (IT), poput održavanja serverske i mrežne infrastrukture, upravljanja operativnim sustavima, bazom podataka i virtualizacijskom platformom.

B.8 SVE OSTALE INFORMACIJE

Matično društvo od 2004. godine posjeduje ISO certifikat za razvoj i pružanje usluga životnih osiguranja, od 2007. godine ISO certifikat za razvoj i pružanje usluga imovinskih osiguranja te od 2017. godine ISO certifikat za razvoj i pružanje usluga dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja.

Nakon uspješno provedene tranzicije na novu verziju norme ISO 9001:2015 u svibnju 2017. godine, u veljači 2018. godine Matično društvo je u sustav upravljanja kvalitetom prema zahtjevima norme ISO 9001:2015 integriralo i područje osiguranja motornih vozila.

Jednom godišnje izrađuje se Upravina ocjena Sustava upravljanja kvalitetom (SUK) koja predstavlja ocjenu primjerenosti, prikladnosti i učinkovitosti SUK-a, sukladnosti proizvoda i usluga te potvrđuje provedbu poslovnih procesa sukladno zahtjevima norme ISO 9001:2015.

U okviru Strategije Društva za ostvarivanje boljeg korisničkog iskustva i veće operativne učinkovitosti donesena je odluka o uspostavljanju OPEX-a (operativna izvrsnost) u Matičnom društvu. OPEX kompetencijski centar je uspostavljen u Sektoru za razvoj organizacije i poslovnih procesa, a cilj mu je razvoj operativne izvrsnosti kroz razvoj sustava upravljanja poslovnim procesima, podučavanje, savjetovanje i trening u području procesne izvrsnosti, vođenja OPEX projekata i upravljanja promjenama u Društvu.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Kreirane su i usvojene od strane Uprave Matičnog društva Strateške smjernice za razvoj operativne izvrsnosti (OPEX) u CROATIA osiguranju d.d. kojima je cilj pružiti podršku Društvu u ostvarivanju zadovoljstva klijenata na profitabilan način.

U 2018. godini 22 djelatnika stekla su Lean / Six Sigma Green Belt certifikate. Educiran je novi 21 djelatnik za Lean / Six Sigma Green Belt certifikate te 15 djelatnika za Lean / Six Sigma Black Belt certifikate. U sklopu Black Belt certifikacije, 15 djelatnika prošlo je i edukacije Situational Management i Transformation & Change Management Simulation. U 2018. godini primjenom OPEX metodologije uspješno je realizirano 10 OPEX projekata.

Matično društvo poduzima sve potrebne mjere radi provjere usklađenosti poslovanja Društva s izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju (NN 112/2018) u koji je implementirana Direktiva (EU) 2016/97 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. siječnja 2016. o distribuciji osiguranja (Direktiva IDD) te uredbama donesenim temeljem IDD Direktive, Zakona o provedbi uredbe (EU) br. 1286/2014 o dokumentima s ključnim informacijama za upakirane investicijske proizvode (NN 112/2018), Zakona o tržištu kapitala (NN 65/2018) te s propisima koji uređuju područje sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Grupa se sastoji od članica iz osiguateljne djelatnosti koje su regulirane i posluju u režimima adekvatnosti kapitala te ostalih članica iz neosiguateljne djelatnosti. Analizom materijalnosti svih članica Grupe, razvidno je da u profilu rizičnosti Grupe signifikantno najviše dominira Matično društvo tj. profil rizičnosti Grupe u materijalnome je određen profilom rizičnosti Matičnog društva. Ključ stabilnosti Grupe i upravljanja rizicima Grupe ponajviše leži u stabilnosti Matičnog društva i upravljanja njegovim rizicima.

U skladu s člankom 94. Zakona o osiguranju, Grupa dijeli rizike kojima je izložena u 5 glavnih kategorija:

- **Preuzeti rizik osiguranja** (s podvrstama: rizik neživotnih osiguranja, rizik životnih osiguranja te rizik zdravstvenih osiguranja);
- **Tržišni rizik;**
- **Kreditni rizik;**
- **Rizik likvidnosti;**
- **Operativni rizik**.

Od ostalih materijalno značajnih rizika, Grupa prepoznaje izloženost **strateškom riziku**, **riziku ugleda** (reputacijski rizik), **riziku usklađenosti** te **riziku izdvajanja poslova (eksternalizacije).** Grupa također prati tzv. **eksterne faktore rizika** (rizici makroekonomskog, zakonodavnog i političkog okruženja) koji su većinom kvalitativne prirode te koreliraju, odnosno utječu na ostale rizike.

U odnosu na prethodnu godinu, u 2018. godini su identificirani i sljedeći novi rizici:

- kibernetički rizik (eng. cyber risk);
- rizik ulaganja u alternativne investicijske fondove te dioničke i mješovite ETF fondove iz EU i SAD;
- rizik ulaganja u infrastrukturu (infrastrukturne fondove).

Spoznajom o učestalosti i težini cyber napada na globalnoj razini, kao i mogućim negativnim efektima cyber napada, kao posebno izdvojeni rizik identificiran je kibernetički rizik.

Zbog relativno niske izloženosti Grupe **alternativnim, dioničkim i mješovitim ETF fondovima,** navedeni rizici ocijenjeni su kao rizici niske značajnosti.

Infrastrukturna ulaganja načelno predstavljaju ulaganja s nižim rizikom od klasičnih ulaganja u alternativne i dioničke UCITS fondove, budući da se radi o ulaganjima kroz koja se u pravilu financiraju kvalitetni infrastrukturni projekti. Dodatno treba naglasiti kako Grupa posebnu pažnju posvećuje ulaganjima u infrastrukturu kroz provjeru svih uvjeta koje takva ulaganja moraju zadovoljavati (sukladno Delegiranoj uredbi (EU) 2015/35 i njenim izmjenama) kako bi navedena ulaganja mogla biti tretirana kao prihvatljiva infrastrukturna ulaganja.

Promatrano prema principima Solventnosti II, u ukupnom kapitalnom zahtjevu (potrebni solventni kapital) Grupa je **daleko najviše izložena tržišnim rizicima**, a zatim riziku neživotnih osiguranja.

Izloženost tržišnim rizicima proizlazi iz ulaganja Grupe u financijsku imovinu i ostala ulaganja.

Osnovni investicijski cilj Grupe jest očuvanje i rast vrijednosti financijskih ulaganja na rok koji je u što većoj mjeri usklađen prirodi i trajanju obveza Grupe. Investicijski cilj postiže se maksimiziranjem prinosa uz zadanu razinu rizika, odnosno u skladu s apetitom Grupe za rizikom, pritom vodeći računa o **sigurnosti**, **isplativosti** i **utrživosti** ulaganja kao i o odgovarajućoj raznovrsnosti i disperzije ulaganja.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Grupa ulaže svoju imovinu u skladu s načelom razboritosti iz članka 132. Direktive 2009/138/EZ na način da se ulaže u instrumente čije rizike može primjereno utvrditi, mjeriti, pratiti, i kojima može primjereno upravljati, nadzirati ih i izvještavati o njima.

Financijska imovina ulaže se sukladno pravilima struke te načelima opreznog i savjesnog gospodarstvenika.

Načelo ekonomske sigurnosti ulaganja

Ulaganja se smatraju ekonomski sigurnim ako podrazumijevaju održavanje vrijednosti kapitala uzimajući u obzir mala odstupanja vrijednosti uložene imovine, pouzdanu i opreznu metodu vrednovanja, trgovanje na uređenim tržištima, kvalitetu imovine, odgovarajući kreditni rejting i sl.

Načelo pravne sigurnosti ulaganja

Ulaganja u financijsku imovinu se smatraju pravno sigurnim ukoliko je omogućeno neograničeno raspolaganje imovinom, odnosno neograničena mogućnost trgovanja imovinom i transakcija sredstava.

Načelo isplativosti ulaganja

Ulaganje financijske imovine isplativo je ako je istome cilj ostvarivanje prinosa u skladu s tržišnim kretanjima.

Načelo utrživosti ulaganja

Ulaganje zadovoljava kriterij utrživosti ako se u slučaju potrebe, u razumnom roku, može zamijeniti za novac ili novčani ekvivalent. Utrživost ulaganja ovisi o vremenskom razdoblju raspoloživosti imovine, odnosno o mogućnosti trgovanja na tržištu.

Načelo raznovrsnosti i disperzije ulaganja

Prilikom izbora imovine Grupa se rukovodi sljedećim kriterijima: različiti izdavatelji i zajmoprimci, kao i njihova različita zemljopisna i sektorska područja poslovanja, očekivani prinos, te međuodnos između različitih vrsta ulaganja.

Vezano za upravljanje rizicima ulaganja, doneseni su interni limiti ulaganja kojima su definirane maksimalne izloženosti Grupe pojedinim vrstama financijskih instrumenata te posebno pojedinim izdavateljima financijskih instrumenata, odnosno kategorijama izdavatelja ovisno o kreditnom rejtingu. Na taj način definiran je apetit za rizikom Grupe za tržišne rizike vezane uz pojedine instrumente, zatim za kreditne rizike vezano za izdavatelje te za rizik koncentracije.

Kako bi efikasnije upravljalo otvorenom deviznom pozicijom, Grupa koristi izvedene instrumente: valutne forward i swap ugovore (FX Forward i Swap ugovore). Na 31.12.2018. godine fer vrijednost izvedenih financijskih instrumenata iznosila je -348 tisuća HRK u neto iznosu (netirani iznos imovine i obveze po derivativima), dok je u 2017. godini iznosila -307 tisuća HRK. Izvedeni instrumenti klasificirani su kao financijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Svi ugovori zaključeni su s bankama u RH, a transakcija je ugovorena kao buduća prodaja EUR i kupnja HRK.

Grupa u portfelju drži i imovinu kojom se ne trguje na uređenom financijskom tržištu te istu vrednuje metodama procjene, a održava je na razini koja nema značajan utjecaj na portfelj u cjelini.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

U portfelju Grupe dominiraju instrumenti s fiksnim prinosima.

S obzirom na navedeno, razvidno je da Grupa poznaje rizike koji proizlaze iz ulagačkih aktivnosti te s istima može upravljati na odgovarajući način.

Struktura portfelja Grupe u SII bilanci bila je kako slijedi:

Struktura portfelja Grupe na dan 31.12.2018.

Struktura portfelja Društva po SII principima	2018.	2017.
Dužnički vrijednosni papiri	68,2%	64,8%
Depoziti	9,2%	12,9%
Zajmovi	6,5%	5,9%
Vlasnički vrijednosni papiri	4,5%	5,1%
Nekretnine za ulaganja	4,1%	5,0%
Udjeli u povezanim društvima	5,2%	4,9%
Investicijski fondovi	2,4%	1,3%
Sveukupno	**100,0%**	**100,0%**

U nastavku slijede detaljnije informacije o pojedinim kategorijama rizika kojima je Grupa izložena. Grupa u pravilu prikazuje, odnosno klasificira, rizike sukladno specifikaciji, odnosno klasifikaciji rizika u standardnoj formuli.

C.1 PREUZETI RIZIK OSIGURANJA

Preuzeti rizik osiguranja je rizik koji proizlazi iz preuzimanja osiguranteljnih obveza te predstavlja rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja zbog neodgovarajućih pretpostavki u vezi oblikovanja cijena i pričuva, koji proizlazi iz promjena u vremenu nastupa, učestalosti i težini osiguranih događaja te promjena u iznosu odštetnih zahtjeva kao i trenutku njihovog dospijeća (premijski rizik i rizik pričuva), kao i iz postojanja značajnih neizvjesnosti u pretpostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s ekstremnim ili iznimnim događajima (rizik katastrofe).

Sukladno standardnoj formuli preuzeti rizik osiguranja obuhvaća sljedeće module rizika:

- modul preuzetog rizika **neživotnog osiguranja**;
- modul preuzetog rizika **životnog osiguranja**;
- modul preuzetog rizika **zdravstvenog osiguranja**.

U sljedećoj tablici dani su kapitalni zahtjevi po gornjim modulima preuzetog rizika osiguranja.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Tablica C.1.1. Kapitalni zahtjevi po modulima preuzetog rizika osiguranja na dan 31.12.2018. *(u 000 HRK)*

Rizik osiguranja	Kapitalni zahtjev	
	2018.	2017.
Modul preuzetog rizika neživotnog osiguranja	708.642	693.342
Modul preuzetog rizika životnog osiguranja	80.411	87.238
Modul preuzetog rizika zdravstvenog osiguranja	92.143	95.720

Modul preuzetog rizika neživotnog osiguranja

Preuzeti rizik neživotnog osiguranja je rizik koji proizlazi iz obveza neživotnog osiguranja, a prema standardnoj formuli pokriva najmanje sljedeće podmodule:

- podmodul premijskog rizika i rizika pričuva neživotnog osiguranja;
- podmodul rizika katastrofe neživotnog osiguranja.

Ukupni kapitalni zahtjev za modul preuzetog rizika neživotnog osiguranja u 2018. godini iznosi **708.642 tisuće HRK** što je za 15.301 tisuća HRK više nego u 2017. godini (2017.: 693.342 tisuća HRK).

Struktura modula preuzetog rizika neživotnog osiguranja dana je u sljedećoj tablici.

Tablica C.1.2. Kapitalni zahtjevi po podmodulima preuzetog rizika neživotnog osiguranja na dan 31.12.2018. *(000 HRK)*

Preuzeti rizik neživotnog osiguranja	Kapitalni zahtjev	
	2018.	2017.
Podmodul premijskog rizika i rizika pričuva neživotnog osiguranja	667.349	656.618
Podmodul rizika katastrofe neživotnog osiguranja	124.116	112.473
Diversifikacija	(82.823)	(75.749)
Ukupno preuzeti rizik neživotnog osiguranja	**708.642**	**693.342**

Premijski rizik i rizik pričuva neživotnog osiguranja su rizici gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlaze iz promjena u vremenu nastupa, učestalosti i težini osiguranih događaja te promjena u iznosu odštetnih zahtjeva kao i trenutku njihovog dospijeća.

Kapitalni zahtjev za podmodul premijskog rizika i rizika pričuva neživotnog osiguranja na dan 31.12.2018. godine iznosi **667.349 tisuća HRK.** Za Grupu je kapitalni zahtjev u ovom podmodulu utvrđen u skladu sa standardnom formulom.

Rizik katastrofe neživotnog osiguranja je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz postojanja značajnih neizvjesnosti u pretpostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s ekstremnim ili iznimnim događajima.

Kapitalni zahtjev za podmodul rizika katastrofe neživotnog osiguranja na 31.12.2018. godine iznosi **124.116 tisuća HRK.** Za Grupu je kapitalni zahtjev za podmodul rizika katastrofe utvrđen u skladu sa standardnom formulom, na temelju propisanih mjera izloženosti za prirodne katastrofe, za katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem te za druge rizike katastrofe neživotnog osiguranja.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Modul preuzetog rizika životnog osiguranja

Preuzeti rizik životnog osiguranja je rizik koji proizlazi iz obveza životnog osiguranja, a prema standardnoj formuli pokriva najmanje sljedeće podmodule:

- podmodul rizika smrtnosti;
- podmodul rizika dugovječnosti;
- podmodul rizika invalidnosti-pobolijevanja;
- podmodul rizika isteka;
- podmodul rizika troškova;
- podmodul rizika revidiranja;
- podmodul rizika katastrofe životnog osiguranja.

Ukupni kapitalni zahtjev za modul preuzetog rizika životnog osiguranja iznosi **80.411 tisuća HRK** (2017.: 87.238 tisuća HRK), a struktura je dana u sljedećoj tablici.

Tablica C.1.3. Kapitalni zahtjevi po podmodulima preuzetog rizika životnog osiguranja na dan 31.12.2018. *(000 HRK)*

Preuzeti rizik životnog osiguranja	Kapitalni zahtjev	
	2018.	2017.
Podmodul rizika smrtnosti	17.255	12.056
Podmodul rizika dugovječnosti	16.250	15.022
Podmodul rizika invalidnosti-pobolijevanja	2.035	1.896
Podmodul rizika isteka	24.669	40.937
Podmodul rizika troškova	30.528	34.603
Podmodul rizika revidiranja	10.224	10.168
Podmodul rizika katastrofe životnog osiguranja	34.313	24.023
Diversifikacija	(54.863)	(51.467)
Ukupno rizik životnih osiguranja	**80.411**	**87.238**

Rizik smrtnosti je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa smrtnosti, pri čemu povećanje stope smrtnosti dovodi do povećanja vrijednosti obveza iz osiguranja.

Za Grupu je utvrđen kapitalni zahtjev za podmodul rizika smrtnosti na dan 31.12.2018. godine u skladu sa standardnom formulom u iznosu od **17.255 tisuća HRK**, primjenjujući šok trajnog povećanja od 15% na stope smrtnosti koje se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva. Navedeni porast stopa smrtnosti primijenjen je samo na one police osiguranja u kojima je porast stopa smrtnosti uzrokovao povećanje tehničkih pričuva bez dodatka za rizik.

Rizik dugovječnosti je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa smrtnosti, pri čemu smanjenje stope smrtnosti dovodi do povećanja vrijednosti obveza iz osiguranja.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Za Grupu je utvrđen kapitalni zahtjev za podmodul rizika dugovječnosti na dan 31.12.2018. godine u skladu sa standardnom formulom u iznosu od **16.250 tisuća HRK,** primjenjujući šok trajnog smanjenja od 20% na stope smrtnosti koje se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva. Navedeno smanjenje stopa smrtnosti primijenjeno je samo na one police osiguranja u kojima je smanjenje stopa smrtnosti uzrokovalo povećanje tehničkih pričuva bez dodatka za rizik.

Rizik invalidnosti-pobolijevanja je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa invalidnosti, bolesti i pobolijevanja.

Za Grupu je utvrđen kapitalni zahtjev za podmodul rizika invalidnosti-pobolijevanja na dan 31.12.2018. godine u skladu sa standardnom formulom u iznosu od **2.035 tisuća HRK**. Primijenjen je šok povećanja stopa invalidnosti-pobolijevanja od 35% u sljedećih 12 mjeseci te šok povećanja stopa invalidnosti-pobolijevanja od 25% nakon toga.

Rizik isteka je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa isteka, raskida, obnove i otkupa polica.

Za Grupu je utvrđen kapitalni zahtjev za podmodul rizika isteka na dan 31.12.2018. godine u skladu sa standardnom formulom u iznosu od **24.669 tisuća HRK.**

Rizik troškova je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti troškova nastalih u servisiranju ugovora o osiguranju.

Za Grupu je utvrđen kapitalni zahtjev za podmodul rizika troškova na 31.12.2018. godine u skladu sa standardnom formulom u iznosu od **30.528 tisuća HRK.** Istodobno je primijenjena pretpostavka o trajnom povećanju troškova za 10% u odnosu na one koji se uzimaju u obzir prilikom izračuna tehničkih pričuva te pretpostavka o povećanju stope inflacije troškova (izražene postotkom) za 1 postotni bod u odnosu na onu koja se uzima u obzir prilikom izračuna tehničkih pričuva.

Rizik revidiranja je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa revidiranja koje se primjenjuju na rente zbog promjena u pravnom okruženju ili zdravstvenom stanju osigurane osobe.

Za Grupu je utvrđen kapitalni zahtjev za podmodul rizika revidiranja na 31.12.2018. godine u skladu sa standardnom formulom, u iznosu od **10.224 tisuća HRK**. Prilikom izračuna primijenjen je šok trajnog povećanja iznosa naknada za rentne obveze osiguranja za 3% u onim slučajevima u kojima bi se naknade koje se isplaćuju prema pripadnim policama osiguranja mogle povećati zbog promjena pravnog okruženja ili zdravstvenog stanja osigurane osobe.

Rizik katastrofe životnog osiguranja je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz segmenta životnih osiguranja koji proizlazi iz postojanja značajnih neizvjesnosti u pretpostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s ekstremnim ili iznimnim događajima.

Za Grupu je utvrđen kapitalni zahtjev za podmodul rizika katastrofe životnog osiguranja na 31.12.2018. godine u skladu sa standardnom formulom u iznosu od **34.313 tisuće HRK.** Primijenjen je šok povećanja za 0,15 postotnih bodova stopa smrtnosti izraženih postotkom, koje se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva, radi odražavanja iskustva u vezi sa smrtnosti u sljedećih 12 mjeseci.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Navedeni porast stopa smrtnosti primijenjen je samo na one police osiguranja u kojima je porast stopa smrtnosti koje se upotrebljavaju radi odražavanja iskustva u vezi sa smrtnosti u sljedećih 12 mjeseci uzrokovao povećanje tehničkih pričuva bez dodatka za rizik.

Modul preuzetog rizika zdravstvenog osiguranja

Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja odražava rizik iz preuzetih obveza zdravstvenog osiguranja, bez obzira na to pruža li se na sličnoj tehničkoj podlozi kao neživotno ili životno osiguranje. Obuhvaća najmanje sljedeće rizike:

- rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti troškova nastalih u servisiranju ugovora o osiguranju;
- rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u trenutku, učestalosti i ozbiljnosti osiguranih događaja te promjena u trenutku i iznosu namira odštetnih zahtjeva u trenutku određivanja pričuva;
- rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz postojanja značajnih neizvjesnosti u pretpostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s izbijanjem većih epidemija kao i neuobičajenom akumulacijom rizika u takvim ekstremnim okolnostima.

Prema standardnoj formuli pokriva sljedeće podmodule:

- podmodul preuzetog rizika NSLT zdravstvenog osiguranja (zdravstvenog osiguranja sličnog tehnici neživotnog osiguranja);
- podmodul preuzetog rizika SLT zdravstvenog osiguranja (zdravstvenog osiguranja sličnog tehnici životnog osiguranja);
- podmodul rizika katastrofe zdravstvenog osiguranja.

Ukupni kapitalni zahtjev za modul preuzetog rizika zdravstvenog osiguranja na 31.12.2018. godine iznosi **92.143 tisuća HRK**. Struktura modula preuzetog rizika zdravstvenog osiguranja dana je u sljedećoj tablici:

Tablica C.1.4. Kapitalni zahtjevi po podmodulima preuzetog rizika zdravstvenog osiguranja na dan 31.12.2018. *(000 HRK)*

Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja	Kapitalni zahtjev	
	2018.	2017.
Podmodul rizika NSLT zdravstvenog osiguranja	90.925	91.561
Podmodul rizika SLT zdravstvenog osiguranja	0	2.281
Podmodul rizika katastrofe zdravstvenog osiguranja	4.467	9.936
Diversifikacija	(3.249)	(8.057)
Ukupno preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja	**92.143**	**95.720**

Za Grupu je utvrđeno da na dan 31.12.2018. godine nije bila izložena riziku zdravstvenog osiguranja sličnog tehnici životnog osiguranja.

Kapitalni zahtjev za rizik zdravstvenog osiguranja sličnog tehnici neživotnog osiguranja prema standardnoj formuli utvrđuje se na sličnom principu kao i kapitalni zahtjev za modul preuzetog rizika neživotnog osiguranja. Grupa je odredila kapitalni zahtjev na 31.12.2018. za navedeni podmodul u iznosu od **90.925 tisuća HRK**.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Kapitalni zahtjev za podmodul rizika katastrofe zdravstvenog osiguranja Grupa je utvrdila također u skladu sa standardnom formulom, a koji na 31.12.2018. iznosi **4.467 tisuća HRK**, dok je isti na 31.12.2017. iznosio 9.936 tisuća HRK te bilježi smanjenje od 5.468 tisuća HRK, što je posljedica promjene najvećeg rizika koncentracije nesreće u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu.

Upravljanje rizikom osiguranja

U svrhu upravljanja rizikom osiguranja pojedino društvo ima propisane detaljne Smjernice za preuzimanje rizika po pojedinoj vrsti osiguranja koje učinkovito doprinose smanjenju rizika u svakodnevnom izravnom poslovanju.
Smjernicama su propisani limiti pribave, načini i procjene rizika prilikom sklapanja police vodeći pritom računa o profitabilnosti, koncentraciji rizika i izloženosti.

Nadalje, rizik preuzimanja osiguranja umanjen je kroz plasmane viška rizika u reosiguranje. Matično društvo vodi računa o cijeni reosiguranja, reputaciji reosiguratelja, pokazateljima njegovih financijskih pozicija, iskustvu stečenom u dosadašnjoj suradnji i rejtingu reosiguratelja utvrđenom od strane priznate rejting agencije kako za svoj portfelj tako i za ovisna društva.

Na nivou Grupe se za pojedina društva redovito prate pokazatelji poslovanja relevantni za predmetni rizik, poput kvote šteta, kombinirane kvote, testiranje adekvatnosti pričuva i sl. te provodi tzv. run-off analizu trošenja pričuva.

Dodatno, na nivou Grupe za pojedina društva, a najmanje jednom godišnje provode se analize iskustva smrtnosti, odustanaka i troškova.

C.2 TRŽIŠNI RIZIK

Tržišni rizik je rizik mogućih gubitaka koji proizlazi iz promjene, odnosno fluktuacije tečaja, kamata, tržišnih cijena imovine, obveza i financijskih instrumenata, a sukladno standardnoj formuli uključuje:

- kamatni rizik;
- rizik vlasničkih vrijednosnih papira;
- rizik promjene cijena nekretnina;
- rizik raspona;
- valutni rizik;
- rizik koncentracije.

Grupa izdvaja kapitalne zahtjeve za izloženost tržišnom riziku, primjenjujući standardnu formulu za njihov izračun. **Ukupni kapitalni zahtjev za tržišne rizike iznosi 1.150.681 tisuća HRK** (2017.: 1.215.180 tisuća HRK).

U nastavku su prikazani kapitalni zahtjevi za podmodule tržišnog rizika prema standardnoj formuli.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Tablica C.2.1. Kapitalni zahtjevi po podmodulima tržišnog rizika na dan 31.12.2018. *(u ooo HRK)*

Tržišni rizik	2018.	2017.
Kamatni rizik	70.205	63.902
Valutni rizik	746.139	837.773
Rizik vlasničkih vrijednosnih papira	168.899	228.506
Rizik promjene cijena nekretnina	206.795	232.232
Rizik raspona	290.036	179.928
Rizik koncentracije	316.010	336.250
Diversifikacija	(647.402)	(663.411)
Ukupno tržišni rizik	**1.150.681**	**1.215.180**

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik potencijalnog gubitka koji bi nastao zbog promjene fer vrijednosti imovine i obveza uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa. Riziku promjene kamatnih stopa na strani imovine Grupe podložan je portfelj ulaganja u dužničke vrijednosne papire, zajmove, depozite (uključujući i svu navedenu imovinu kojoj je Grupa indirektno izložena kroz ulaganja u investicijske fondove, kao rezultat primjene tzv. look-through principa) te udio reosiguranja u tehničkim pričuvama, dok su na strani obveza podložne tehničke pričuve, odnosno njihova najbolja procjena (BEL).

Kapitalni zahtjev za kamatni rizik na 31.12.2018. godine u iznosu od **70.205 tisuća HRK** (2017.: 63.902 tisuća HRK) jednak je smanjenju dostupnog kapitala nakon vrednovanja imovine i obveza primjenom bezrizičnih kamatnih krivulja na koje su primijenjeni šokovi propisani standardnom formulom.

Grupa redovito prati izloženost kamatnom riziku, mjeri i prati indikatore rizika poput duracije imovine i obveza, provodi analize osjetljivosti te optimizira ročnost imovine s obzirom na ročnost obveza i ostale ciljeve Grupe.

Valutni rizik

Valutni rizik je rizik potencijalnog gubitka koji bi nastao zbog promjene fer vrijednosti imovine i obveza uslijed promjena u tečajevima stranih valuta.

Grupa je izložena ovom riziku, naročito u segmentu transakcija u stranim valutama te kroz držanje sredstava na računima poslovnih banaka u valutama, uglavnom u valuti EUR i USD. Uz premijski prihod te izračun povezanih tehničkih pričuva i likvidiranje šteta po osiguranteljnim ugovorima s valutnom klauzulom, Grupa je izložena valutnom riziku u dijelu investicijskih aktivnosti kroz kreditne, depozitne i druge oblike ulaganja (uključujući i svu navedenu imovinu kojoj je Grupa indirektno izložena kroz ulaganja u investicijske fondove, kao rezultat primjene tzv. look-through principa), a također je izložena i tečajnom riziku promjene valuta u zemljama u kojima Grupa ima operacije: RSD, MKD i BAM. Grupa aktivno upravlja valutnim rizikom praćenjem i usklađivanjem neto otvorene valutne pozicije.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Od sredine 2017. godine, za efikasnije upravljanje otvorenom pozicijom u valutama EUR i USD koriste se valutni forward i swap ugovori (FX Forward i FX Swap). Ipak, zbog konzervativnog pristupa, do sada se nije umanjivalo regulatorni kapitalni zahtjev za navedeni rizik, odnosno nisu se uzimali u obzir FX ugovori kod izračuna kapitalnog zahtjeva za valutni rizik po standardnoj formuli. Posljedica navedenog jest efektivno značajno manji valutni rizik u svojoj suštini u odnosu na veličinu kapitalnog zahtjeva generiranog standardnom formulom i iskazanog u nastavku.

Grupa je utvrdila kapitalni zahtjev za valutni rizik na 31.12.2018. godine u iznosu od **746.139 tisuća HRK** (2017.: 837.773 tisuća HRK), a koji se računa kao zbroj najvećih gubitaka od pretpostavljenog šoka rasta, odnosno pada tečaja pojedinih valuta za 25%.

Rizik vlasničkih vrijednosnih papira

Rizik vlasničkih vrijednosnih papira je rizik potencijalnog gubitka zbog promjene fer vrijednosti imovine koja obuhvaća ulaganja u dionice, udjele, ovisna i pridružena društva (koja se ne konsolidiraju metodom pune konsolidacije sukladno članku 335. Delegirane uredbe te nisu financijske i kreditne institucije), alternativne fondove te ulaganja u opremu i ostalu materijalnu imovinu i zalihe (uključujući i svu navedenu imovinu kojoj je Grupa indirektno izložena kroz ulaganja u investicijske fondove, kao rezultat primjene tzv. look-through principa).

Navedena imovina razvrstava se u dvije kategorije: **Vrsta 1** - imovina uvrštena na uređenim tržištima unutar EEA i OECD i **Vrsta 2** – ostala imovina. Kapitalni zahtjev se računa na sljedeći način:

- **za imovinu vrste 1:** 22% od vrijednosti strateških ulaganja vrste 1 te 39% + SA (tzv. simetrična prilagodba) od vrijednosti ostale imovine vrste 1;
- **za imovinu vrste 2:** 22% od vrijednosti strateških ulaganja vrste 2, 36% + 92% SA vrijednosti ulaganja u infrastrukturne fondove vrste 2 te 49% + SA od vrijednosti ostale imovine vrste 2.

Na dan 31.12.2018. **simetrična prilagodba (SA) iznosila je -6,34%,** pa su pripadni, gore navedeni kapitalni zahtjevi iznosili:

- za nestrateška ulaganja **vrste 1: 32,66%;**
- za nestrateška ulaganja **vrste 2: 42,66%**;
- za ulaganja u infrastrukturne fondove **vrste 2:** 30,17%

Ukupni kapitalni zahtjev za predmetni rizik na 31.12.2018. godine u iznosu od **168.899 tisuća HRK** (2017.: 228.506 tisuća HRK) dobiven je agregiranjem kapitalnih zahtjeva za obje vrste imovine.

Posebno, za ulaganja u udjele u ovisnim i pridruženim društvima koja se ne konsolidiraju metodom pune konsolidacije i koja nisu kreditne i financijske institucije, dodatno se izdvaja kapitalni zahtjev za rizik vlasničkih vrijednosnih papira u sklopu izračuna komponente potrebnog solventnog kapitala Grupe, tzv. SCR ostali. Više informacija o tome dostupno je u Poglavlju E.2.

Ulaganja u vlasničke vrijednosne papire (dionice) na 31.12.2018. godine iznose **394.803 tisuća HRK** (2017.: 450.562 tisuća HRK) od čega se **392.469 tisuća HRK** odnosi na dionice uvrštene na uređenim tržištima (2017.: 448.788 tisuća HRK). S obzirom na mogućnost trgovanja s predmetnim ulaganjima, Grupa je u mogućnosti u relativno kratkom roku prilagoditi svoje pozicije te posljedično pravovremeno reagirati uslijed promjena na tržištu kapitala, a kako bi realiziralo ostvarene dobitke, odnosno, s druge strane, spriječilo daljnje gubitke.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Sustav upravljanja rizikom ulaganja u dionice sastoji se od praćenja izloženosti tj. pozicije ulaganja kao i redovitog monitoringa usklađenosti s internim pozicijskim limitima, dok se analiza i procjena rizika temelji na izračunu i analizi različitih mjera rizičnosti navedenih ulaganja.

Ulaganja u udjele u povezanim društvima, uključujući sudjelovanja Društva na 31.12.2018. godine u SII bilanci iznose **459.164 tisuća HRK** (2017.: 436.884 tisuća HRK).

S predmetnim ulaganjima Grupa nastoji ostvariti dugoročne strateške ciljeve održivog organskog rasta, regionalnog širenja i ostvarivanja ciljanih prinosa iz ulaganja, a sve s ultimativnim ciljem osiguravanja dugoročnog rasta ekonomske vrijednosti Grupe.

Grupa upravlja rizikom vlasničkih vrijednosnih papira induciranim predmetnim ulaganjima kroz uspostavljeni sustav korporativnog upravljanja, odnosno direktan utjecaj na kontrolu poslovanja ulaganja preko tijela nadzora i upravljanja, kontrolu poslovanja i ostvarenja poslovnih i financijskih ciljeva, pružanje tehničke i stručne pomoći društvima te redovitu i izvanrednu reviziju poslovanja.

Rizik promjene cijene nekretnina

Rizik promjene cijene nekretnina odnosi se na rizik potencijalnih gubitaka zbog fluktuacija tržišnih cijena nekretnina u vlasništvu Grupe. U izloženost predmetnom riziku ulaze nekretnine koje služe za obavljanje djelatnosti te nekretnine koje ne služe obavljanju djelatnosti već su u funkciji ulaganja (investicijske nekretnine).

Ulaganja u portfelj nekretnina na 31.12.2018. godine u SII bilanci iznose **827.181 tisuća HRK** (2017.: 928.930 tisuća HRK).

Kapitalni zahtjev za rizik promjene cijene nekretnina na dan 31.12.2018. godine iznosi **206.795 tisuća HRK** (2017.: 232.232 tisuća HRK), a prema standardnoj formuli izračunava se kao 25% iznosa ukupne vrijednosti nekretnina u portfelju.

Grupa upravlja s nekretninama na način što kvalitetnije aktivacije nekretnina s ciljem ostvarivanja viših i sigurnijih prinosa odnosno očuvanja vrijednosti nekretnina.

Rizik raspona

Rizik raspona je rizik potencijalnih gubitaka koji proizlaze iz osjetljivosti vrijednosti imovine izložene kreditnom riziku na promjene kamatnih stopa iznad razine bezrizičnih kamatnih stopa (promjene tzv. kreditnih spreadova). Ovaj rizik obuhvaća svu kamatno osjetljivu imovinu izloženu kreditnom riziku koja se prema odredbama regulative ne smatra nerizičnom (tj. ima kreditni spread). Efektivno se u portfelju Grupe to odnosi na državne i korporativne obveznice (osim državnih obveznica RH denominiranih u HRK, koje se prema zakonskim odredbama smatraju nerizičnima), sve zajmove i sve depozite u bankama (uključujući i svu navedenu imovinu kojoj je Grupa indirektno izložena kroz ulaganja u investicijske fondove, kao rezultat primjene tzv. look-through principa).

Kapitalni zahtjev na 31.12.2018. godine u iznosu od **290.036 tisuća HRK** (2017.: 179.928 tisuća HRK), izračunat je zbrajanjem pojedinačnih kapitalnih zahtjeva ovisno o vrsti imovine, modificiranoj duraciji pojedinog instrumenta i kreditnom rejtingu izdavatelja, a sve sukladno zahtjevima standardne formule.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Do povećanja kapitalnog zahtjeva za rizik raspona došlo je prvenstveno zbog primjene 20% propisanih faktora rizičnosti za državne obveznice RH denominirane i financirane u EUR istekom prve faze prijelaznih mjera koje su se primjenjivale tijekom čitave godine od 31.03.2018.

Ulaganja u državne dužničke vrijednosne papire odnose se na obveznice čiji su izdavatelji Ministarstvo Financija RH, HBOR, državna tijela drugih članica EU i OECD kao i države u kojima Grupa ima operacije. Fer vrijednost (vrijednost u SII bilanci) navedenih ulaganja na 31.12.2018. iznosi **5.888.181 tisuća HRK** (2017.: 5.664.905 tisuća HRK). Od predmetnog portfelja u izračun kapitalnog zahtjeva za rizik raspona na 31.12.2018. ulaze one obveznice koje nisu denominirane u domaćoj valuti izdavatelja ili se radi o izdavatelju izvan EU.

S ciljem upravljanja predmetnim rizikom Grupa redovito prati makroekonomsko i političko okruženje i kreditni rejting RH, odnosno zemalja izdavatelja, kreditni spread (CDS) te u konačnici izdvaja kapitalne zahtjeve.

Ulaganja u korporativne dužničke vrijednosne papire u SII bilanci na dan 31.12.2018. iznose **151.600 tisuća HRK** (2017.: 68.750 tisuća HRK). Odnose se na ulaganja Grupe u obveznice i komercijalne zapise čiji su izdavatelji trgovačka društva sa sjedištem u RH i EU. Grupa upravlja s predmetnim rizikom kroz detaljne analize ulaganja odnosno poslovanja izdavatelja te analize makroekonomskog i političkog okruženja zemlje izdavatelja.

Ulaganja u depozite bankama na 31.12.2018. godine u SII bilanci iznose **812.972 tisuća HRK** (2017.: 1.139.384 tisuća HRK). Predmetna ulaganja se odnose na oročavanje sredstava putem komercijalnih depozita u bankama sa sjedištem u državama u kojima Grupa ima operacije, a koje imaju visoku stopu adekvatnosti kapitala te su prema internoj metodologiji ocijenjene prihvatljivim internim rejtingom. U 2018. godini značajno je smanjena izloženost depozitima te su sredstva preusmjerena u ulaganja s većim prinosom sukladno strategiji ulaganja Grupe.

Grupa oročava sredstva kroz depozite u bankama s ciljem održavanja adekvatne strukture likvidne imovine te ostvarivanja prinosa na ulaganje. U gotovo svim ugovorima o deponiranju, postoji ugrađena klauzula o mogućnosti prijevremenog razročenja.

Za procjenu kreditnog rizika prilikom ulaganja u depozite te monitoringa izloženosti bankama, Grupa je razvila interni rejting sustav za procjenu kreditnog rizika banaka te pojedinim bankama dodjeljuje interni rejting, pri čemu dodijeljeni rejting procjenjuje i opisuje kreditnu kvalitetu banke.

Uz navedeni uspostavljeni interni rejting banaka, sustav upravljanja predmetnim rizikom obuhvaća i redoviti monitoring izloženosti i poslovanja banaka, praćenje makroekonomskog okruženja, praćenje usklađenosti s limitima, prema potrebi poduzimanje djelomičnog ili pravovremenog smanjenja izloženosti, izdvajanje kapitalnih zahtjeva te održavanje relativno kratkoročne strukture predmetne izloženosti.

Ulaganja u zajmove na 31.12.2018. godine u SII bilanci iznose **574.627 tisuća HRK** (2017.: 526.328 tisuća HRK). Iz sredstava za pokriće matematičke pričuve, zajmovi se odobravaju temeljem polica osiguranja života, odnosno uz vinkulaciju istih, što ujedno predstavlja i prvoklasni instrument osiguranja. Ostali zajmovi se odobravaju sukladno internim propisima uzimajući u obzir internu procjenu kreditnog rizika zajmotražitelja te instrumente osiguranja (u pravilu založno pravo na nekretninama). Grupa upravlja predmetnim rizikom kroz detaljne analize poslovanja zajmoprimaca te analize makroekonomskog i političkog okruženja država u kojima zajmotražitelj posluje.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Rizik koncentracije

Rizik koncentracije je rizik koji proizlazi iz nedovoljne diversifikacije unutar portfelja imovine, odnosno iz akumulacije izloženosti Grupe drugim ugovornim stranama. Ovaj rizik obuhvaća izloženost ulaganjima u depozite u bankama, dionice, zajmove, nekretnine i dužničke vrijednosne papire (uključujući i svu navedenu imovinu kojoj je Grupa indirektno izložena kroz ulaganja u investicijske fondove, kao rezultat primjene tzv. look-through principa).

Kapitalni zahtjev za rizik koncentracije na 31.12.2018. godine iznosi **316.010 tisuća HRK** (2017.: 336.250 tisuća HRK).

Posebno, za ulaganja u udjele u ovisnim i pridruženim društvima koja se ne konsolidiraju metodom pune konsolidacije i koja nisu kreditne i financijske institucije, dodatno se izdvaja kapitalni zahtjev za rizik koncentracije u sklopu izračuna komponente potrebnog solventnog kapitala Grupe, tzv. SCR ostali. Više informacija o tome dostupno je u Poglavlju E.2.

Pojedine izloženosti riziku koncentracije utvrđuju se na bazi pripadnosti korporativnoj grupi (tzv. Single Name Exposure – SNE), a kapitalni zahtjev se izračunava agregiranjem kapitalnih zahtjeva za pojedine SNE-e. Kapitalni zahtjevi za pojedine SNE-e računaju se temeljem iznosa izloženosti koje prelaze određene granične razine definirane za pojedine kategorije imovine na temelju veličine ukupnog portfelja te kreditnog rejtinga izdavatelja, a što je sve propisano standardnom formulom.

Kapitalni zahtjev za rizik koncentracije u bitnome proizlazi iz izloženosti SNE-u Adris grupe kojoj Grupa pripada, depozitima u bankama te državnim obveznicama zemalja u kojima Grupa posluje.

Do smanjenja kapitalnog zahtjeva za rizik koncentracije u 2018. godini došlo je u prvom redu zbog smanjenja najvećih izloženosti pojedinim bankarskim grupacijama kroz depozite.

C.3 KREDITNI RIZIK

Kreditni rizik je rizik potencijalnih gubitaka koji proizlaze iz neispunjavanja obveza koje druga ugovorna strana ima prema Grupi.

U svom portfelju Grupa je izložena kreditnom riziku iz sljedećih pozicija:

- ulaganja u dužničke vrijednosne papire (državne i korporativne);
- ulaganja u depozite bankama;
- ulaganja u zajmove;
- potraživanja po osnovi premije osiguranja i ugovora o reosiguranju te ostala potraživanja;
- udio reosiguranja u tehničkim pričuvama;
- izloženost bankama kroz poslovne račune;
- ulaganje u FX ugovore.

Kreditni rizik koji proizlazi iz ulaganja u državne i korporativne dužničke vrijednosne papire, ulaganja u depozite bankama te ulaganja u zajmove (uključujući i svu navedenu imovinu kojoj je Grupa indirektno izložena kroz ulaganja u investicijske fondove, kao rezultat primjene tzv. look-through principa) je sukladno standardnoj formuli obrađen u modulu tržišnog rizika – podmodul rizika raspona (vidjeti prethodno poglavlje).

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Ostali prethodno navedeni izvori kreditnog rizika su obrađeni u nastavku, a sukladno standardnoj formuli ulaze u modul rizika druge ugovorne strane.

Za svu imovinu kroz koju je Grupa izložena kreditnom riziku (osim obveznica, depozita i zajmova koji su obrađeni u modulu tržišnog rizika kako je navedeno prethodno) prema standardnoj formuli koju Grupa koristi za izračun adekvatnosti kapitala, određuje se kapitalni zahtjev za modul rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane. Imovina koja se sagledava u sklopu navedenog modula razvrstava se u dvije skupine:

- **imovina vrste 1**: obuhvaća izloženosti reosigurateljima kroz udio reosiguranja u tehničkim pričuvama i izloženosti bankama kroz poslovne račune (uključujući i indirektnu izloženost kroz investicijske fondove, kao rezultat primjene tzv. look-through principa);
- **imovina vrste 2**: obuhvaća sve ostale oblike potraživanja.

Kapitalni zahtjev za rizik druge ugovorne strane na 31.12.2018. godine iznosi **196.725 tisuća HRK** (2017.: 107.105 tisuća HRK), a utvrđen je na način da se za obje vrste imovine utvrđuje gubitak u slučaju propasti (eng. Loss given default ili kraće LGD), pri čemu se LGD za imovinu vrste 1 utvrđuje za svaku pojedinu izloženost. Također, za imovinu vrste 1 dodatno se utvrđuje i vjerojatnost propasti (eng. Probability of default ili PD), ovisno o kreditnom rejtingu druge ugovorne strane.

Kapitalni zahtjevi po pojedinim podmodulima rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane dani su u sljedećoj tablici.

Tablica C.3.1. Kapitalni zahtjev modula rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane na dan 31.12.2018. *(000 HRK)*

Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane	Kapitalni zahtjev	
	2018.	2017.
Izloženost vrste 1	145.002	65.341
Izloženost vrste 2	63.010	48.993
Diversifikacija	(11.287)	(7.228)
Ukupno rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane	**196.725**	**107.105**

Značajno povećanje kapitalnog zahtjeva za rizik druge ugovorne strane rezultat je povećanja potraživanja i sredstava na poslovnim računima.

Potraživanja od osiguranja i posrednika, potraživanja od reosiguranja i ostala potraživanja na dan 31.12.2018. godine u SII bilanci iznose **420.069 tisuća HRK** (2017.: 313.607 tisuća HRK).

Osim izračuna kapitalnih zahtjeva, neke od metoda koje se koriste kod analize i procjene izloženosti kreditnom riziku po osnovi ovih potraživanja su analiza naplate dužne premije (po godinama naplate i godinama sklapanja police), analiza starosne strukture duga, analiza kretanja ispravaka vrijednosti potraživanja te kreditna analiza dužnika.

Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama na dan 31.12.2018. godine u SII bilanci iznosi **137.942 tisuća HRK** (2017.: 174.453 tisuća HRK).

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Upravljanje predmetnim rizikom, zasniva se na praćenju kreditne kvalitete reosiguratelja, adekvatnoj diversifikaciji portfelja te redovitom praćenju stanja na tržištu reosiguranja kao i promjena u financijskoj snazi reosiguratelja.

Iznos na **poslovnim računima u bankama** na dan 31.12.2018. godine iskazan u SII bilanci iznosi **390.033 tisuće HRK** (2017.: 88.534 tisuće HRK).

Grupa je izložena kreditnom riziku i kroz **FX Forward i Swap ugovore** sa svrhom zaštite od valutnog rizika, a također su uspostavljeni i potrebni procesi za navedena ulaganja, kao i potrebne mjere za kontrolu kreditnog rizika ulaganja u FX ugovore. Kreditni rizik koji proizlazi iz FX ugovora vrlo je niske značajnosti, uslijed relativno niskih fer vrijednosti navedenih ugovora te ugovaranja tzv. varijabilne marže, tj. kolaterala upravo s namjerom smanjenja kreditnog rizika.

Vrijednost FX Forward i Swap ugovora na dan 31.12.2018. godine iznosi **-348 tisuća HRK** (neto iznos) (2017.: -307 tisuća HRK).

C.4 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Grupa neće biti u mogućnosti unovčiti svoja ulaganja i druga sredstva kako bi podmirila svoje financijske obveze o njihovu dospijeću.

Radi osiguranja kontinuiranog poslovanja i usklade sa zakonskim zahtjevima, Grupa ima portfelj likvidne imovine kao dio strategije upravljanja rizikom likvidnosti. Grupa ima vrlo dobru likvidnosnu poziciju te je uvijek bila u mogućnosti bez ikakvih problema pravovremeno podmirivati svoje obveze o njihovom dospijeću.

Sustav upravljanja rizikom likvidnosti se sastoji od:

- redovitog praćenja ročne strukture imovine i obveza;
- definicije likvidnih sredstava te njihovog redovitog praćenja i održavanja u dostatnom iznosu;
- održavanja rezervi likvidnosti;
- redovitog planiranja priljeva i odljeva;
- odgovarajućih procedura prethodne najave većih priljeva i odljeva;
- definiranog apetita za rizikom te uspostavljenih limita;
- provedbe stres testova i analiza osjetljivosti;
- uspostavljenog procesa izvještavanja;
- definiranih postupaka u slučaju nelikvidnosti i prijeteće nelikvidnosti.

Posebna pozornost kod planiranja priljeva i odljeva novčanih sredstava posvećuje se njihovom usklađivanju s obzirom na iznos i ročnost odnosno valutnoj strukturi priljeva i odljeva novčanih sredstava kada je riječ o transakcijama u stranim valutama.

U skladu s člankom 295., stavak 5. Delegirane uredbe (EU) 2015/35, Grupa izvještava da na dan 31.12.2018. godine **ukupan iznos očekivane dobiti koja je uključena u buduće premije (tzv. EPIFP)** izračunate u skladu s člankom 260., stavak 2., iznosi 9.506 tisuća HRK za neživotna osiguranja i 231.617 tisuća HRK za životna osiguranja.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

C.5 OPERATIVNI RIZIK

Operativni rizik je rizik potencijalnih gubitaka zbog neadekvatnih ili pogrešnih poslovnih procesa ili događaja prouzročenih pogreškama zaposlenika, sustava ili nastupa nepovoljnih vanjskih događaja.

Operativni rizik korelira s veličinom Grupe i kompleksnošću organizacije, procesa, broja zaposlenih, razgranatosti prodajne mreže i veličinom IT sustava te je prisutan u svim fazama poslovnih procesa.

Kapitalni zahtjev za operativni rizik prema odredbama standardne formule na dan 31.12.2018. iznosi **109.971 tisuća HRK** (2017.: 89.500 tisuća HRK), a određuje se kao funkcija zarađenih premija, tehničkih pričuva te troškova vezanih za unit-linked proizvode. Povećanje kapitalnog zahtjeva za operativni rizik, rezultat je rasta zarađene premije i tehničkih pričuva Grupe. Kao prvi aspekt upravljanja operativnim rizikom, a sve s ciljem pravovremene identifikacije rizika, poduzimanja potrebnih mjera u ostvarenju poslovnih ciljeva te minimizacije rizika, Grupa je uspostavila sustav unutarnjih kontrola odnosno aktivnosti i procese kojima se nastoji osigurati operativna učinkovitost, preciznost, točnost i pravovremenost podataka te usklada poslovanja s regulatornim i internim propisima, kao i minimizirati operativni rizik inherentan u svim poslovnim procesima Grupe. Također je u Matičnom društvu kao i u društvu Milenijum a.d., Beograd, uspostavljen i sustav upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001:2015.

Potrebne kontrole, kontrolne procedure te administrativni i računovodstveni postupci i odgovornosti u pojedinim procesima i aktivnostima, uređene su internim aktima.

Drugi aspekt upravljanja operativnim rizicima odnosi se na organizaciju zasebnih područja praćenja operativnih rizika reguliranih kroz aktivnosti i propise po zasebnim cjelinama poput:

- upravljanje IT rizicima;
- upravljanje rizicima informacijske i korporativne sigurnosti i prijevara;
- upravljanje rizicima kontinuiteta poslovanja;
- upravljanje rizicima zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša;
- upravljanje rizikom pranja novca i financiranja terorizma;
- upravljanje rizikom GDPR;
- upravljanje rizikom novih proizvoda;
- upravljanje rizikom usklađenosti.

S obzirom na izuzetno visoke predviđene prekršajne sankcije za pojedino prekršajno djelo u svim navedenim područjima, rizik usklađenosti procjenjuje se visoko značajnim.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

C.6 OSTALI ZNAČAJNI RIZICI

Pod ostalim značajnim rizicima u Grupi je identificiran **rizik ugleda** (reputacijski rizik), **strateški rizik,** rizik **izdvajanja poslova (eksternalizacije)** te **kibernetički (cyber) rizik.** Navedeni rizici su primarno kvalitativne prirode i po svojoj prirodi su teško mjerljivi kvantitativnim metodama, pa stoga upravljanje navedenim rizicima podrazumijeva kontinuirano praćenje i analizu odgovarajućih indikatora rizika te pravodobno poduzimanje aktivnosti kojima se nastoje umanjiti ili prevenirati možebitne negativne posljedice materijalizacije istih.

Grupa također prati i tzv. **eksterne faktore rizika** (rizici makroekonomskog, zakonodavnog i političkog okruženja) koji su većinom kvalitativne prirode te koreliraju, odnosno utječu na ostale rizike.

Rizik ugleda

Rizik ugleda ili reputacijski rizik se definira kao rizik gubitka koji proizlazi od mogućeg negativnog utjecaja na ugled Grupe kao posljedica negativne javne percepcije. U osnovi nastaje u kontekstu ocjene koju daje klijent odnosno šira javnost o načinu na koji Grupa upravlja svojim poslovanjem odnosno o kvaliteti i efikasnosti svojih proizvoda i usluga. Rizik ugleda je djelomično egzogen rizik obzirom da na javnu percepciju Grupe mogu utjecati i treće strane te je uglavnom posljedica materijalizacije nekih drugih rizika.

Sustav upravljanja rizikom ugleda sastoji se od:

- adekvatnih i pravovremenih strateških odluka menadžmenta na svim razinama odnosno njihove brze i efikasne reakcije na promjene na tržištu, u regulativi i komunikaciji s javnošću;
- adekvatnih internih propisa i procedura o radu te kontinuiranog unaprjeđenja istih u svim segmentima poslovanja;
- redovitog monitoringa rizika ugleda kroz analizu zadovoljstva i pritužbi klijenata;
- efikasne marketinške strategije, odnosno alokacije marketinškog budžeta;
- kontinuiranog promoviranja kulture poslovnog ponašanja;
- daljnjeg razvoja i unaprjeđenja kontrolnih/ključnih funkcija unutar Grupe.

Strateški rizik

Strateški rizik je rizik koji rezultira iz strateških poslovnih odluka te neprilagođenosti poslovnih odluka promjenama u okruženju. Uključuje rizike konkurencije, rizike osiguranika, rizike promjena u industriji i rizike promjene u potražnji, kao i rizike svih ostalih relevantnih promjena u okruženju.

Grupa je svjesna kvalitativne prirode ovog rizika, njegove korelacije s ostalim rizicima te posebice utjecaja eksternih faktora rizika tj. okruženja. Sustav upravljanja strateškim rizikom obuhvaća pravovremenu i efikasnu reakciju Grupe na promjene okruženja odnosno:

- redovitu analizu i praćenje okruženja u kojem Grupa posluje, s posebnim naglaskom na makroekonomske okolnosti te aktivnosti konkurencije;
- sustavno strateško i financijsko planiranje, uključujući praćenje ostvarenja planova te poduzimanja mjera uslijed značajnijih odstupanja;
- uspostavljene procese upravljanja kvalitetom;

C. PROFIL RIZIČNOSTI

- razvoj i uvođenje novih proizvoda i distribucijskih kanala: ulaganje u prodajnu mrežu, razvoj prodajnih kanala, edukacija zaposlenika, unaprjeđenje odnosa s klijentima, razvoj novih i redizajn postojećih proizvoda, brzo i kvalitetno rješavanje šteta sukladno potrebama klijenata;
- optimizaciju poslovanja s ciljem racionalizacije, ali i poboljšanja poslovnih procesa koji rezultiraju kvalitetnijim korisničkim iskustvom i zadovoljstvom (digitalizacija poslovanja te administrativna i troškovna racionalizacija i osuvremenjivanje svih poslovnih procesa, optimizacija ulagačkog portfelja);
- rast i razvoj svih društava koja posluju u okviru Grupe s ciljem unaprjeđenja njihovih tržišnih pozicija.

Rizik izdvajanja poslova (rizik eksternalizacije)

Rizik izdvajanja poslova je rizik ugovornog povjeravanja obavljanja poslova društva pružateljima usluga, koje bi Društvo inače obavljalo samo. Nakon izdvajanja poslova pohranjivanja mail sandučića i uredskih dokumenata u Microsoft Office 365 sustav tijekom 2017. godine, u 2018. godini nije bilo novih izdvajanja poslova Matičnog društva.

Pravilnikom o izdvajanju poslova ili funkcija Matičnog društva, definirani su elementi upravljanja predmetnim rizikom, procjena rizika, odabir pružatelja usluge, praćenje i izvještavanje o izloženosti riziku, izlazna strategija u slučaju prijevremenog prestanka ugovornog odnosa kao i uloge i odgovornosti nositelja pojedinih aktivnosti u procesu izdvajanja poslova.

Kibernetički (cyber) rizik

Kibernetički rizik predstavlja rizik negativnog učinka novih tehnologija na sigurnost i poslovanje (isporuku proizvoda i upravljanje/zaštitu podataka). Očituje se u smislu izloženosti zlonamjernim kibernetičkim napadima (hakerski napadi) koji mogu uzrokovati promjene u softveru ili tehničke kvarove u informacijskoj tehnologiji kao posljedice sveobuhvatne digitalizacije.

Matično društvo predmetni rizik prati u sklopu informacijske sigurnosti i IT-a, a mogući negativni utjecaj kibernetičkog rizika sagledava se u sklopu redovite provedbe ORSA procesa.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

C.7 ANALIZA OSJETLJIVOSTI I TESTOVI OTPORNOSTI

U sklopu izračuna kapitalnih zahtjeva, Grupa provodi analizu osjetljivosti omjera solventnosti u svrhu prikazivanja promjena omjera solventnosti Grupe na različite raspone šokova. Pritom se kroz profil rizičnosti revidiraju rizici koji proizlaze iz poslovanja Grupe te se definira plan aktivnosti koji se može implementirati u slučaju nastupa nepovoljnih događaja. Uz navedeno, Grupa uzima u obzir rezultate analiza u procesima odlučivanja i planiranja.

- Provedena je analiza osjetljivosti na kretanje kamatnih stopa, pri čemu je analiziran efekt smanjenja i povećanja bezrizičnih kamatnih stopa za 50 odnosno 100 baznih bodova na kamatno osjetljivu imovinu i obveze. Povećanje kamatnih stopa za 100 b.b. rezultiralo je smanjenjem prihvatljivih vlastitih sredstava za 1,58%, odnosno smanjenjem SCR omjera za 4 postotna boda. Analogno, smanjenje kamatnih stopa rezultiralo je inverznim utjecajem na prihvatljiva vlastita sredstava i SCR omjer.

- Grupa je provela test pada vrijednosti vlasničkih vrijednosnih papira koje kotiraju na aktivnim tržištima EU za 25%. Rezultat provedbe testa je smanjenje prihvatljivih vlastitih sredstava za 2,55% te smanjenje kapitalnih zahtjeva za rizik vlasničkih vrijednosnih papira, rizik koncentracije te valutni rizik što je u konačnici rezultiralo smanjenjem ukupnog SCR-a za 1,49%. Navedena smanjenja su dovela do vrlo malog utjecaja na SCR omjer od 2 postotna boda.

- Analiziran je utjecaj promjene vrijednosti nekretnina na prihvatljiva vlastita sredstva i SCR uz pretpostavku pada vrijednosti nekretnina od 10%. Navedeni test uzima u obzir smanjenje vlastitih prihvatljivih sredstava za 2,15% odnosno smanjenje ukupnog SCR za 0,53% kroz smanjenje rizika nekretnina i rizika koncentracije uz utjecaj na solventnu poziciju Grupe kroz promjenu SCR omjera od 4 postotna boda.

- Provedena je analiza utjecaja rasta kreditnog raspona državnih dužničkih vrijednosnih papira RH od 75 b.b. za sva dospijeća. Navedeni efekt izaziva pad cijena dužničkih vrijednosnih papira RH što rezultira padom vlastitih prihvatljivih sredstava od 4,29% te padom SCR omjera od 10 postotnih bodova.

Uz analizu osjetljivosti, Grupa redovito provodi testove otpornosti (stres testove) te razmatra različite scenarije, sagledavajući utjecaj na kapital odnosno profil rizičnosti te uzima u obzir rezultate istih u procesima odlučivanja i planiranja.

Uz navedeno u 2018. godini razmatrano je niz stres testova i scenarija koje je Grupa smatrala razumnim i potrebnim promatrati, a čiji su rezultati kao i korištene pretpostavke detaljno dokumentirani u Izvješću o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti za 2018. godinu, dostavljenom regulatornoj agenciji (HANFA). U svakom od provedenih stres testova Grupa je bila adekvatno kapitalizirana.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

U skladu s člankom 105. Zakona o osiguranju, imovina Grupe vrednovana je u iznosu za koji bi se mogla razmijeniti između dobro obaviještenih voljnih strana u transakciji po tržišnim uvjetima, dok su obveze vrednovane po iznosu za koji bi se mogle prenijeti ili namiriti između dobro obaviještenih voljnih strana u transakciji po tržišnim uvjetima. Grupa prilikom vrednovanja obveza nije uzela u obzir vlastiti kreditni položaj.

Za vrednovanje imovine po fer vrijednosti korištene su tržišne cijene ukoliko je zadovoljen uvjet o postojanju aktivnih tržišta kako je definirano međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno u skladu sa stavkom 4. članka 10. Delegirane Uredbe.

Za vrednovanje ostale imovine kod koje nije zadovoljen uvjet o postojanju aktivnih tržišta, u skladu sa stavkom 5. članka 10. Delegirane Uredbe korištene su alternativne metode vrednovanja.

Grupa je u izvještaju o financijskom položaju u sklopu revidiranog izvješća za 2018. godinu, reklasificirala potraživanja za nedospjelu kamatu na financijsku imovinu u svrhu bolje prezentacije potraživanja za nedospjelu kamatu s obzirom na imovinu na koje se odnose. Navedena reklasifikacija nema utjecaja na prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće potrebnog solventnog kapitala, odnosno pokriće minimalnog potrebnog kapitala.

Također je reklasificiran iznos nominalne vrijednosti povlaštenih dionica iz Upisanog kapitala u Financijske obveze budući da je suština povlaštenih dionica takva da jamči isplatu dividendi svojim imateljima te ne predstavlja diskrecijsko pravo izdavatelja dionica.

Navedena reklasifikacija ima utjecaja na prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće potrebnog solventnog kapitala. Povećanje financijskih obveza za iznos nominalne vrijednosti povlaštenih dionica rezultiralo je smanjenjem prihvatljivih vlastitih sredstava za navedeni iznos, što je u konačnici utjecalo na smanjenje omjera prihvatljivih vlastitih sredstava i potrebnog solventnog kapitala, odnosno omjera prihvatljivih vlastitih sredstava i minimalnog potrebnog kapitala na 31.12.2017. obzirom na omjere objavljene u Izvješću o solventnosti i financijskom stanju za 2017. godinu.

Kasnije u ovom poglavlju dan je detaljan opis vrednovanja po SII principima za svaku stavku imovine i obveza.

Konsolidirani podaci u financijskim izvješćima (MSFI) obuhvaćaju punu konsolidaciju svih ovisnih društava i društava unuka Matičnog društva te konsolidaciju metodom udjela društava PBZ Croatia osiguranje d.d., Strmec projekt d.o.o., Samobor i STP AGROSERVIS d.o.o., Virovitica, dok su konsolidirani podaci za potrebe solventnosti utvrđeni punom konsolidacijom samo ovisnih društava koja obavljaju poslove osiguranja i reosiguranja, a vrijednosti svih ostalih povezanih društava Matičnog društva i ovisnih društava u konsolidiranoj bilanci utvrđene su sukladno članku 335. Delegirane uredbe, primjenom jedne od sljedećih metoda:

- prilagođena metoda udjela;
- metoda udjela prema sektorskim pravilima.

U poglavlju *A.1 Poslovanje* (tablica A.1.2.) navedene su metode konsolidacije za potrebe konsolidiranih financijskih izvješća i za potrebe solventnosti.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Tablica D.1.1. Bilanca prema MSFI i SII na dan 31.12.2018.

(000 HRK)

	2018					
	MSFI	Prilagodba za SII konsolidaciju	Prilagodba MSFI klasifikacije na SII stavke	Efekti SII vrednovanja	Efekti SII reklasifikacije	SII
Državne obveznice	5.670.417	(15.890)	0	233.654	0	5.888.181
Korporativne obveznice	151.599	0	0	2	0	151.600
Investicijski fondovi	215.709	0	0	0	0	215.709
Vlasnički vrijednosni papiri	394.803	0	0	0	0	394.803
Depoziti osim novčanih ekvivalenata	798.188	(5.028)	14.082	5.731	0	812.972
Krediti i hipoteke	267.977	283.957	0	22.692	0	574.627
Derivativi	2.381	0	0	0	0	2.381
Udjeli u povezanim društvima, uključujući sudjelovanja	79.249	100.624	0	279.291	0	459.164
Nekretnine (osim za vlastitu upotrebu)	821.794	(459.200)	0	0	0	362.595
Razgraničeni troškovi pribave	288.703	0	0	(288.703)	0	0
Imovina koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	437.973	0	0	0	0	437.973
Nekretnine, postrojenja i oprema za vlastitu upotrebu	659.905	(162.857)	1.269	9.014	0	507.330
Nematerijalna imovina	39.135	(7.628)	0	(31.507)	0	0
Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	234.380	0	0	(68.321)	(28.118)	137.942
Potraživanja od osiguranja i posrednika	742.011	50	2.307	0	(512.114)	232.253
Potraživanja od reosiguranja	35.925	0	0	0	(3.102)	32.823
Ostala potraživanja	183.502	(26.203)	(2.307)	0	0	154.992
Novac i novčani ekvivalenti	456.717	(52.602)	(14.082)	0	0	390.033
Odgođena porezna imovina	18.870	57.868	0	(72.246)	0	4.491
Sva ostala imovina, koja nije prikazana drugdje	21.682	(3.566)	(1.269)	0	0	16.847
Ukupna imovina	**11.520.921**	**(290.476)**	**0**	**89.606**	**(543.334)**	**10.776.717**
Tehničke pričuve – neživot	4.209.774	0	(300.430)	(874.532)	(471.363)	2.563.449
Tehničke pričuve – život (osim indeks linked i unit linked)	2.778.764	0	300.430	(49.008)	0	3.030.186
Tehničke pričuve – indeks linked i unit linked	437.973	0	0	5.952	0	443.925
Ostale tehničke pričuve	38.992	0	0	(38.992)	0	0
Pričuve osim tehničkih pričuva	108.015	(5.648)	4.790	(2.861)	0	104.296
Odgođena porezna obveza	26.455	36.631	0	119.556	0	182.642
Derivativi	2.729	0	0	0	0	2.729
Financijske obveze	17.019	(128)	0	0	0	16.891
Obveze iz poslova osiguranja	97.655	921	40.751	(2.165)	(40.751)	96.411
Obveze iz poslova reosiguranja	59.302	0	0	0	(31.220)	28.082
Obveze (prema dobavljačima, ne osiguranju)	125.270	(14.261)	(4.790)	0	0	106.219
Sve ostale obveze, koje nisu prikazane drugdje	397.648	(19.362)	(40.751)	14.474	0	352.009
Ukupne obveze	**8.299.597**	**(1.847)**	**0**	**(827.577)**	**(543.334)**	**6.926.839**
Višak imovine nad obvezama	**3.221.325**	**(288.629)**	**0**	**917.182**	**0**	**3.849.878**

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Tablica D.1.2. Bilanca prema MSFI i SII na dan 31.12.2017.

	2017.					
	MSFI	Prilagodba za SII konsolidaciju	Prilagodba MSFI klasifikacije na SII stavke	Efekti SII vrednovanja	Efekti SII reklasifikacije	SII
Državne obveznice	5.408.748	(15.763)	0	271.920	0	5.664.905
Korporativne obveznice	68.750	0	0	0	0	68.750
Investicijski fondovi	116.535	0	0	0	0	116.535
Vlasnički vrijednosni papiri	450.563	(0)	0	0	0	450.562
Depoziti osim novčanih ekvivalenata	1.126.736	(6.823)	12.914	6.557	0	1.139.384
Krediti i hipoteke	203.396	313.846	0	9.086	0	526.328
Derivativi	1.692	0	0	0	0	1.692
Udjeli u povezanim društvima, uključujući sudjelovanja	79.549	100.937	0	256.398	0	436.884
Nekretnine (osim za vlastitu upotrebu)	903.386	(458.990)	0	0	0	444.397
Razgraničeni troškovi pribave	203.132	0	0	(203.132)	0	0
Imovina koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	336.901	0	0	0	0	336.901
Nekretnine, postrojenja i oprema za vlastitu upotrebu	677.358	(158.569)	1.444	10.609	0	530.842
Nematerijalna imovina	37.287	0	0	(37.287)	0	0
Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	229.301	0	0	(54.848)	0	174.453
Potraživanja od osiguranja i posrednika	774.885	58	5.751	0	(563.668)	217.025
Potraživanja od reosiguranja	30.767	0	0	0	0	30.767
Ostala potraživanja	94.075	(22.509)	(5.751)	0	0	65.815
Novac i novčani ekvivalenti	164.781	(63.334)	(12.914)	0	0	88.534
Odgođena porezna imovina	22.470	(2.308)	0	(20.049)	0	113
Sva ostala imovina, koja nije prikazana drugdje	25.501	(781)	(1.444)	0	0	23.277
Ukupna imovina	**10.955.812**	**(314.234)**	**0**	**239.254**	**(563.668)**	**10.317.164**
Tehničke pričuve – neživot	4.116.345	0	(319.466)	(771.655)	(543.588)	2.481.636
Tehničke pričuve – život (osim indeks linked i unit linked)	2.711.109	0	319.466	(133.100)	0	2.897.475
Tehničke pričuve – indeks linked i unit linked	336.901	0	0	5.058	0	341.959
Ostale tehničke pričuve	44.592	0	0	(44.592)	0	0
Pričuve osim tehničkih pričuva	113.982	(8.491)	5.189	(2.649)	0	108.031
Odgođena porezna obveza	24.275	(23.079)	0	192.799	0	193.995
Derivativi	1.999	0	0	0	0	1.999
Financijske obveze	15.614	(355)	0	0	0	15.259
Obveze iz poslova osiguranja	100.227	1.783	20.069	(6.305)	(20.080)	95.695
Obveze iz poslova reosiguranja	54.846	0	0	0	0	54.846
Obveze (prema dobavljačima, ne osiguranju)	120.114	(15.692)	(4.962)	0	0	99.460
Sve ostale obveze, koje nisu prikazane drugdje	392.465	(16.510)	(20.296)	10.324	0	365.983
Ukupne obveze	**8.032.469**	**(62.343)**	**0**	**(750.120)**	**(563.668)**	**6.656.338**
Višak imovine nad obvezama	**2.923.343**	**(251.891)**	**(0)**	**989.374**	**0**	**3.660.826**

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

D.1 IMOVINA

U nastavku je zasebno za svaku značajnu kategoriju imovine dan prikaz vrijednosti imovine te opis osnova, metoda i glavnih pretpostavki koje se upotrebljavaju za vrednovanje za potrebe solventnosti (SII vrednovanje).

Također je dano kvantitativno i kvalitativno objašnjenje svih značajnih razlika između osnova, metoda i glavnih pretpostavki koje Grupa upotrebljava za vrednovanje u financijskim izvještajima (MSFI vrednovanje).

Vrednovanje ulaganja

Državne obveznice i trezorski zapisi u SII iznosu od 5.888.181 tisuća HRK (2017.: 5.664.905 tisuća HRK)

Grupa za potrebe izračuna solventnosti vrednuje ulaganja u državne obveznice i trezorske zapise po fer vrijednosti.

Za državne obveznice i trezorske zapise kojima se trguje u Republici Hrvatskoj, fer vrijednost izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnog papira protrgovanog na burzi te prijavljenih institucionalnih transakcija i OTC transakcija. Za državne obveznice kojima se trguje na uređenim tržištima ostalih država članica Europske unije i država članica OECD-a, fer vrijednost se definira na temelju cijene zadnje ponude na kupnju ostvarene tog dana na matičnoj burzi izdavatelja ili burzi koja je definirana kao primarni izvor cijene, odnosno vrijednosnog papira, a cijena je službeno uvrštena na financijsko-informacijskom servisu (Bloomberg). Za državne obveznice i zapise kojima se trguje izvan Republike Hrvatske, država članica Europske unije ili država članica OECD-a, fer vrijednost se izračunava primjenom zadnje ili prosječne cijene trgovanja ostvarene na matičnoj burzi ili OTC tržištu.

Najreprezentativnija fer vrijednost je cijena financijskog instrumenta na aktivnom tržištu. Aktivno odnosno neaktivno tržište, definira se minimalnim brojem trgovinskih dana za pojedini vrijednosni papir u prethodnom tromjesečnom razdoblju. Ukoliko se vrijednosnim papirom trgovalo manje od propisanog minimuma trgovinskih dana, za razgraničenje aktivnog i neaktivnog tržišta mogu se uzeti kriteriji poput volumena trgovanja u odnosu na prosječni volumen u tromjesečnom razdoblju, razliku između zadnje cijene ponude na kupnju i zadnje cijene ponude na prodaju, volumen trgovanja u odnosu na tržišnu kapitalizaciju u tromjesečnom razdoblju, volumen trgovanja u odnosu na ukupan broj trgovinskih dana te postojanje kotiranih cijena na OTC tržištu od strane specijalista za trgovanje.

Ulaganja u državne obveznice koje nemaju iskazanu cijenu na tržištu vrednuju se metodom diskontiranih novčanih tokova primjenom prinosa do dospijeća na instrument sličnih karakteristika za koji su dostupni tržišni podaci, odnosno primjenom najbolje procjene tržišnog prinosa do dospijeća.

Vrijednost državnih obveznica i zapisa u financijskim izvještajima Grupe na dan 31.12.2018. godine iznosi 5.670.417 tisuće HRK dok vrijednost istih iskazanih u SII bilanci iznosi 5.888.181 tisuća HRK te je u najvećem dijelu utvrđena temeljem tržišnih cijena na aktivnim tržištima. **Razlika u iznosu od 217.764 tisuća HRK** u bilanci SII posljedica je svođenja obveznica koje se drže do dospijeća na fer vrijednost, a koje se u financijskim izvještajima Grupe iskazuju po amortiziranom trošku te primjene drugačije metode konsolidacije.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Korporativne obveznice u SII iznosu od 151.600 tisuća HRK (2017.: 68.750 tisuća HRK)

Grupa za potrebe izračuna solventnosti vrednuje ulaganja u korporativne obveznice po fer vrijednosti.

Za korporativne obveznice kojima se trguje u Republici Hrvatskoj fer vrijednost izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnog papira protrgovanog na burzi te prijavljenih institucionalnih transakcija i OTC transakcija.

Za korporativne obveznice kojima se trguje na uređenim tržištima država članica Europske unije i država članica OECD-a, fer vrijednost se definira na temelju cijene zadnje ponude na kupnju ostvarene tog dana na matičnoj burzi izdavatelja ili burzi koja je definirana kao primarni izvor cijene, odnosno vrijednosnog papira, a cijena je službeno uvrštena na financijsko-informacijskom servisu (Bloomberg). Za korporativne obveznice i zapise kojima se trguje izvan Republike Hrvatske, država članica Europske unije ili država članica OECD-a, fer vrijednost se izračunava primjenom zadnje ili prosječne cijene trgovanja ostvarene na matičnoj burzi ili OTC tržištu.

Utvrđivanje aktivnog odnosno neaktivnog tržišta jednako je kao i kod državnih obveznica.

Ulaganja u korporativne obveznice koje nemaju iskazanu cijenu na tržištu vrednuju se metodom diskontiranih novčanih tokova primjenom prinosa do dospijeća na instrument sličnih karakteristika za koji su dostupni tržišni podaci, odnosno primjenom najbolje procjene tržišnog prinosa do dospijeća.

Vrijednost korporativnih obveznica u financijskim izvještajima Grupe na dan 31.12.2018. godine iznosi 151.599 tisuća HRK, a vrijednost iskazana u SII bilanci 151.600 tisuća HRK. Neznatna **razlika u iznosu od 2 tisuće HRK** posljedica je svođenja obveznica koje se drže do dospijeća na fer vrijednost, a koje se u financijskim izvještajima Grupe iskazuju po amortiziranom trošku.

Investicijski fondovi u SII iznosu od 215.709 tisuća HRK (2017.: 116.535 tisuća HRK)

Za potrebe izračuna solventnosti, Grupa vrednuje ulaganja u investicijske fondove po fer vrijednosti. Fer vrijednost za udjele u investicijskim fondovima izračunava se primjenom cijene udjela (vrijednost neto imovine) za određeni investicijski fond objavljene od strane društva za upravljanje investicijskim fondovima ili objavljene na financijsko-informacijskom servisu.

Vrijednost investicijskih fondova u financijskim izvještajima Grupe na dan 31.12.2018. godine iznosi 215.709 tisuća HRK te je **ista vrijednost iskazana i u bilanci SII** s obzirom da su investicijski fondovi u financijskim izvještajima iskazani po fer vrijednosti.

Vlasnički vrijednosni papiri u SII iznosu od 394.803 tisuća HRK (2017.: 450.562 tisuća HRK)

Za potrebe izračuna solventnosti, Grupa vrednuje ulaganja u vlasničke vrijednosne papire (dionice) po fer vrijednosti.

Za dionice kojima se trguje na aktivnom tržištu u Republici Hrvatskoj fer vrijednost se izračunava primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnog papira protrgovanog na burzi te prijavljenih institucionalnih transakcija i OTC transakcija.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Za dionice kojima se trguje na uređenim aktivnim tržištima država članica Europske unije i država članica OECD-a, fer vrijednost se definira na temelju cijene zadnje ponude na kupnju ostvarene tog dana na matičnoj burzi izdavatelja ili burzi koja je definirana kao primarni izvor cijene, odnosno vrijednosnog papira, a cijena je službeno uvrštena na financijsko-informacijskom servisu. Za dionice kojima se trguje izvan Republike Hrvatske, država članica Europske unije ili država članica OECD-a, fer vrijednost se izračunava primjenom zadnje ili prosječne cijene trgovanja ostvarene na matičnoj burzi ili OTC tržištu.

Proces razgraničenja aktivnog i neaktivnog tržišta isti je kao i kod obveznica osim što je definirani minimalni broj trgovinskih dana veći nego za obveznice (stroži kriterij).

Za dionice kojima se ne trguje i/ili koje ne kotiraju na uređenom tržištu te koje nemaju aktivno tržište, fer vrijednost utvrđuje se alternativnim metodama procjena. Za utvrđivanje fer vrijednosti financijske imovine koriste se sljedeće alternativne metode procjene:

- metoda diskontiranih slobodnih novčanih tokova;
- metoda diskontiranih novčanih tokova;
- metoda usporednih poduzeća;
- metoda diskontiranja dividendi;
- metoda rezidualne vrijednosti;
- ostale primjenjive metode u praksi.

Grupa primjenjuje jednu od navedenih metoda za koju je procijenila da je najreprezentativnija odnosno pomoću koje se može najtočnije odrediti vrijednost predmetnih dionica.

Vrijednost dionica u financijskim izvještajima Grupe na dan 31.12.2018. godine iznosi 394.803 tisuće HRK te je **ista vrijednost iskazana u SII bilanci** s obzirom da su dionice i u financijskim izvještajima iskazane po fer vrijednosti. Navedena vrijednost dionica utvrđena je u najvećem dijelu temeljem tržišnih cijena na aktivnim tržištima.

Depoziti osim novčanih ekvivalenata u SII iznosu od 812.972 tisuća HRK (2017.: 1.139.384 tisuća HRK)

Grupa za potrebe izračuna solventnosti iskazuje ulaganja u depozite osim novčanih ekvivalenata (depozite kod banaka) po fer vrijednosti u iznosu od 812.972 tisuća HRK, koju utvrđuje diskontiranjem budućih novčanih tokova uz primjenu tržišnih kamatnih stopa utvrđenih posebno za pojedinu banku, valutu i dospijeće depozita.

Vrijednost depozita u financijskim izvještajima Grupe na dan 31.12.2018. godine iznosi 798.188 tisuća HRK, a **razlika od 14.785 tisuća HRK** u odnosu na SII bilancu odnosi se na drugačiju metodologiju vrednovanja, budući da se u financijskim izvještajima depoziti iskazuju po knjigovodstvenoj vrijednosti utvrđenoj prema amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope te primjenu drugačije metode konsolidacije. U financijskim izvještajima depoziti s ugovorenim dospijećem do 3 mjeseca sagledavaju se u novcu i novčanim ekvivalentima dok se u SII bilanci i dalje tretiraju kao depoziti što je rezultiralo prilagodbom MSFI stavke na SII stavku u iznosu 14.082 tisuće HRK.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Krediti i hipoteke u SII iznosu od 574.627 tisuća HRK (2017.: 526.328 tisuća HRK)

Grupa u financijskim izvještajima iskazuje ulaganja u kredite i hipoteke (zajmove) po knjigovodstvenoj vrijednosti utvrđenoj prema amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope. Dodatno, Grupa redovito na datume izvještavanja provodi test umanjenja zajmova, ako postoje objektivni dokazi za provođenje istog te pritom procjenjuje očekivane novčane tokove te ih diskontira na sadašnju vrijednost korištenjem efektivne kamatne stope. Za potrebe izračuna solventnosti, ulaganja u zajmove iskazuju se po fer vrijednosti u iznosu od 574.627 tisuća HRK, koja se utvrđuje prilagodbom efektivnih kamatnih stopa korištenih za potrebe utvrđivanja knjigovodstvene vrijednosti na tržišne kamatne stope. Vrijednost zajmova u financijskim izvještajima Grupe na dan 31.12.2018. godine iznosi 267.977 tisuća HRK, a **razlika u odnosu na SII bilancu u iznosu od 306.649 tisuća HRK** odnosi se na drugačiju metodologiju vrednovanja te na primjenu drugačije metode konsolidacije.

Derivativi u SII iznosu od 2.381 tisuće HRK (2017.: 1.692 tisuća HRK)

Na 31.12.2018. Grupa u portfelju od derivativa (ili izvedenica) posjeduje FX Forward i Swap ugovore koji se za potrebe izračuna solventnosti vrednuju po fer vrijednosti, pri čemu se derivativi s pozitivnom vrijednošću izvještavaju na strani imovine dok se oni s negativnom vrijednošću izvještavaju na strani obveza. Obzirom da derivativi koje Grupa posjeduje u portfelju na datum izvještavanja ne kotiraju na aktivnom tržištu, njihova fer vrijednost utvrđuje se korištenjem standardnih modela za vrednovanje FX Forward i Swap ugovora, pri čemu se koriste javno dostupni ulazni podaci o tečajevima i referentnim kamatnim stopama.

Vrijednost derivativa s pozitivnom vrijednošću u financijskim izvještajima Grupe na dan 31.12.2018. godine iznosi 2.381 tisuće HRK te je **ista vrijednost iskazana i u bilanci SII** s obzirom da su derivativi i u financijskim izvještajima Grupe iskazani po fer vrijednosti. Ako se u obzir uzmu i derivativi s negativnom vrijednošću, izviješteni na strani obveza, ukupna vrijednost derivativa (neto iznos) na dan 31.12.2018. iznosi -348 tisuća HRK.

Udjeli u povezanim društvima, uključujući i sudjelovanja u zajedničkim pothvatima u SII iznosu od 459.164 tisuća HRK (2017.: 436.884 tisuća HRK)

Grupa za potrebe izračuna solventnosti iskazuje ulaganja u udjele u povezanim društvima, uključujući sudjelovanja, za koja se ne provodi puna konsolidacija, s vrijednošću utvrđenom primjenom metode udjela prema sektorskim pravilima za ona društva koja su financijske i kreditne institucije, dok se za ostala ulaganja u povezana društva vrijednost utvrđuje primjenom prilagođene metode udjela (eng. adjusted equity method), sukladno člancima 13. st. 1. (b) i 335. st. 1. (f) Delegirane uredbe.

Vrijednost ulaganja u povezana društva uključujući i sudjelovanja u zajedničkim pothvatima u financijskim izvješćima Grupe na dan 31.12.2018. godine iznosi 79.249 tisuća HRK dok vrijednost istih ulaganja u SII bilanci iznosi 459.164 tisuća HRK.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Razlika u iznosu od 379.916 tisuća HRK posljedica je iskazivanja ulaganja u povezana društva u SII bilanci po vrijednosti utvrđenoj gornjim metodama, dok se ista u financijskim izvješćima Grupe iskazuju po trošku stjecanja naknadno korigiranom za eventualni gubitak od umanjenja (u slučajevima kada je utvrđeno da vrijednost ulaganja nije nadoknadiva, provodi se test umanjenja kojim se vrijednost ulaganja svodi na procijenjeni nadoknadivi iznos), kao i primjene drugačije metode konsolidacije.

Nekretnine (osim za vlastitu upotrebu) u SII iznosu od 362.595 tisuća HRK (2017.: 444.397 tisuća HRK)

Nekretnine (osim za vlastitu upotrebu) tj. nekretnine za ulaganja Grupe mjere se u financijskim izvještajima po fer vrijednost na kraju svakog izvještajnog razdoblja temeljem procjene angažiranog ovlaštenog procjenitelja. Budući da je fer vrijednost ulaganja u nekretnine iskazana u financijskim izvještajima Grupe izvedena primjenom usporedne ili dohodovne metode ovisno o pojedinoj nekretnini, što odgovara zahtjevima fer vrednovanja za Solventnost II, ista metoda vrednovanja primijenjena je i u SII bilanci. Vrijednost nekretnina (osim za vlastitu upotrebu) u financijskim izvještajima Grupe iznosi 821.794 tisuće HRK, a **razlika u iznosu od 459.200 tisuća HRK** rezultat je primjene drugačije metode konsolidacije.

Vrednovanje ostale imovine

Razgraničeni troškovi pribave u SII iznosu od 0 HRK (2017.: 0 HRK)

Razgraničeni troškovi pribave za neživotna osiguranja u financijskim izvještajima Grupe odnose se na provizije koje se obračunavaju internoj i vanjskoj prodajnoj mreži nastale pri zaključivanju polica osiguranja tijekom trajanja financijske godine. Navedene provizije se razgraničavaju na vrijeme trajanja police osiguranja, a razgraničeni troškovi pribave se pritom odnose na onaj dio koji se odnosi na buduće obračunsko razdoblje. U ovom smislu, provizija koja se obračunava prodajnoj mreži predstavlja ukupnu pribavnu proviziju za pojedinu policu osiguranja, a indirektni odnosno opći troškovi prodaje se ne razgraničavaju.

Uvođenjem računovodstvene politike razgraničavanja troškova pribave, Grupa je ujedno uvela i evidentiranje obveze za nedospjelu proviziju. Obveza za nedospjelu proviziju je razlika između ukupne provizije koja se treba obračunati za pojedinu policu osiguranja i obračunate provizije. Osnovica za izračun ukupne provizije predstavlja vrijednost policirane (zaračunate) premije, dok je osnovica za izračun obračunate provizije iznos naplaćene premije po pojedinoj polici.

Nadoknadivi iznos razgraničenih troškova pribave se procjenjuje na svaki datum izvještavanja kao dio testa adekvatnosti obveza neživotnih osiguranja.

Vrijednost razgraničenih troškova pribave po principima SII iskazana je s vrijednošću nula (0) HRK. U financijskim izvještajima Grupe razgraničeni troškovi pribave na datum izvještavanja izračunavaju se metodologijom koja je usporediva s metodom obračuna pričuva za prijenosne premije na datum izvještavanja te iznose 288.703 tisuće HRK.

Imovina koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima u SII iznosu od 437.973 tisuća HRK (2017.: 336.901 tisuća HRK)

U financijskim izvještajima Grupe ova ulaganja se vrednuju po fer vrijednosti te su stoga **iznosi iskazani u SII bilanci isti.**

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Nekretnine, postrojenja i oprema za vlastitu upotrebu u SII iznosu od 507.330 tisuća HRK (2017.: 530.842 tisuća HRK)

U financijskim izvještajima Grupe zemljišta i građevinski objekti mjere se po revaloriziranom iznosu koji čini njegova fer vrijednost na datum revalorizacije, naknadno prilagođenom za amortizaciju dok se oprema i ostala materijalna imovina mjere po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme za vlastitu upotrebu na dan 31.12.2018. godine u financijskim izvještajima Grupe iznosila je 659.905 tisuća HRK.

Za utvrđivanje revaloriziranog iznosa nekretnina za djelatnost korištena je procjena nekretnina koje su proveli neovisni ovlašteni eksterni procjenitelji u 2014. godini s tim da se u 2018. godini preispitalo postoje li indicije za umanjenje vrijednosti te priznalo umanjenje vrijednosti onih nekretnina za djelatnost kod kojih je postojala značajna razlika njezine neto knjigovodstvene vrijednosti u odnosu na prethodno utvrđenu vrijednost.

Fer vrijednost nekretnina za djelatnost izvedena je prvenstveno primjenom dohodovne metode, a najznačajniji inputi u ovoj procjeni vrijednosti bile su cijene ili prihodi od najma po četvornom metru, koji su generirani temeljem usporedivih nekretnina u neposrednoj blizini i koji su potom usklađeni prema razlikama u ključnim atributima.

U SII bilanci nekretnine za vlastitu upotrebu vrednovane su po zadnjim procjenama koje su proveli neovisni ovlašteni eksterni procjenitelji, ažuriranim u 2018. godini, dok je opremu i ostalu materijalnu imovinu u 2018. godini Grupa svela na fer vrijednost primjenom korektivnog umanjenja („haircut“). Navedena korekcija određuje se temeljem najbolje procjene, uzimajući u obzir da ostatak vrijednosti navedene imovine odražava njenu fer vrijednost, odnosno vrijednost za koju bi se ta imovina mogla razmijeniti s drugom voljnom stranom. **Razlika u vrijednosti između SII bilance i financijskih izvještaja iznosi 152.575 tisuća HRK**, a odnosi se na drugačije vrednovanje te na primjenu drugačije metode konsolidacije. U financijskim izvještajima zalihe se sagledavaju u ostaloj imovini dok u SII bilanci dio stavke nekretnine, postrojenja i oprema za vlastitu upotrebu što je rezultiralo prilagodbom MSFI stavke na SII stavku u iznosu 1.269 tisuće HRK.

Nematerijalna imovina u SII iznosu od 0 HRK (2017.: 0 HRK)

U vrednovanju nematerijalne imovine za potrebe solventnosti korišten je konzervativan pristup tj. pretpostavka da se ista ne može izdvojiti kao zasebna cjelina te ne postoji dokaz o transakciji iste ili slične imovine, koji upućuje da se imovina može prodati na tržištu. Kako zbog toga nije moguće utvrditi fer vrijednost nematerijalne imovine, ona je iskazana s vrijednošću nula (0) HRK, sukladno čl. 12. Delegirane uredbe. U financijskim izvještajima Grupe ova imovina vrednuje se po njezinu trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti te iznosi 39.135 tisuća HRK.

Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama u SII iznosu od 137.942 tisuće HRK (2017.: 174.453 tisuće HRK)

Opis razlika u vrednovanju udjela reosiguranja u tehničkim pričuvama u skladu sa Solventnosti II u odnosu na vrednovanja iskazana u financijskim izvještajima Grupe dano je kasnije u tekstu u odjeljku koji adresira vrednovanje tehničkih pričuva.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Potraživanja od osiguranja i posrednika u SII iznosu od 232.253 tisuća HRK (2017.: 217.025 tisuće HRK)

Potraživanja od osiguranja i posrednika u financijskim izvještajima Grupe na dan 31. prosinca 2018. godine obuhvaćaju:

- potraživanja od osiguranika po osnovi premije neživotnih osiguranja;
- potraživanja od zastupnika odnosno posrednika u osiguranju;
- potraživanja iz drugih poslova osiguranja.

Potraživanja po osnovi premije neživotnih osiguranja sastoje se od potraživanja za policiranu, a nefakturiranu premiju (nedospjela premija) i potraživanja za fakturiranu, a nenaplaćenu premiju (dospjela premija).

Potraživanja za fakturiranu, a nenaplaćenu premiju u financijskim izvještajima Grupe iskazuju se po nominalnoj vrijednosti, a za sumnjiva i nenaplativa potraživanja utvrđuje se ispravak vrijednosti. Umanjenje vrijednosti priznaje se za sva nenaplaćena potraživanja od čijeg roka dospijeća do datuma bilance je proteklo 180 dana. Umanjenje vrijednosti može se umanjiti za ona potraživanja po osnovi kojih je utvrđena obveza isplate štete dužniku (pričuva za štete).

Potraživanja od zastupnika odnosno posrednika u osiguranju iskazuju se po nominalnoj vrijednosti, a za sumnjiva i nenaplativa potraživanja utvrđuje se ispravak vrijednosti koji se formira po istom kriteriju kao i potraživanja za premiju. U financijskim izvještajima navedena potraživanja se sagledavaju kroz ostala potraživanja, dok se u SII bilanci iskazuju kroz potraživanja od osiguranja i posrednika, što je rezultiralo prilagodbom MSFI stavke na SII stavku u iznosu od 2.307 tisuća HRK.

Potraživanja iz drugih poslova osiguranja najvećim se dijelom sastoje od potraživanja po osnovi prava na regres, a priznaju se za sve regresne predmete iz mirnog postupka koji proizlaze iz potraživanja od drugog osiguravajućeg društva i regrese za koje je sklopljena nagodba o plaćanju s drugom ugovornom stranom. Umanjenje vrijednosti regresnog potraživanja utvrđuje se za sva potraživanja kod kojih je od datuma dospijeća prošlo 180 dana. Utvrđeno umanjenje vrijednosti može se umanjiti za ona regresna potraživanja po kojima je izvjesna naplata.

Za potrebe sastavljanja SII bilance iznos potraživanja po osnovi premije iskazan u financijskim izvještajima prilagođen je (umanjen) za nediskontirani iznos nedospjele premije na dan vrednovanja, po policama u prijenosu na dan vrednovanja, za koji se procjenjuje da će biti naplaćen u razdoblju nakon datuma vrednovanja i uračunat je kao novčani primici u najboljoj procjeni premijskih rezervi.

U dijelu potraživanja po osnovi prava na regres izvršena je prilagodba na ime regresa za koje se procjenjuje da će biti naplaćeni, a koji su ukalkulirani u najbolju procjenu tehničkih pričuva.

Dakle, ukupni je iznos potraživanja od osiguranja i posrednika u financijskim izvještajima 742.011 tisuća HRK, dok je iznos u SII bilanci od 232.253 tisuće HRK dobiven nakon opisanih prilagodbi.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Potraživanja od reosiguranja u SII iznosu od 32.823 tisuća HRK (2017.: 30.767 tisuća HRK)

Potraživanja iz poslova reosiguranja obuhvaćaju potraživanja od reosiguravatelja po osnovi udjela u naknadi šteta, potraživanja za proviziju reosiguranja i potraživanja po premiji suosiguranja. Vrijednost potraživanja iz poslova reosiguranja u financijskim izvještajima Grupe na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 35.925 tisuća HRK,

dok je vrijednost u SII bilanci dobivena prilagodbom za nediskontirani iznos nedospjele provizije reosiguranja na dan vrednovanja, po policama u prijenosu na dan vrednovanja, za koji se procjenjuje da će biti naplaćen u razdoblju nakon datuma vrednovanja i uračunat je kao novčani primici u najboljoj procjeni premijskih rezervi **u SII bilanci**.

Ostala potraživanja u SII iznosu od 154.992 tisuće HRK (2017.: 65.815 tisuća HRK)

Ostala potraživanja na dan 31. prosinca 2018. godine u financijskim izvještajima Grupe iznose 183.502 tisuće HRK. U SII bilanci Grupe Ostala potraživanja vrednovana su na isti način, a obuhvaćaju potraživanja za prinose na ulaganja te sva ostala potraživanja. **Razlika od 28.510 tisuća HRK** između financijskih izvještaja Grupe i SII bilance posljedica je primjene drugačije metode konsolidacije te drugačijeg sagledavanja stavke potraživanja od zastupnika u MSFI bilanci i SII bilanci u iznosu od 2.307 tisuća HRK. U financijskim izvještajima navedena potraživanja se sagledavaju kroz ostala potraživanja, dok se u SII bilanci sagledavaju kroz potraživanja od osiguranja i posrednika.

Novac i novčani ekvivalenti u SII iznosu od 390.033 tisuće HRK (2017.: 88.534 tisuće HRK)

Grupa za potrebe izračuna solventnosti iskazuje stanje novca i novčanih ekvivalenata po knjigovodstvenoj vrijednosti.

Vrijednost novca i novčanih ekvivalenata u financijskim izvještajima na dan 31.12.2018. godine iznosi 456.717 tisuća HRK, a **razlika u iznosu od 66.684 tisuća HRK** odnosi se na primjenu drugačije metode konsolidacije te na depozite s dospijećem do 3 mjeseca koji se u financijskim izvještajima Grupe iskazuju na ovoj poziciji.

Odgođena porezna imovina u SII iznosu od 4.491 tisuću HRK (2017.: 113 tisuća HRK)

Vrijednost odgođene porezne imovine u financijskim izvještajima Grupe na 31.12.2018. iznosi 18.870 tisuća HRK te je iskazana u neto iznosu u odnosu na odgođenu poreznu obvezu, pri čemu je netiranje odgođenog poreza evidentirano sukladno MRS-u 12 koji zahtijeva prijeboj odgođene porezne imovine s odgođenom poreznom obvezom istog poreznog obveznika samo, i isključivo, ako se to odnosi na porez na dobit koji ubire ista porezna vlasti i subjekt ima zakonsko pravo obaviti prijeboj tekuće porezne imovine s tekućim poreznim obvezama. Odgođena porezna imovina najvećim dijelom je priznata temeljem gubitaka od svođenja na fer vrijednost ulaganja u nekretnine i umanjenja vrijednosti financijske imovine (primarno zajmova i financijske imovine raspoložive za prodaju).

Odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na kraju svakog izvještajnog razdoblja i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljenim na poreznim zakonima koji su na snazi ili u postupku donošenja do kraja izvještajnog razdoblja. Izračun odgođene porezne imovine odražava ukupan iznos za koji se na datum izvještavanja očekuje da će nastati povrat u budućnosti.

Razlika u iznosu odgođene porezne imovine u SII bilanci i financijskim izvještajima u iznosu od **14.378 tisuća HRK** proizlazi iz razlika između iznosa imovine i obveza priznatih u financijskim izvještajima i SII bilanci.

Sva ostala imovina, koja nije prikazana drugdje u SII iznosu od 16.847 tisuća HRK (2017.: 23.277 tisuća HRK)

Vrijednost Sve ostale imovine, koja nije prikazana drugdje u financijskim izvještajima Grupe iznosi 21.682 tisuća HR, a odnosi se na nedospjele prihode i unaprijed plaćene troškove, na tekuću poreznu imovinu te na zaprimljene čekove i mjenice. **Razlika od 4.835 tisuća HRK** između financijskih izvještaja Grupe i SII bilance rezultat je prvenstveno primjene drugačije metode konsolidacije te iskazivanja zaliha u financijskim izvještajima na ovoj poziciji dok se u SII bilanci iskazuju u stavci nekretnine, postrojenja i oprema za vlastitu upotrebu.

D.2 TEHNIČKE PRIČUVE

Vrednovanje tehničkih pričuva neživotnih osiguranja

U nastavku je dana usporedba tehničkih pričuva neživotnih osiguranja i udjela reosiguranja u tehničkim pričuvama po Solventnosti II u odnosu na vrijednosti iskazane u financijskim izvještajima (MSFI).

Tablica D.2.1. Usporedba ukupnih bruto tehničkih pričuva po SII principima u odnosu na MSFI na 31.12.2018. *(000 HRK)*

Bruto tehničke pričuve neživotnih osiguranja	2018.		2017.	
	SII	MSFI	SII	MSFI
Tehničke pričuve – neživot	2.563.449	3.909.345	2.481.636	3.796.879
Tehničke pričuve – neživot (osim zdravstvenih osiguranja)	2.508.390	3.607.962	2.423.478	3.485.607
▪ Najbolja procjena	2.161.228	0	2.122.728	/
▪ Margina rizika	347.162	0	300.750	/
Tehničke pričuve – zdravstvena osiguranja (slična neživotu)	55.059	301.382	58.158	311.272
▪ Najbolja procjena	18.975	0	21.876	/
▪ Margina rizika	36.084	0	36.283	/
Ostale tehničke pričuve neživot	/	34.685	/	44.592
Ukupno	**2.563.449**	**3.944.029**	**2.481.636**	**3.841.471**

**Radi usporedivosti efekata vrednovanja, MSFI vrijednosti Tehničkih pričuva-neživot iskazane u ovoj tablici ne sadrže iznos pričuve za rentne štete iz automobilske odgovornosti te su iste iskazane u Tehničkim pričuvama-život (osim indeks linked i unit linked).*

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Tablica D.2.2. Usporedba udjela reosiguranja u tehničkim pričuvama po SII principima u odnosu na MSFI na 31.12.2018.

(u 000 HRK)

Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama neživota	2018.		2017.	
	SII	MSFI	SII	MSFI
Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama – neživot (osim zdravstvenih osiguranja)	137.966	234.288	174.283	228.464
Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama – zdravstvena osiguranja (slična neživotu)	(36)	47	170	682
Ukupno udio reosiguranja u tehničkim pričuvama – neživot	**137.930**	**234.335**	**174.453**	**229.146**

Također je dano kvantitativno i kvalitativno objašnjenje svih značajnih razlika između osnova, metoda i glavnih pretpostavki koje Društvo upotrebljava za vrednovanje u financijskim izvještajima (MSFI vrednovanje), a za svaku značajnu kategoriju obveza dan je prikaz vrijednosti obveza uključujući iznos najbolje procjene i dodatka za rizik te opis osnova, metoda i glavnih pretpostavki koje se upotrebljavaju za vrednovanje za potrebe solventnosti (SII vrednovanje).

Segmentacija

Tehničke pričuve neživotnih osiguranja utvrđuju se po homogenim grupama rizika, a minimalno prema vrstama osiguranja odnosno linijama poslovanja. Najbolja procjena tehničkih pričuva utvrđena je na bruto osnovi bez umanjenja za reosiguranje odnosno retrocesiju te je posebno utvrđena najbolja procjena za udio reosiguranja odnosno retrocesiju za poslove aktivnog reosiguranja. Grupa odnosno pojedina povezana društva nemaju subjekata posebne namjene (SPV).

Najbolja procjena

Najbolja procjena tehničkih pričuva Grupe za neživotna osiguranja jednaka je zbroju najboljih procjena Matičnog društva i pojedinih povezanih društava te se procjenjuje zasebno za premijsku pričuvu, a zasebno za pričuvu šteta pri čemu su eliminirane sve unutar grupne transakcije. Utvrđuje se na način da se procijeni sadašnja vrijednost očekivanih tokova novca. Vrednovanje tehničkih pričuva je formirano po principu najbolje procjene (za bruto i udio reosiguranja) po valutama za koje je procijenjeno da su obveze u tim valutama materijalno značajne.

Pričuva šteta

Matično društvo za potrebe izračuna pričuve šteta Grupe upotrebljava aktuarski softver koji služi kao podrška u izračunu najboljih procjena. Izračun najboljih procjena vrši se četiri puta godišnje, na kraju svakog kvartala. Koriste se aktuarske metode koje za osnovicu imaju trokut razvoja šteta.

Minimalni opseg podataka koji se koristi kod oblikovanja najbolje procjene čine iznos likvidiranih šteta, direktnih troškova šteta, naplaćenih regresa, iznos pričuve prijavljenih šteta i jedna od mjera izloženosti koja dobro opisuje rizičnost homogenog portfelja (zarađena premija ili mjerodavni broj rizika).

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Za poslove reosiguranja osnova za utvrđivanje bruto pričuve prijavljenih šteta su podaci dobiveni od cedenata, a u skladu s vrstom ugovora o reosiguranju. Osnova za utvrđivanje bruto pričuve za nastale neprijavljene štete za poslove aktivnog reosiguranja procijenjena je zavisno od karakteristika pojedinog ugovora o reosiguranju, pojedine vrste osiguranja, na temelju statističkih podataka te na temelju podataka o prijavljenim štetama.

U bruto pričuvu šteta uključena je i pričuva za indirektne troškove obrade šteta koja je procijenjena na osnovu povijesnih podataka o troškovima šteta, a korištenjem simplifikacije iz Smjernica o vrednovanju tehničkih pričuva.

Premijska pričuva

Premijska pričuva bruto od reosiguranja formirana je na način da su procijenjene sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova po ugovorima koji su na snazi na dan obračuna, a za događaje koji još nisu nastali.

Nadalje, budući da je u izračun premijske pričuve uključen očekivani novčani tok buduće naplate potraživanja kao i obveze po proviziji, isti su adekvatno uzeti u obzir kroz potraživanja u aktivi, odnosno obveze u pasivi.

Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama

Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama u bilanci se prati kao imovina Grupe gdje su na adekvatan način uzeti u obzir unutargrupni ugovori o osiguranju odnosno reosiguranju. Metode i postupci za utvrđivanje udjela reosiguranja u tehničkim pričuvama uzimaju u obzir uvjete iz ugovora o reosiguranju. Kod izračuna udjela reosiguranja u tehničkim pričuvama uzeta je u obzir prilagodba za očekivanu propast reosiguratelja.

Diskontiranje tehničkih pričuva

Tokovi novca tehničkih pričuva se diskontiraju bezrizičnom kamatnom krivuljom za odgovarajuće valute, pri čemu se obveze s valutnom klauzulom u EUR diskontiraju kunskom krivuljom za društva u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, a tokovi novca za društva na područje Republike Makedonije i Republike Srbije krivuljom za domicilnu valutu.

Grupa ne upotrebljava prilagodbu volatilnosti.

Dodatak za rizik

Konsolidirani dodatak za rizik tehničkih pričuva utvrđen je kao zbroj dodatka za rizik Matičnog društva i proporcionalnog udjela dodatka za rizik ovisnih društava za osiguranje.

U sljedećoj tablici dani su rezultati vrednovanja tehničkih pričuva neživotnih osiguranja u skladu s odredbama Solventnosti II za značajne vrste osiguranja.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Tablica D.2.3. Vrednovanje tehničkih pričuva po SII principima za značajne vrste neživotnih osiguranja na 31.12.2018.

(u 000 HRK)

Značajne vrste osiguranja	Najbolja procjena		Dodatak za rizik		Bruto tehničke pričuve	
	2018.	2017.	2018.	2017.	2018.	2017.
Osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila	1.104.127	1.095.431	100.773	94.184	1.204.901	1.189.615
Ostala osiguranja motornih vozila	194.515	192.991	29.800	25.322	224.316	218.313
Pomorsko osiguranje, osiguranje zrakoplova i transportno osiguranje	165.009	161.966	27.694	30.794	192.703	192.760
Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine	288.046	275.432	52.500	42.673	340.546	318.105
Ostala osiguranja od odgovornosti	385.170	374.209	49.876	37.474	435.046	411.684
Ostale vrste osiguranja	43.336	44.574	122.602	106.585	165.938	151.159
Ukupno	**2.180.204**	**2.144.604**	**383.246**	**337.032**	**2.563.449**	**2.481.636**

Značajne promjene u izračunu tehničkih pričuva u odnosu na prethodni izvještajni period

U metodologiji obračuna nema značajnih promjena u odnosu na prethodni izvještajni period. Porast tehničkih pričuva u odnosu na usporedno razdoblje rezultat je povećane mjere izloženosti, odnosno osnovice za obračun tehničkih pričuva, porasta portfelja odnosno prijenosne premije kod imovinskih osiguranja, ostalih osiguranja od odgovornosti i kreditnih osiguranja te primjene drugačije vremenske strukture kamatnih stopa.

Osim prethodno navedenog važno je istaknuti da je u trećem kvartalu 2018. godine pripojeno društvo Croatia osiguranje kredita d.d.

Neizvjesnost povezana s iznosom tehničkih pričuva

Tehničke pričuve sadrže određene neizvjesnosti zbog sljedećih činjenica: najznačajnija odstupanja uzrokovana su eventualnim promjenama u ponašanju ugovaratelja osiguranja, odnosno osiguranika, u procesu rješavanja šteta, u kvaliteti dostupnih podataka, u zakonskom okruženju, u ekonomskom okruženju, posebno u krivuljama kamatnih stopa.

Provedene su različite analize osjetljivosti na najbolju procjenu tehničkih pričuva neživota koje sugeriraju da promjene u različitim pretpostavkama ne utječu značajno na najbolju procjenu neživota.

Primjerice, analizirani su efekti promjene kamatnih stopa korištenih za diskontiranje u izračunu najbolje procjene. Povećanje kamatnih stopa za 50 b.b. bi rezultiralo smanjenjem najbolje procjene za 1,90%, dok bi smanjenje kamatnih stopa za 50 b.b. rezultiralo povećanjem najbolje procjene za 2,04%.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Razlike u vrednovanju tehničkih pričuva neživotnih osiguranja po računovodstvenim (MSFI) i SII propisima

Segmentacija

Segmentacija po računovodstvenim propisima naspram SII principa ujednačena je do na prijavljene neriješene rentne štete iz automobilske odgovornosti koje se kod SII vrednuju po principima životnih osiguranja, a dopunska nezgoda uz životna osiguranja se vrednuje po principima neživotnih osiguranja.

Diskontiranje

Tehničke pričuve po pojedinoj značajno zastupljenoj valuti se diskontiraju s bezrizičnim kamatnim stopama kako je propisano Solventnost II regulativom. Tehničke pričuve, uz iznimku prijavljenih rentnih šteta iz automobilske odgovornosti, vrednovane po računovodstvenim propisima se ne diskontiraju. Utjecaj diskontiranja na najbolju procjenu bruto od reosiguranja iznosi 256.672 tisuća HRK, a utjecaj na udio reosiguranja odnosno retrocesije u najboljoj procjeni iznosi 10.421 tisuća HRK.

Pričuva šteta

Pri vrednovanju za financijske izvještaje u Grupi se pojedinačnom procjenom utvrđuje pričuva nastalih prijavljenih šteta (NOCR), a IBNR, pričuvu nastalih neprijavljenih šteta, dobiva kao razliku između ukupnih projiciranih obaveza po ugovorima o osiguranju, likvidiranih šteta do datuma vrednovanja i NOCR gdje se negativne stavke stavljaju na nulu (0). Pričuva šteta sadrži marginu odnosno dodatak za rizik. Isti nije eksplicitno iskazan već čini sastavni dio pričuve šteta po računovodstvenim propisima.

Vrednovanje za potrebe SII provodi se po modelima koji za osnovicu koriste trokute šteta odnosno naplaćenih regresa za sve homogene grupe rizika. Mogući ishod je i negativna vrijednost najbolje procjene za pojedinu godinu nastanka štete.

Premijska pričuva

Prijenosna premija se po računovodstvenim propisima dobiva kao vremensko razgraničenje premije za buduće obaveze, dok se premijska pričuva po SII principima vrednuje po principu ulaznih i izlaznih tokova novca.

Ostale tehničke pričuve

Ostale tehničke pričuve kao što su URR (pričuve za neistekle rizike), izravnavajuće rezerve i slično se po SII principima ne vrednuju eksplicitno, već indirektno kroz premijsku pričuvu.

Usporedba

U donjoj tablici daje se usporedba bruto tehničkih pričuva po Solventnosti II u odnosu na vrednovanje iskazano u financijskim izvještajima (MSFI) za značajne vrste osiguranja.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Tablica D.2.4. Usporedba bruto tehničkih pričuva po SII u odnosu na MSFI na 31.12.2018. po značajnim vrstama osiguranja

(u ooo HRK)

Značajne vrste neživotnih osiguranja	2018.		2017.	
	SII	MSFI	SII	MSFI
Osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila	1.204.901	1.681.544	1.189.615	1.674.687
Ostala osiguranja motornih vozila	224.316	268.730	218.313	256.219
Pomorsko osiguranje, osiguranje zrakoplova i transportno osiguranje	192.703	204.574	192.760	209.726
Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine	340.546	433.185	318.105	418.267
Ostala osiguranja od odgovornosti	435.046	504.450	411.684	500.255
Ostale vrste osiguranja**	165.938	851.545	151.159	782.317
Ukupno	**2.563.449**	**3.944.029**	**2.481.636**	**3.841.471**

**Radi usporedivosti efekata vrednovanja, MSFI vrijednosti Tehničkih pričuva-neživot iskazane u ovoj tablici ne sadrže iznos pričuve za rentne štete iz automobilske odgovornosti te su iste iskazane u Tehničkim pričuvama-život (osim indeks linked i unit linked).*

Vrednovanje tehničkih pričuva životnih osiguranja

U tablicama u nastavku dana je usporedba ukupnih bruto tehničkih pričuva životnih osiguranja po Solventnosti II u odnosu na vrijednosti iskazane u financijskim izvještajima (MSFI).

Tablica D.2.5. Usporedba ukupnih bruto tehničkih pričuva po SII u odnosu na MSFI na 31.12.2018. *(u ooo HRK)*

Bruto tehničke pričuve životnih osiguranja	2018.		2017.	
	SII	MSFI	SII	MSFI
Tehničke pričuve – život	3.474.111	3.517.167	3.239.433	3.367.475
Tehničke pričuve – život (osim indeks linked i unit linked)	3.030.186	3.079.194	2.885.314	3.016.840
▪ TP izračunate u cijelosti	0	/	/	/
▪ Najbolja procjena	3.005.387	/	2.855.986	/
▪ Margina rizika	24.798	/	29.329	/
Tehničke pričuve – zdravstvena osiguranja (slična životu)	0	0	12.160	13.734
▪ TP izračunate u cijelosti	0	/	/	/
▪ Najbolja procjena	0	/	10.880	/
▪ Margina rizika	0	/	1.280	/
Tehničke pričuve – indeks linked i unit linked	443.925	437.973	341.959	336.901
▪ TP izračunate u cijelosti	437.973	/	336.901	/
▪ Najbolja procjena	5.924	/	5.023	/
▪ Margina rizika	28	/	35	/
Ostale tehničke pričuve život	/	4.307	/	0
Ukupno	**3.474.111**	**3.521.474**	**3.239.433**	**3.367.475**

**Radi usporedivosti efekata vrednovanja, MSFI vrijednost Tehničkih pričuva-život (osim indeks linked i unit linked) iskazane u ovoj tablici sadrže iznos pričuve za rentne štete iz automobilske odgovornosti.*

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama u segmentu životnih osiguranja nije materijalno značajan.

U tehničkim pričuvama životnih osiguranja Društva najzastupljeniji su proizvodi tradicionalnog životnog osiguranja.

Također, u skladu s Delegiranom uredbom (EU) 2015/35 uzet je u obzir i portfelj renti obveznog osiguranja vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete trećim osobama.

Najbolja procjena

Najbolja procjena tehničkih pričuva za životna osiguranja računa se kao sadašnja vrijednost budućih bruto rashoda umanjena za sadašnju vrijednost bruto budućih prihoda za svaku policu na snazi na traženi datum. Tok novca se računa bruto od reosiguranja. Najbolja procjena pričuva računa se odvojeno po pojedinim vrstama osiguranja:

- mješovito osiguranje;
- osiguranje za slučaj doživljenja;
- osiguranje za slučaj smrti;
- osiguranje teško bolesnih stanja i malignih bolesti;
- osiguranje života za slučaj smrti i doživljenja kod kojeg ugovaratelj snosi rizik ulaganja;
- rentna osiguranja (uključujući rente automobilske odgovornosti).

Najbolja procjena tehničke pričuve izračunata je kao sadašnja vrijednost budućeg očekivanog novčanog toka za sve naredne godine za portfelj aktivan na dan 31.12.2018. godine.

Pretpostavke korištene za projekcije budućih novčanih tokova

Smrtnost

Pretpostavka o smrtnosti izračunata je primjenom stvarnog iskustva smrtnosti u portfelju životnih osiguranja pojedinog društva na službene i najnovije podatke o smrtnosti stanovništva.

Odustanci

Pretpostavka o odustancima postavljena je temeljem stvarnog iskustva odustanaka u portfelju životnih osiguranja pojedinog društva, vodeći računa o vremenskoj komponenti. Pretpostavke o odustancima variraju ovisno o vrsti osiguranja, starosti/volumenu portfelja te prodajnom kanalu.

Troškovi

Upotrijebljene pretpostavke o troškovima obuhvaćaju pribavne i administrativne troškove. Pretpostavke su temeljene na analizi dostupnih podataka za nastale troškove koja se provodi barem jednom godišnje na različitim vrstama podataka i nivoima zahtjevnosti.

Inflacija

Prosječna godišnja stopa inflacije koja je korištena iznosi 2,33% odnosno 3%, a ovisi o pojedinom društvu na koje se odnosi.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Tečaj

Korišten je srednji tečaj HNB-a na dan 31.12.2018.: 1 EUR = 7,417575 HRK, 1 USD = 6,469192 HRK, 1 MKD = 0,120621 HRK i 1 BAM=3,792546 HRK.

Diskontiranje

Tokovi novca tehničkih pričuva se diskontiraju bezrizičnom kamatnom krivuljom za odgovarajuće valute, pri čemu se obveze s valutnom klauzulom u EUR diskontiraju kunskom krivuljom za društva u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, a tokovi novca za društva na području Republike Makedonije krivuljom za domicilnu valutu.

Grupa ne upotrebljava prilagodbu volatilnosti.

Buduća raspodjela dobiti

U izračun tehničkih pričuva uključena je pretpostavka o budućoj raspodjeli dobiti. Prema navedenoj pretpostavci primjenjuje se metodologija raspodjele dobiti uzimajući u obzir buduća ulaganja kao i tehničke kamatne stope pojedinog cjenika za sva osiguranja osim za pojedina osiguranja sklopljena po cjenicima važećim nakon 31.12.2017. godine, a za koje se pretpostavlja da su jedini izvori dobiti troškovi i smrtnost.

Značajne promjene u izračunu tehničkih pričuva u odnosu na prethodni izvještajni period

U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje u metodologiji obračuna nema značajnih promjena. Promjene tehničkih pričuva u odnosu na usporedno razdoblje najvećim su dijelom rezultat kretanja portfelja kao i drugačije vremenske strukture kamatnih stopa.

Dodatak za rizik

Konsolidirani dodatak za rizik tehničkih pričuva utvrđen je kao zbroj dodatka za rizik Matičnog društva i proporcionalnog udjela dodatka za rizik ovisnih društava za osiguranje. U sljedećoj tablici dani su rezultati vrednovanja tehničkih pričuva po najzastupljenijim vrstama životnih osiguranja.

Tablica D.2.6. Vrednovanje tehničkih pričuva po SII za značajne vrste životnih osiguranja na 31.12.2018. *(u 000 HRK)*

Značajne vrste osiguranja	Najbolja procjena		Dodatak za rizik		Ukupno tehničke pričuve	
	2018.	2017.	2018.	2017.	2018.	2017.
Osiguranje života sa sudjelovanjem u dobiti	2.669.264	2.507.635	18.182	21.432	2.687.446	2.529.067
Rente automobilske odgovornosti	298.415	299.761	5.113	5.109	303.528	304.870
Ostale vrste osiguranja*	481.606	401.394	1.531	4.102	483.136	405.497
Ukupno	**3.449.285**	**3.208.790**	**24.826**	**30.644**	**3.474.111**	**3.239.433**

**Ostale vrste osiguranja uključuju i vrstu osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima. Za navedenu vrstu dio tehničkih pričuva u iznosu 437.973 tisuća HRK za 31.12.2018. odnosno 336.901 tisuća HRK za 31.12.2017. izračunava se u cijelosti, a u ovoj tablici iskazan je u koloni koja se odnosi na najbolju procjenu.*

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Razlike u vrednovanju tehničkih pričuva životnih osiguranja po računovodstvenim (MSFI) i SII propisima

Značajnije razlike u iznosima tehničkih pričuva po SII u odnosu na MSFI javljaju se u osiguranju života sa sudjelovanjem u dobiti te rentama autoodgovornosti, a posljedica su prvenstveno iskustvene smrtnosti odnosno odustanaka te primjene drugačije vremenske strukture kamatnih stopa.

Tablica D.2.7. Usporedba bruto tehničkih pričuva po SII u odnosu na MSFI na 31.12.2018. po značajnim vrstama osiguranja

(u 000 HRK)

Značajne vrste osiguranja	2018.		2017.	
	SII	MSFI	SII	MSFI
Osiguranje života sa sudjelovanjem u dobiti	2.687.446	2.702.051	2.529.067	2.627.209
Rente autoodgovornosti	303.528	309.272	304.870	314.952

**Tehničke pričuve Osiguranja života sa sudjelovanjem u dobiti iskazane za 2017. godinu uvećane su za Pričuvu šteta*

Neizvjesnost povezana s iznosom tehničkih pričuva

Neizvjesnost u tehničkim pričuvama proizlazi iz neizvjesnosti odstupanja budućeg stvarnog iskustva od pretpostavki korištenih za izračun tehničkih pričuva, a koje se odnose na ekonomske odnosno neekonomske pretpostavke koje nisu mogle biti poznate u trenutku izračuna. Promjena u ponašanju ugovaratelja ili promjena u zakonskom, odnosno ekonomskom okruženju može dovesti do odstupanja u najznačajnijim pretpostavkama primjerice kamatnim stopama, stopama odustanaka odnosno stopama smrtnosti.

Provedene su, stoga, različite analize osjetljivosti na najbolju procjenu tehničkih pričuva života koje sugeriraju da promjene u različitim pretpostavkama imaju sljedeći utjecaj.

Analizirani su efekti promjene kamatnih stopa za diskontiranje najbolje procjene. Povećanje kamatnih stopa za 50 b.b. bi rezultiralo smanjenjem najbolje procjene za 3,3% dok bi smanjenje kamatnih stopa za 50 b.b. rezultiralo povećanjem najbolje procjene za 4,32%.

Analizirani su efekti smanjenja i povećanja stope odustanaka za 10%. Povećanjem stope odustanaka bi se povećala najbolja procjena za 0,2% dok bi smanjenje stope odustanaka izazvalo smanjenje najbolje procjene za 0,13%.

Uz navedeno, provedena je analiza osjetljivosti na povećanje stope smrtnosti za 15% odnosno smanjenje stope smrtnosti za 20%. Povećanje stope smrtnosti izaziva povećanje najbolje procjene za 0,64%, dok smanjenje stope smrtnosti izaziva smanjenje najbolje procjene za 0,49%.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

D.3 OSTALE OBVEZE

Vrijednost ostalih obveza prikazana u financijskim izvještajima (MSFI), odnosno prema odredbama Solventnosti II te razlike u iznosima vrednovanja opisane su u nastavku.

Pričuve osim tehničkih pričuva u SII u iznosu od 104.296 tisuća HRK (2017.: 108.031 tisuća HRK)

Pričuve osim tehničkih pričuva u financijskim izvještajima Grupe u iznosu od 108.015 tisuća HRK obuhvaćaju rezerviranja za redovite jubilarne nagrade i otpremnine te poticajne otpremnine u okviru plana zbrinjavanja viška zaposlenika, neosigurateljne sudske sporove i rezervacije za očekivane izdatke. **Razlika u iznosu** priznatom u financijskim izvještajima Grupe na dan 31.12.2018. godine i SII bilanci **od 3.719 tisuća HRK** proizlazi iz različitog vrednovanja rezerviranja za redovite jubilarne nagrade i otpremnine i sudske sporove, iz primjene drugačije metode konsolidacije te iz prilagodbe obveza za stambeni fond i ostalih neosigurateljnih pričuva koje se u financijskim izvještajima Grupe iskazuju na poziciji Obveze (prema dobavljačima, ne osiguranju). Rezerviranje troškova nagrada zaposlenicima za dugogodišnje zaposlenje i umirovljenje (redovite jubilarne nagrade i otpremnine) u financijskim izvještajima Grupe utvrđeno je kao sadašnja vrijednost budućih odljeva novca koristeći diskontnu stopu koja odgovara prinosu na državne obveznice, dok je za potrebe SII bilance korištena bezrizična kamatna krivulja za HRK. Rezerviranja za sudske sporove u financijskim izvještajima vrednuju se temeljem vjerojatnosti dobitka/gubitka i procjene vrijednosti sudskog spora. Za potrebe SII bilance iznos rezervacija za sudske sporove utvrđen je diskontiranjem novčanog toka bezrizičnom kamatnom krivuljom za HRK.

Odgođena porezna obveza u SII iznosu od 182.642 tisuća HRK (2017.: 193.995 tisuća HRK)

Odgođena porezna obveza u financijskim izvještajima Grupe na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 26.455 tisuća HRK te je ista netirana s odgođenom poreznom imovinom unutar pojedinih društava u Grupi. Odgođena porezna obveza priznaje se na temelju revalorizacije zemljišta i građevina te financijske imovine raspoložive za prodaju. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstava, temeljenim na poreznim zakonima koji su na snazi ili u postupku donošenja do kraja izvještajnog razdoblja. Izračun odgođene porezne obveze odražava iznos za koji se na datum izvještavanja očekuje da će nastati obaveza ili povrat u budućnosti.

Razlika u iznosu odgođene porezne obveze u SII bilanci i financijskim izvještajima proizlazi iz razlika između iznosa imovine i obveza priznatih u financijskim izvještajima i SII bilanci te u drugačijoj metodi konsolidacije. U SII bilanci iznos odgođene porezne obveze dobiva se na način da se temeljem MSFI iznosa odgođene porezne obveze i razlika u vrednovanju pojedinih stavki u SII bilanci, u odnosu na MSFI bilancu, utvrdi eventualno povećanje iznosa odgođene porezne obveze ili odgođene porezne imovine za svaku pojedinu stavku te se provedu odgovarajuća netiranja.

Najveća razlika između iznosa odgođenih poreza u financijskim izvještajima i SII bilance proizlazi iz vrednovanja tehničkih pričuva. Zbog razlike u vrednovanju tehničkih pričuva neživotnih osiguranja po računovodstvenim (MSFI) i SII propisima priznata je značajna odgođena porezna obveza u SII bilanci.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Derivativi u SII iznosu od 2.729 tisuće HRK (2017.: 1.999 tisuća HRK)

Na 31.12.2018. Grupa u portfelju od derivativa (ili izvedenica) posjeduje FX Forward i Swap ugovore koji se za potrebe izračuna solventnosti vrednuju po fer vrijednosti, pri čemu se derivativi s pozitivnom vrijednošću izvještavaju na strani imovine dok se oni s negativnom vrijednošću izvještavaju na strani obveza. Obzirom da derivativi koje Grupa posjeduje u portfelju na datum izvještavanja ne kotiraju na aktivnom tržištu, njihova fer vrijednost utvrđuje se korištenjem standardnih modela za vrednovanje FX Forward i Swap ugovora, pri čemu se koriste javno dostupni ulazni podaci o tečajevima i referentnim kamatnim stopama.

Vrijednost derivativa s negativnom vrijednošću u financijskim izvještajima Grupe na dan 31.12.2018. godine iznosi -2.729 tisuće HRK te je **ista vrijednost iskazana i u bilanci SII**, obzirom da su derivativi i u financijskim izvještajima Grupe iskazani po fer vrijednosti. Ako se u obzir uzmu i derivativi s pozitivnom vrijednošću izviješteni na strani imovine, ukupna neto vrijednost derivativa na dan 31.12.2018. iznosi -348 tisuća HRK (31.12.2017.: -307 tisuća HRK).

Financijske obveze u SII iznose 16.891 tisuće HRK (2017.: 15.259 tisuća HRK)

Financijske obveze u financijskim izvještajima Grupe na dan 31. prosinca 2018. iznose 17.019 tisuće HRK, a u SII bilanci iznose 16.891 tisuća HRK. U 2018. godini Društvo je reklasificiralo iznos nominalne vrijednosti povlaštenih dionica iz upisanog kapitala u financijske obveze budući da je suština povlaštenih dionica takva da jamči isplatu dividendi svojim imateljima te nije diskrecijsko pravo izdavatelja dionica. **Razlika u iznosu od 128 tisuća HRK** odnosi se isključivo na primjenu drugačije metode konsolidacije.

Obveze iz poslova osiguranja u SII iznosu od 96.411 tisuća HRK (2017.: 95.695 tisuća HRK)

Obveze iz poslova osiguranja u financijskim izvještajima Grupe iznose 97.655 tisuća HRK, a **razlika od 1.244 tisuća HRK** od iznosa u SII bilanci proizlazi iz različitog vrednovanja obveza za Garancijski fond Hrvatskog ureda za osiguranje i to u dijelu pričuva šteta Garancijskog fonda te iz primjene drugačije metode konsolidacije. Pričuve šteta Garancijskog fonda u financijskim izvještajima Grupe priznate su sukladno obračunu, procjeni i rasporedu Hrvatskog ureda za osiguranje dok je za potrebe SII bilance pričuva šteta diskontirana bezrizičnom kamatnom krivuljom za HRK. Isto tako, Grupa u ovoj poziciji SII bilance iskazuje nedospjelu proviziju osiguranja, a budući je ista po SII principima ukalkulirana u najbolju procjenu tehničkih pričuva u punom iznosu od 40.751 tisuća HRK, iznos nedospjele provizije osiguranja u SII bilanci je prilagođen i sveden na 0.

Obveze iz poslova reosiguranja u SII iznosu od 28.082 tisuća HRK (2017.: 54.846 tisuća HRK)

Obveze iz poslova reosiguranja odnose se na obveze za premiju reosiguranja, a na dan 31. prosinca 2018. godine u financijskim izvještajima Grupe iznose 59.302 tisuća HRK te je ista vrijednost prilagođena (umanjena) za nediskontirani iznos nedospjelih obveza za premiju reosiguranja na dan vrednovanja, po policama u prijenosu na dan vrednovanja, za koji se procjenjuje da će biti plaćen u razdoblju nakon datuma vrednovanja i uračunat je kao novčani izdaci u najboljoj procjeni premijskih rezervi u SII bilanci. Navedeno čini razliku između MSFI vrijednosti i SII u iznosu od **31.220 tisuća HRK.**

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Obveze (prema dobavljačima, ne osiguranju) u SII iznosu od 106.219 tisuća HRK (2017.: 99.460 tisuća HRK)

Vrednovanje Obveza (prema dobavljačima, ne osiguranju) u financijskim izvještajima Grupe i SII bilanci provodi se na isti način, no na 31.12.2018. je u financijskim izvještajima Grupe evidentiran iznos od 125.270 tisuća HRK što predstavlja **razliku u odnosu na SII bilancu od 19.051 tisuću HRK.** Razlika se odnosi na primjenu drugačije konsolidacije te prilagodbe obveza za stambeni fond i ostalih neosiguranteljnih pričuva koje su u SII bilanci iskazane u pričuvi osim tehničkih pričuva za razliku od financijskih izvještaja gdje se iskazuju u ovoj stavci.

Sve ostale obveze u SII, koje nisu prikazane drugdje, u iznosu od 352.009 tisuća HRK (2017.: 365.983 tisuća HRK)

Ova stavka SII bilance obuhvaća tekuću poreznu obvezu te odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja. Isto tako u SII bilanci je na ovoj poziciji iskazana negativna vrijednost ulaganja u ovisna društvo Core 1 d.o.o. i AUTO MAKSIMIR VOZILA d.o.o. u iznosu od 14.474 tisuća HRK. Iznos obveza koje ulaze u ovu stavku SII bilance **razlikuje se za 45.639 tisuća HRK** od iznosa koji je iskazan u financijskim izvještajima Grupe na 31.12.2018. (397.648 tisuća HRK). Naime, u financijskim izvještajima je u ovoj poziciji iskazana nedospjela provizija u iznosu od 40.751 tisuću HRK dok se u SII bilanci ista iskazuje u poziciji obveze iz poslova osiguranja. Dodatna razlika odnosi se na primjenu drugačije metode konsolidacije.

D.4 ALTERNATIVNE METODE VREDNOVANJA

Grupa upotrebljava **alternativne metode vrednovanja** u skladu s člankom 10., stavkom 5. Delegirane uredbe za sljedeću imovinu:

- ulaganja u obveznice i zapise koji nemaju iskazanu cijenu na tržištu, odnosno kojima se ne trguje na aktivnom tržištu;
- ulaganja u dionice kojima se ne trguje i/ili koje ne kotiraju na uređenom tržištu te koje nemaju aktivno tržište;
- nekretnine (investicijske i za obavljanje djelatnosti);
- opremu i ostalu materijalnu imovinu.

a sve kako je navedeno u poglavlju D.1.

Za navedenu imovinu nije ispunjen kriterij iz članka 10. stavka 4. Delegirane uredbe o postojanju tržišnih cijena s aktivnih tržišta, zbog čega je opravdano korištenje alternativnih metoda vrednovanja.

Prilikom vrednovanja imovine alternativnim metodama Grupa dokumentira pretpostavke na kojima temelji pristup vrednovanju te provodi analizu osjetljivosti vrednovanja s obzirom na korištene pretpostavke.

Grupa također redovito uspoređuje rezultate vrednovanja alternativnim metodama s iskustvom i ažurira vrednovanje navedene imovine.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

D.5 SVE OSTALE INFORMACIJE

Grupa **ne primjenjuje prilagodbu za uravnoteženje** na relevantnu vremensku strukturu bezrizičnih kamatnih stopa iz čl. 111. Zakona o osiguranju niti **prilagodbu volatilnosti** za bezrizičnu strukturu kamatnih stopa iz članka 113. Zakona o osiguranju odnosno članka 77.b Direktive 2009/138/EZ.

Također, Grupa **ne primjenjuje niti prijelazne mjere za vremensku strukturu bezrizičnih kamatnih stopa kao niti prijelazne mjere za tehničke pričuve** iz članaka 455. i 456. Zakona o osiguranju, odnosno članka 308.c i 308.d Direktive 2009/138/EZ.

Grupa **nema subjekata posebne namjene**.

E. UPRAVLJANJE KAPITALOM

E.1 VLASTITA SREDSTVA

Grupa posluje s **visokim stopama adekvatnosti kapitala**. SCR omjer[1] Grupe na 31.12.2018. iznosi **221%**, dok MCR omjer[2] na isti datum iznosi **675%**.

Osnovni ciljevi Grupe prilikom upravljanja kapitalom su sljedeći:

- osiguravanje kontinuiteta poslovanja;
- usklađenost sa zakonskim i podzakonskim aktima RH, EU i trećih zemalja u kojima Grupa posluje te propisima i naputcima regulatora o upravljanju kapitalom;
- zadržavanje visoke razine kapitaliziranosti radi osiguravanja financijske stabilnosti pružajući na taj način odgovarajuću razinu sigurnosti ugovarateljima i korisnicima osiguranja;
- postizanje efikasne i optimalne alokacije kapitala kao i maksimizacija povrata na kapital;
- osiguravanje kontinuirane usklađenosti poslovne strategije Grupe s apetitom za preuzimanje rizika te ciljanim nivoima adekvatnosti kapitala;
- osiguravanje visoke razine kapitaliziranosti, odnosno dovoljnog viška kapitala radi daljnjih ulaganja u razvoj i rast Grupe.

Grupa u poslovnom planiranju koristi **petogodišnji vremenski horizont**, pa posljedično planira i vlastita sredstva te kapitalne zahtjeve za period od narednih 5 godina, odnosno za period od 2019. – 2023. godina.

Vlastita sredstva Grupe prema principima Solventnosti II jednaka su **višku imovine nad obvezama**, koja na dan 31.12.2018. **iznose 3.849.878 tisuće HRK** (2017.: 3.660.826 tisuća HRK*).* Najznačajniji uzrok porasta vlastitih sredstava je ostvarena dobit Grupe u 2018. godini. Navedena vlastita sredstva razvrstavaju se u tri kategorije (kategorija 1, kategorija 2 i kategorija 3) te se provodi test dostupnosti i prihvatljivosti vlastitih sredstva kako bi se utvrdila prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće potrebnog solventnog kapitala, odnosno za pokriće minimalnog potrebnog kapitala. Grupa je reklasificirala iznos nominalne vrijednosti povlaštenih dionica iz upisanog kapitala u financijske obveze tako da iste više ne čine kategoriju 2 vlastitih sredstava odnosno ne ulaze u njihov izračun (tablice E.1.1. i E.1.2.).

Sve stavke vlastitih sredstava imaju karakteristike kategorije 1 osnovnog kapitala. Dionički kapital uplaćen temeljem redovnih dionica uključujući i s njim povezane premije na redovne dionice je stalan i nije predmetom raspodjele vlasnicima sve do eventualne likvidacije Društva te se iz sredstava dioničkog kapitala mogu pokriti gubici poslovanja. Time je zadovoljen kriterij trajne raspoloživosti i podređenosti. Pričuva za usklađivanje sadrži pričuve kapitala i akumuliranu dobit iz financijskih izvještaja kao i razlike u vrednovanju imovine i obveza za potrebe solventnosti u odnosu na MSFI koje su trajne i dostupne za pokrivanje eventualnih gubitaka te su također razvrstane u vlastita sredstva visoke kvalitete tj. kategorije 1.

---

[1] *Omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i potrebnog solventnog kapitala (SCR)*

[2] *Omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i minimalnog potrebnog kapitala (MCR)*

E. UPRAVLJANJE KAPITALOM

U sljedećim tablicama prikazana je struktura, iznos i klasifikacija vlastitih sredstava prema kategorijama (kvaliteti), kao i prihvatljiva vlastita sredstava za pokriće SCR-a, odnosno MCR-a. Pri tome se naglašava da su sva vlastita sredstva Grupe prihvatljiva za pokriće SCR-a ujedno prihvatljiva i za pokriće MCR-a.

Tablica E.1.1. Vlastita sredstva razvrstana u kategorije i višak imovine nad obvezama na 31.12.2018. *(u ooo HRK)*

Vlastita sredstva	Ukupno	Kategorija 1	Kategorija 2	Kategorija 3
Redovni dionički kapital	589.326	589.326	0	0
Premije na emitirane dionice	681.483	681.483	0	0
Pričuva za usklađivanje	2.579.070	2.579.070	0	0
Povlaštene dionice*	0	0	0	0
Ukupno vlastita sredstva	**3.849.878**	**3.849.878**	**0**	**0**
Predvidive dividende**	0	0	0	0
Ukupno višak imovine nad obvezama	**3.849.878**	**3.849.878**	**0**	**0**

Tablica E.1.2. Vlastita sredstva razvrstana u kategorije i višak imovine nad obvezama na 31.12.2017. *(u ooo HRK)*

Vlastita sredstva	Ukupno	Kategorija 1	Kategorija 2	Kategorija 3
Redovni dionički kapital	589.326	589.326	0	0
Premije na emitirane dionice	681.483	681.483	0	0
Pričuva za usklađivanje	2.390.018	2.390.018	0	0
Povlaštene dionice*	0	0	0	0
Ukupno vlastita sredstva	**3.660.826**	**3.660.826**	**0**	**0**
Predvidive dividende**	0	0	0	0
Ukupno višak imovine nad obvezama	**3.660.826**	**3.660.826**	**0**	**0**

**Reklasifikacijom povlaštene dionice više nisu dio kapitala već su sastavni dio financijskih obveza.*
***Predvidive dividende su uključene u trošak*

Višak imovine nad obvezama (kapital) u financijskim izvještajima Grupe iznosi 3.221.325 tisuća HRK (2017.: 2.923.343 tisuće HRK). Razlike u odnosu na iznos viška imovine nad obvezama izračunate po Solventnosti II proizlaze iz drugačijih principa vrednovanja pojedinih stavki MSFI bilance i bilance po principima Solventnosti II, a kako je prikazano u poglavlju D. Vrednovanje za potrebe solventnosti. Potpunosti radi, u nastavku je prikazana potpuna rekoncilijacija viška imovine nad obvezama u financijskim izvještajima Grupe i vlastitih sredstava prema SII principima.

E. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Tablica E.1.3. Rekoncilijacija viška imovine nad obvezama po SII principima na 31.12.2018. *(u ooo HRK)*

Stavka kapitala	2018.	2017.
Redovni dionički kapital	589.326	589.326
Premije na emitirane dionice (redovni dionički kapital)	681.483	681.483
Povlaštene dionice*	0	0
Ukupne pričuve, zadržana dobit i dobit tekućeg obračunskog razdoblja iz financijskih izvještaja	1.950.517	1.652.534
Višak imovine nad obvezama (kapital) u financijskim izvještajima Društva	**3.221.325**	**2.923.343**
Razlika u vrednovanju imovine po SII u odnosu na IFRS	(744.205)	(638.648)
Razlika u vrednovanju tehničkih pričuva po SII u odnosu na IFRS	1.427.944	1.487.877
Razlika u vrednovanju ostalih obveza po SII u odnosu na IFRS	(55.186)	(111.746)
Ukupni višak imovine nad obvezama po SII	**3.849.878**	**3.660.826**

**Reklasifikacijom povlaštene dionice više nisu dio kapitala već su sastavni dio financijskih obveza te su izmijenjeni podaci u odnosu na objavljeno SFCR izvješće za 2017.godinu*

Grupa ističe da **nema pomoćnih vlastitih sredstava**, kao niti **odbitnih stavki** od vlastitih sredstava.

Nadalje, Grupa nema niti osnovnih vlastitih sredstava koja podliježu **prijelaznim aranžmanima** iz članka 454. stavaka 9. i 10. Zakona o osiguranju, odnosno iz članka 308.b stavaka 9. i 10. Direktive 2009/138/EZ. Konačno, Grupa ističe da **nema nikakvih ograničenja** koja bi mogla utjecati na dostupnost i prenosivost vlastitih sredstava unutar Grupe.

E.2 POTREBNI SOLVENTNI KAPITAL I MINIMALNI POTREBNI KAPITAL

Na 31.12.2018. godine, potrebni **solventni kapital (SCR) Grupe iznosi 1.742.936 tisuća HRK** (2017.: 1.711.098 tisuća HRK), a **minimalni potrebni kapital (MCR) iznosi 557.577 tisuća HRK** (2017.: 557.819 tisuća HRK).

Grupa ima visoku stopu adekvatnosti kapitala (SCR omjer) na dan 31.12.2018. godine od **221%** (2017.: 214%), koja se dobiva kao omjer prihvatljivih vlastitih sredstava za pokriće SCR-a i SCR-a. **Povećanje stope adekvatnosti kapitala od 7 p.b. u odnosu na 2017. godinu,** rezultat je većeg rasta dostupnog kapitala (+189 mil. HRK) od rasta SCR-a (32 mil. HRK). Najznačajniji uzrok porasta stope adekvatnosti kapitala jest porast vlastitih sredstava uslijed ostvarene dobiti Grupe.

MCR omjer dobiva se kao omjer prihvatljivih vlastitih sredstava za pokriće MCR-a i MCR-a te na dan 31.12.2018. godine iznosi vrlo visokih **675%** (2017.: 641%).

Iznosi omjera SCR-a i MCR-a za 2017. godinu su izmijenjeni zbog reklasifikacije povlaštenih dionica iz Upisanog kapitala u Financijske obveze što je rezultiralo smanjenjem prihvatljivih vlastitih sredstava za pokriće SCR-a odnosno pokriće MCR-a.

S obzirom da je tijekom 2018. godine pripojeno društvo CROATIA osiguranje krediti d.d., jedini obveznik primjene Solventnosti II unutar Grupe je Matično društvo koje posluje s visokim stopama adekvatnosti kapitala. Ostale članice Grupe osiguratelje djelatnosti posluju izvan RH (odnosno EU) te još uvijek nisu u obvezi računati adekvatnost kapitala primjenom Solventnosti II.

E. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Tablica E.2.1. Adekvatnost kapitala članica Grupe koje su obveznici primjene Solventnosti II na 31.12.2018.

Značajne vrste osiguranja	2018.		2017.*	
Članica Grupe	SCR omjer	MCR omjer	SCR omjer	MCR omjer
CROATIA osiguranje d.d.	259%	885%	261%	899%

**Iznosi omjera SCR-a i MCR-a za 2017. godinu su izmijenjeni zbog reklasifikacije povlaštenih dionica iz Upisanog kapitala u Financijske obveze što je rezultiralo smanjenjem prihvatljivih vlastitih sredstava za pokriće SCR-a odnosno pokriće MCR-a.*

Potrebni solventni kapital (SCR)

Grupa koristi **standardnu formulu** za izračun SCR-a.

Metodologija izračuna adekvatnosti kapitala na razini Grupe, u bitnome, temelji se na konsolidiranim podacima kako je propisano člancima 335. i 336. Delegirane uredbe. Konsolidirana bilanca dobiva se punom konsolidacijom SII vrijednosti pozicija svih (re)osiguranteljnih društava u Grupi, dok se ostala (neosiguranteljna) povezana društva Matičnog društva prikazuju kao ulaganje u povezana društva s vrijednošću utvrđenom prilagođenom metodom udjela („adjusted equity" metodom), osim u slučaju financijskih i kreditnih institucija kod kojih se za vrijednost uzima sektorski kapital utvrđen za potrebe sektorske adekvatnosti kapitala.

Prema odredbama standardne formule za grupe, SCR, odnosno potrebni solventni kapital Grupe se računa kao:

SCR Grupe = SCR_DIVERZIFICIRAN + CR_OFS + SCR_OSTALI,

pri čemu se:

- u izračunu **SCR_DIVERZIFICIRAN** koriste konsolidirani podaci svih osiguranteljnih društava Grupe, a računa se analogno izračunu na pojedinačnoj (tzv. solo) razini, dakle primjena standardne formule na konsolidiranoj bilanci.
- u izračunu **CR_OFS** primjenjuju se podaci društava u Grupi koja su financijske i kreditne institucije (konkretno: PBZ Croatia osiguranje d.d. i Croatia osiguranje, mirovinsko društvo d.o.o.), a u izračunu se primjenjuju sektorska pravila za adekvatnost kapitala financijskih i kreditnih institucija, odnosno proporcionalni udio zakonom propisanog minimalnog kapitala za društva koja ulaze u ovaj izračun.
- **SCR_OSTALI** računa se za ostale članice Grupe koje nisu društva za (re)osiguranje niti financijske ili kreditne institucije kao proporcionalni udio agregiranih kapitalnih zahtjeva za podmodule rizika: rizik vlasničkih vrijednosnih papira, rizik koncentracije i valutni rizik, a sve u skladu s člankom 336. stavak 1. točka (d) Delegirane uredbe.

Osnovni rezultati provedenog izračuna kapitalnih zahtjeva po modulima rizika dani su tablicom E.2.2. iz koje je vidljivo da u strukturi SCR-a dominira tržišni rizik, dok je vrlo značajan i preuzeti rizik neživotnih osiguranja.

E. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Tablica E.2.2. Kapitalni zahtjevi po modulima rizika na dan 31.12.2018. godine *(u 000 HRK)*

Modul rizika iz standardne formule	Kapitalni zahtjev	
	2018.	**2017.**
Tržišni rizik	1.150.681	1.215.180
Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane	196.725	107.105
Preuzeti rizik životnog osiguranja	80.411	87.238
Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja	92.143	95.720
Preuzeti rizik neživotnog osiguranja	708.642	693.342
Diversifikacija	(597.604)	(564.152)
BSCR	**1.630.998**	**1.634.433**
Operativni rizik	109.971	89.500
Prilagodba za odgođene poreze	(290.573)	(288.444)
SCR DIVERZIFICIRAN	**1.450.396**	**1.435.490**
CR_OFS	**27.500**	**27.500**
SCR_OSTALI	**265.039**	**248.108**
SCR Grupe	**1.742.936**	**1.711.098**

Grupa je u zakonom propisanim rokovima dostavila Agenciji (HANFA-i) propisane izvještajne obrasce (godišnje kvantitativne informacije društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje za Solventnost II (ARG)).

Grupa **ne koristi pojednostavljene izračune** za pojedine module rizika kao niti podmodule rizika standardne formule.

Nadalje, Grupa **ne upotrebljava parametre specifične za određeno društvo** u skladu s člankom 135. stavkom 7. Zakona o osiguranju, odnosno člankom 104. stavkom 7. Direktive 2009/138/EZ.

E. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Minimalni potrebni kapital (MCR)

Minimalni potrebni kapital Grupa računa u skladu s člankom 315. Zakona o osiguranju, odnosno člankom 230. Direktive 2009/138/EZ, a efektivno je jednak zbroju iznosa minimalnog potrebnog kapitala za sva osiguratelja društva u Grupi, uključujući i Matično društvo. U nastavku slijedi pregled iznosa minimalnog potrebnog kapitala po društvima u Grupi.

Tablica E.2.3. Minimalni potrebni kapital (MCR) Grupe i članica Grupe na dan 31.12.2018. godine *(u 000 HRK)*

Društvo	2018.	2017.	Δ 2018 - 2017.
CROATIA osiguranje d.d., Zagreb	430.233	403.515	26.718
Milenijum osiguranje a.d., Beograd	39.837	42.084	(2.247)
Croatia osiguranje d.d., Mostar	38.345	37.192	1.153
Croatia osiguranje - život a.d., Skopje	26.910	23.626	3.283
Croatia osiguranje - neživot a.d., Skopje	22.253	22.541	(288)
CROATIA osiguranje krediti d.d.*	-	28.860	(28.860)
Ukupno minimalni potrebni kapital (MCR) Grupe	**557.577**	**557.819**	**(241)**

**Društvo pripojeno Matičnom društvu tijekom 2018. godine*

E.3 Uporaba podmodula rizika vlasničkih vrijednosnih papira koji se temelji na trajanju pri izračunu potrebnog solventnog kapitala

Grupa **ne koristi** način izračuna za podmodul rizika vlasničkih vrijednosnih papira koji se temelji na trajanju u izračunu svog potrebnog solventnog kapitala, pa ovo poglavlje nije primjenjivo.

E.4 Razlika između standardne formule i bilo kojeg upotrijebljenog unutarnjeg modela

Grupa **ne koristi unutarnji model** za izračun kapitalnih zahtjeva, već iste računa primjenom standardne formule, pa ovo poglavlje nije primjenjivo.

E.5 Neusklađenost s minimalnim potrebnim kapitalom i neusklađenost s potrebnim solventnim kapitalom

Grupa je **u potpunosti usklađena** s minimalnim potrebnim kapitalom i potrebnim solventnim kapitalom, pa ovo poglavlje nije primjenjivo.

E.6 Sve ostale informacije

Grupa **nema drugih značajnih informacija** o upravljanju kapitalom.

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

Sastavni dio ovog dokumenta su i kvantitativni obrasci (QRT) koji su propisani za javnu objavu.

U donjoj tablici su popisani obrasci koji su primjenjivi za Grupu.

Tablica 1. Popis obrazaca primjenjivih na Grupu

R. br.	Obrazac	Naziv obrasca
1.	S.02.01.02	Bilanca
2.	S.05.01.02	Premije, odštetni zahtjevi i izdaci po vrsti osiguranja
3.	S.05.02.01	Premije, odštetni zahtjevi i izdaci po državi
4.	S.23.01.22	Vlastita sredstva
5.	S.25.01.22	Potrebni solventni kapital - za grupe koje primjenjuju standardnu formulu
6.	S.32.01.22	Društva u okviru Grupe

U nastavku slijede obrasci, uz napomenu da su u istima sve monetarne vrijednosti izražene u tisućama HRK (u 000 HRK). Obrasci S.22.01.22, S.25.02.22 i S.25.03.22 nisu primjenjivi na Grupu te su stoga izostavljeni.

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.02.01.02 Bilanca - Imovina

Imovina		Vrijednost prema Solventnosti II C0010
Nematerijalna imovina	R0030	0
Odgođena porezna imovina	R0040	4.491
Višak mirovinskih naknada	R0050	0
Nekretnine, postrojenja i oprema za vlastitu upotrebu	R0060	**507.330**
Ulaganja (osim imovine koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	R0070	**8.287.405**
Nekretnine (osim za vlastitu upotrebu)	R0080	362.595
Udjeli u povezanim društvima, uključujući sudjelovanja	R0090	459.164
Vlasnički vrijednosni papiri	R0100	394.803
Vlasnički vrijednosni papiri – uvršteni	R0110	392.469
Vlasnički vrijednosni papiri – neuvršteni	R0120	2.334
Obveznice	R0130	6.039.781
Državne obveznice	R0140	5.888.181
Korporativne obveznice	R0150	151.600
Strukturirani dužnički instrumenti	R0160	0
Osigurani vrijednosni papiri	R0170	0
Subjekti za zajednička ulaganja	R0180	215.709
Izvedenice	R0190	2.381
Depoziti osim novčanih ekvivalenata	R0200	812.972
Ostala ulaganja	R0210	0
Imovina koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0220	**437.973**
Krediti i hipoteke	R0230	**574.627**
Krediti na temelju police	R0240	29.244
Krediti i hipoteke pojedincima	R0250	0
Ostali krediti i hipoteke	R0260	545.382
Iznosi koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju od:	R0270	**137.942**
Neživotnog osiguranja i zdravstvenog osiguranja sličnog neživotnom osiguranju	R0280	137.930
Neživotnog osiguranja isključujući zdravstveno osiguranje	R0290	137.966
Zdravstvenog osiguranja sličnog neživotnom osiguranju	R0300	(36)
Životnog osiguranja i zdravstvenog osiguranja sličnog životnom osiguranju, isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0310	12
Zdravstvenog osiguranja sličnog životnom osiguranju	R0320	0
Životnog osiguranja, isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0330	12
Životnog osiguranja povezanog s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0340	0
Depoziti kod cedenata	R0350	**0**
Potraživanja od osiguranja i posrednika	R0360	**232.253**
Potraživanja od reosiguranja	R0370	**32.823**
Potraživanja (od kupaca, ne od osiguranja)	R0380	**154.992**
Vlastite dionice (koje se drže izravno)	R0390	**0**
Dospjeli iznosi u odnosu na stavke vlastitih sredstava ili osnivački kapital koji je pozvan da se plati, ali još nije uplaćen	R0400	**0**
Novac i novčani ekvivalenti	R0410	**390.033**
Sva ostala imovina, koja nije prikazana drugdje	R0420	**16.847**
Ukupna imovina	R0500	**10.776.717**

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.02.01.02 Bilanca - Obveze

Obveze		Vrijednost prema Solventnosti II C0010
Tehničke pričuve – neživotno osiguranje	R0510	**2.563.449**
Tehničke pričuve – neživotno osiguranje (isključujući zdravstveno osiguranje)	R0520	2.508.390
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0530	0
Najbolja procjena	R0540	2.161.228
Dodatak za rizik	R0550	347.162
Tehničke pričuve – zdravstveno osiguranje (slično neživotnom osiguranju)	R0560	55.059
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0570	0
Najbolja procjena	R0580	18.975
Dodatak za rizik	R0590	36.084
Tehničke pričuve – životno osiguranje (isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	R0600	**3.030.186**
Tehničke pričuve – zdravstveno osiguranje (slično životnom osiguranju)	R0610	0
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0620	0
Najbolja procjena	R0630	0
Dodatak za rizik	R0640	0
Tehničke pričuve – životno osiguranje (isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	R0650	3.030.186
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0660	0
Najbolja procjena	R0670	3.005.387
Dodatak za rizik	R0680	24.798
Tehničke pričuve – osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0690	**443.925**
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0700	437.973
Najbolja procjena	R0710	5.924
Dodatak za rizik	R0720	28
Nepredviđene obveze	R0740	**0**
Pričuve osim tehničkih pričuva	R0750	**104.296**
Obveze za mirovine	R0760	**0**
Depoziti reosiguratelja	R0770	**0**
Odgođene porezne obveze	R0780	**182.642**
Izvedenice	R0790	**2.729**
Dugovanja prema kreditnim institucijama	R0800	**0**
Financijske obveze, osim dugovanja prema kreditnim institucijama	R0810	**16.891**
Obveze prema osiguranju i posrednicima	R0820	**96.411**
Obveze prema reosiguranju	R0830	**28.082**
Obveze (prema dobavljačima, ne osiguranju)	R0840	**106.219**
Podređene obveze	R0850	**0**
Podređene obveze koje nisu uključene u osnovna vlastita sredstva	R0860	0
Podređene obveze uključene u osnovna vlastita sredstva	R0870	0
Sve ostale obveze, koje nisu prikazane drugdje	R0880	**352.009**
Ukupne obveze	**R0900**	**6.926.839**
Višak imovine nad obvezama	**R1000**	**3.849.878**

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.05.01.02 Premije, odštetni zahtjevi i izdaci po vrsti osiguranja– Neživotna osiguranja

		Vrsta osiguranja za: obveze neživotnog osiguranja i reosiguranja (izravno osiguranje i prihvat u proporcionalno reosiguranje)								
		Osiguranje medicinskih troškova	Osiguranje zaštite prihoda	Osiguranje naknada radnicima	Osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila	Ostale vrste osiguranja za motorna vozila	Pomorsko, zrakoplovno i transportno osiguranje	Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine	Osiguranje od opće odgovornosti	Osiguranje kredita i jamstava
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090
Zaračunate premije										
Bruto – izravno osiguranje	R0110	320.301	153.806	0	744.128	372.286	85.455	600.590	131.004	163.280
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	R0120	0	1.005	0	(0)	82	952	10.431	694	0
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	R0130									
Udio reosiguratelja	R0140	5.909	1.752	0	11.898	4.860	56.167	179.865	17.777	6.241
Neto	R0200	314.393	153.059	0	732.230	367.509	30.240	431.156	113.921	157.040
Zarađene premije										
Bruto – izravno osiguranje	R0210	320.602	153.500	0	722.862	349.576	85.263	590.756	133.477	94.096
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	R0220	0	1.175	0	(0)	185	1.128	12.701	682	0
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	R0230									
Udio reosiguratelja	R0240	5.987	2.219	0	11.606	4.478	46.935	165.283	17.166	6.500
Neto	R0300	314.615	152.456	0	711.256	345.283	39.456	438.174	116.993	87.596
Nastali odštetni zahtjevi										
Bruto – izravno osiguranje	R0310	173.752	40.748	241	310.150	267.045	43.537	289.199	78.039	(35.933)
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	R0320	0	554	0	(142)	6	854	6.561	625	465
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	R0330									
Udio reosiguratelja	R0340	0	(93)	0	(1.912)	869	29.716	48.499	2.934	2.655
Neto	R0400	173.752	41.394	241	311.920	266.182	14.676	247.262	75.729	(38.123)
Promjene ostalih tehničkih pričuva										
Bruto – izravno osiguranje	R0410	(53)	2.919	0	1.026	(5.540)	320	2.540	1.013	(12.470)
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	R0420	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	R0430									
Udio reosiguratelja	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Neto	R0500	(53)	2.919	0	1.026	(5.540)	320	2.540	1.013	(12.470)
Nastali izdaci	R0550	127.227	67.154	0	308.085	136.369	33.559	237.567	49.612	71.044
Ostali izdaci	R1200									
Ukupni izdaci	R1300									

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.05.01.02 Premije, odštetni zahtjevi i izdaci po vrsti osiguranja– Neživotna osiguranja

		Vrsta osiguranja za: obveze neživotnog osiguranja i reosiguranja (izravno osiguranje i prihvat u proporcionalno reosiguranje)			Vrsta osiguranja za: prihvat u neproporcionalno reosiguranje				Ukupno
		Osiguranje troškova pravne zaštite	Osiguranje pomoći (asistencija)	Osiguranje raznih financijskih gubitaka	Zdravstveno osiguranje	Osiguranje od nezgoda	Pomorsko, zrakoplovno i transportno osiguranje	Osiguranje imovine	
		C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200
Zaračunate premije									
Bruto – izravno osiguranje	R0110	1.652	26.367	30.919					2.629.788
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	R0120	0	0	2.095					15.260
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	R0130				0	2.699	122	5.974	8.795
Udio reosiguratelja	R0140	1.485	673	17.098	40	1.710	139	5.254	310.869
Neto	R0200	166	25.694	15.916	(40)	989	(18)	719	2.342.975
Zarađene premije									
Bruto – izravno osiguranje	R0210	1.652	26.952	36.634					2.515.371
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	R0220	0	0	1.264					17.135
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	R0230				0	2.694	122	5.578	8.394
Udio reosiguratelja	R0240	1.485	673	16.562	40	1.710	139	4.785	285.571
Neto	R0300	167	26.279	21.336	(40)	984	(18)	793	2.255.330
Nastali odštetni zahtjevi									
Bruto – izravno osiguranje	R0310	253	10.205	14.866			-		1.192.102
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	R0320	0	0	581					9.503
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	R0330				0	1.403	101	3.791	5.294
Udio reosiguratelja	R0340	201	0	8.865	0	704	0	2.355	94.791
Neto	R0400	52	10.205	6.581	0	698	101	1.436	1.112.107
Promjene ostalih tehničkih pričuva									
Bruto – izravno osiguranje	R0410	0	48	(4.301)					(14.499)
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	R0420	0	0	0					0
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	R0430				0	0	0	0	0
Udio reosiguratelja	R0440	0	0	(121)	0	0	0	0	(121)
Neto	R0500	0	48	(4.180)	0	0	0	0	(14.378)
Nastali izdaci	R0550	20	12.898	13.767	0	0	0	0	1.057.300
Ostali izdaci	R1200								54.261
Ukupni izdaci	R1300								1.111.561

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.05.01.02 Premije, odštetni zahtjevi i izdaci po vrsti osiguranja – Životna osiguranja

		Vrsta osiguranja za: obveze životnog osiguranja						Obveze životnog osiguranja		Ukupno
		Zdravstveno osiguranje	Osiguranje sa sudjelovanjem u dobiti	Osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	Ostala životna osiguranja	Rente koje proizlaze iz ugovora o neživotnom osiguranju i odnose se na obveze zdravstvenog osiguranja	Rente koje proizlaze iz ugovora o neživotnom osiguranju i odnose se na obveze osiguranja koje nisu obveze zdravstvenog osiguranja	Zdravstveno osiguranje	Životno reosiguranje	
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
Zaračunate premije										
Bruto	R1410	398	519.163	108.772	42.826	0	0	0	0	671.158
Udio reosiguratelja	R1420	0	183	0	5	0	0	0	0	188
Neto	R1500	398	518.981	108.772	42.821	0	0	0	0	670.971
Zarađene premije										0
Bruto	R1510	313	519.163	108.772	42.827	0	0	0	0	671.075
Udio reosiguratelja	R1520	0	183	0	5	0	0	0	0	188
Neto	R1600	313	518.981	108.772	42.822	0	0	0	0	670.887
Nastali odštetni zahtjevi										0
Bruto	R1610	968	432.497	9.601	9.106	(98)	20.589	0	0	472.662
Udio reosiguratelja	R1620	0	38	0	0	0	655	0	0	693
Neto	R1700	968	432.459	9.601	9.106	(98)	19.934	0	0	471.970
Promjene ostalih tehničkih pričuva										0
Bruto	R1710	(2.442)	47.795	96.966	18.238	0	0	0	0	160.557
Udio reosiguratelja	R1720	0	12	0	0	0	0	0	0	12
Neto	R1800	(2.442)	47.783	96.966	18.238	0	0	0	0	160.545
Nastali izdaci	R1900	867	98.820	2.218	30.386	98	0	0	0	132.389
Ostali izdaci	R2500									566
Ukupni izdaci	R2600									132.956

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.05.02.01 Premije, odštetni zahtjevi i izdaci po državi

		Matična država	Prvih 5 država (prema iznosu zaračunatih bruto premija) obveze neživotnog osiguranja					Ukupno prvih pet država i matična država
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070
	R0010		Republika Srbija					
		C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140
Zaračunate premije								
Bruto – izravno osiguranje	R0110	2.201.194	216.776	0	0	0	0	2.417.970
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	R0120	16.790	0	0	0	0	0	16.790
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	R0130	11.026	0	0	0	0	0	11.026
Udio reosiguratelja	R0140	287.712	6.131	0	0	0	0	293.843
Neto	R0200	1.941.298	210.645	0	0	0	0	2.151.943
Zarađene premije		0	0	0	0	0	0	0
Bruto – izravno osiguranje	R0210	2.128.118	209.847	0	0	0	0	2.337.965
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	R0220	18.585	0	0	0	0	0	18.585
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	R0230	10.626	0	0	0	0	0	10.626
Udio reosiguratelja	R0240	260.722	6.085	0	0	0	0	266.807
Neto	R0300	1.896.607	203.763	0	0	0	0	2.100.369
Nastali odštetni zahtjevi		0	0	0	0	0	0	0
Bruto – izravno osiguranje	R0310	1.026.363	104.434	0	0	0	0	1.130.797
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	R0320	9.503	0	0	0	0	0	9.503
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	R0330	6.510	0	0	0	0	0	6.510
Udio reosiguratelja	R0340	86.587	4.340	0	0	0	0	90.927
Neto	R0400	955.788	100.094	0	0	0	0	1.055.882
Promjene ostalih tehničkih pričuva		0	0	0	0	0	0	0
Bruto – izravno osiguranje	R0410	(16.804)	1.557	0	0	0	0	(15.248)
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	R0420	0	0	0	0	0	0	0
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	R0430	0	0	0	0	0	0	0
Udio reosiguratelja	R0440	(121)	0	0	0	0	0	(121)
Neto	R0500	(16.683)	1.557	0	0	0	0	(15.127)
Nastali izdaci	R0550	875.301	91.947	0	0	0	0	967.248
Ostali izdaci	R1200							47.981
Ukupni izdaci	R1300							1.015.229

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.05.02.01 Premije, odštetni zahtjevi i izdaci po državi (nastavak)

		Matična država	Prvih 5 država (prema iznosu zaračunatih bruto premija) obveze životnog osiguranja					Ukupno prvih pet država i matična država
		C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
	R1400		Republika Makedonija					
		C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280
Zaračunate premije								
Bruto	R1410	552.771	90.530	0	0	0	0	643.301
Udio reosiguratelja	R1420	5	183	0	0	0	0	188
Neto	R1500	552.766	90.347	0	0	0	0	643.113
Zarađene premije		0	0	0	0	0	0	0
Bruto	R1510	552.686	90.530	0	0	0	0	643.216
Udio reosiguratelja	R1520	5	183	0	0	0	0	188
Neto	R1600	552.681	90.347	0	0	0	0	643.029
Nastali odštetni zahtjevi		0	0	0	0	0	0	0
Bruto	R1610	420.888	18.764	0	0	0	0	439.652
Udio reosiguratelja	R1620	0	38	0	0	0	0	38
Neto	R1700	420.888	18.726	0	0	0	0	439.614
Promjene ostalih tehničkih pričuva		0	0	0	0	0	0	0
Bruto	R1710	106.633	53.768	0	0	0	0	160.402
Udio reosiguratelja	R1720	12	0	0	0	0	0	12
Neto	R1800	106.622	53.768	0	0	0	0	160.390
Nastali izdaci	R1900	101.347	24.221	0	0	0	0	125.567
Ostali izdaci	R2500							566
Ukupni izdaci	R2600							126.134

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.23.01.22 Vlastita sredstva

		Ukupno	Kategorija 1 – oslobođeno od ograničenja	Kategorija 1 – ograničeno	Kategorija 2	Kategorija 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Osnovna vlastita sredstva prije odbitka sudjelovanja u drugom financijskom sektoru						
Redovni dionički kapital (uključujući vlastite dionice)	R0010	589.326	589.326		0	
Nedostupni redovni dionički kapital koji je pozvan da se plati, ali još nije uplaćen na razini grupe	R0020	0	0		0	
Premije na emitirane dionice povezane s redovnim dioničkim kapitalom	R0030	681.483	681.483		0	
Osnivački kapital, doprinosi članova ili istovjetna stavka osnovnih vlastitih sredstava za društva za uzajamno osiguranje ili društva koja djeluju po načelu uzajamnosti	R0040	0	0		0	
Podređeni računi članova društva za uzajamno osiguranje	R0050	0		0	0	0
Nedostupni podređeni računi članova društva za uzajamno osiguranje na razini grupe	R0060	0		0	0	0
Višak sredstava	R0070	0	0			
Nedostupni višak sredstava na razini grupe	R0080	0	0			
Povlaštene dionice	R0090	0		0	0	0
Nedostupne povlaštene dionice na razini grupe	R0100	0		0	0	0
Premije na emitirane dionice povezane s povlaštenim dionicama	R0110	0		0	0	0
Nedostupne premije na emitirane dionice povezane s povlaštenim dionicama na razini grupe	R0120	0		0	0	0
Pričuva za usklađivanje	R0130	2.579.070	2.579.070			
Podređene obveze	R0140	0		0	0	0
Nedostupne podređene obveze na razini grupe	R0150	0		0	0	0
Iznos jednak vrijednosti neto odgođene porezne imovine	R0160	0				0
Iznos jednak vrijednosti neto odgođene porezne imovine koja nije dostupna na razini grupe	R0170	0				0
Ostale stavke koje je nadzorno tijelo odobrilo kao osnovna vlastita sredstva, a koje nisu prethodno naznačene	R0180	0	0	0	0	0
Nedostupna vlastita sredstva koja se odnose na ostale stavke vlastitih sredstava koje je nadzorno tijelo odobrilo	R0190	0	0	0	0	0
Manjinski udjeli (ako nisu iskazani kao dio određene stavke vlastitih sredstava)	R0200	0	0	0	0	0
Nedostupni manjinski udjeli na razini grupe	R0210	0	0	0	0	0
Vlastita sredstva iz financijskih izvještaja koja ne bi smjela biti predstavljena pričuvom za usklađivanje i ne ispunjavaju kriterije da budu razvrstana kao vlastita sredstva prema Solventnosti II		0	0	0	0	0
Vlastita sredstva iz financijskih izvještaja koja ne smiju biti predstavljena pričuvom za usklađivanje i ne ispunjavaju kriterije da budu razvrstana kao vlastita sredstva prema Solventnosti II	R0220	0	0			
Odbitci		0	0	0	0	0
Odbitci sudjelovanja u drugim financijskim društvima, uključujući neregulirana društva koja obavljaju financijske djelatnosti	R0230	84.269	84.269	0	0	
od čega odbijeno u skladu s člankom 228. Direktive 2009/138/EZ	R0240	0	0	0	0	0
Odbitci sudjelovanja u slučaju nedostupnosti informacija (članak 229.)	R0250	0	0	0	0	0
Odbitak sudjelovanja uključenih na temelju metode odbitaka i agregiranja kada se primjenjuje kombinacija metoda	R0260	0	0	0	0	0
Ukupno nedostupne stavke vlastitih sredstava	R0270	0	0	0	0	0
Ukupni odbitci	R0280	84.269	84.269	0	0	0
Ukupna osnovna vlastita sredstva nakon odbitaka	R0290	3.765.609	3.765.609	0	0	0

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.23.01.22 Vlastita sredstva (nastavak)

		Ukupno	Kategorija 1 – oslobođeno od ograničenja	Kategorija 1 – ograničeno	Kategorija 2	Kategorija 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Pomoćna vlastita sredstva						
Neuplaćeni i nepozvani redovni dionički kapital opoziv na poziv	R0300	0			0	
Neuplaćeni i nepozvani osnivački kapital, doprinosi članova ili istovjetna stavka osnovnih vlastitih sredstava za društva za uzajamno osiguranje ili društva koja djeluju po načelu uzajamnosti, opozivi na poziv	R0310	0			0	
Neuplaćene i nepozvane povlaštene dionice opozive na poziv	R0320	0			0	
Pravno obvezujuća obveza za upisivanje i plaćanje podređenih obveza na zahtjev	R0330	0			0	
Akreditivi i jamstva na temelju članka 96. stavka 2. Direktive 2009/138/EZ	R0340	0			0	
Akreditivi i jamstva osim onih na temelju članka 96. stavka 2. Direktive 2009/138/EZ	R0350	0			0	
Dodatni pozivi članovima na temelju članka 96. stavka 3. prvog podstavka Direktive 2009/138/EZ	R0360	0			0	
Dodatni pozivi članovima osim onih na temelju članka 96. stavka 3. prvog podstavka Direktive 2009/138/EZ	R0370	0			0	0
Nedostupna pomoćna vlastita sredstva na razini grupe	R0380	0			0	0
Ostala pomoćna vlastita sredstva	R0390	0			0	0
Ukupna pomoćna vlastita sredstva	R0400	0			0	0
Vlastita sredstva iz drugih financijskih sektora		0			0	0
Kreditne institucije, investicijska društva, financijske institucije, upravitelji alternativnih investicijskih fondova, društva za upravljanje UCITS-ima	R0410	84.269	84.269	0	0	
Institucije za strukovno mirovinsko osiguranje	R0420	0	0	0	0	
Neregulirani subjekti koji obavljaju financijske djelatnosti.	R0430	0	0	0	0	
Ukupna vlastita sredstva iz drugih financijskih sektora	R0440	84.269	84.269	0	0	
Vlastita sredstva kada se primjenjuje metoda dobitaka i agregiranja, isključivo ili u kombinaciji s metodom 1		0	0	0	0	
Agregirana vlastita sredstva kada se primjenjuje metoda odbitaka i agregiranja i kombinacija metoda	R0450	0	0	0	0	0
Agregirana vlastita sredstva kada se primjenjuje metoda odbitaka i agregiranja i kombinacija metoda, isključujući unutargrupne transakcije	R0460	0	0	0	0	0
Ukupna dostupna vlastita sredstva za pokriće konsolidiranog potrebnog solventnog kapitala grupe (isključujući vlastita sredstva iz drugih financijskih sektora i iz društava uključenih na temelju metode odbitaka i agregiranja)	R0520	3.765.609	3.765.609	0	0	0
Ukupna dostupna vlastita sredstva za pokriće minimalnog konsolidiranog potrebnog solventnog kapitala grupe	R0530	3.765.609	3.765.609	0	0	
Ukupna prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće konsolidiranog potrebnog solventnog kapitala grupe (isključujući vlastita sredstva iz drugih financijskih sektora i društava uključenih na temelju metode odbitaka i agregiranja)	R0560	3.765.609	3.765.609	0	0	0
Ukupna prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće minimalnog konsolidiranog potrebnog solventnog kapitala grupe	R0570	3.765.609	0	0	0	
Minimalni konsolidirani potrebni solventni kapital grupe	R0610	557.577				
Omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i minimalnog konsolidiranog potrebnog solventnog kapitala grupe	R0650	675%				
Ukupna prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće potrebnog solventnog kapitala grupe (uključujući vlastita sredstva iz drugih financijskih sektora i društava uključenih na temelju metode odbitaka i agregiranja)	R0660	3.849.878	0	0	0	0
Potrebni solventni kapital grupe	R0680	1.742.936				
Omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i potrebnog solventnog kapitala grupe uključujući druge financijske sektore i društva uključena na temelju metode odbitaka i agregiranja	R0690	221%				

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.23.01.22 Vlastita sredstva (nastavak)

		Ukupno
		C0060
Pričuva za usklađivanje		
Višak imovine nad obvezama	R0700	3.849.878
Vlastite dionice (koje se drže izravno i neizravno)	R0710	0
Predvidive dividende, raspodjele i naknade	R0720	0
Ostale stavke osnovnih vlastitih sredstava	R0730	1.270.808
Prilagodba za ograničene stavke vlastitih sredstava u odnosu na portfelje uravnotežene prilagodbe i namjenske fondove	R0740	0
Ostala nedostupna vlastita sredstva	R0750	0
Pričuva za usklađivanje prije odbitka sudjelovanja u drugom financijskom sektoru	R0760	2.579.070
Očekivana dobit		0
Očekivana dobit uključena u buduće premije – djelatnost životnog osiguranja	R0770	231.617
Očekivana dobit uključena u buduće premije – djelatnost neživotnog osiguranja	R0780	9.506
Ukupna očekivana dobit uključena u buduće premije	R0790	241.123

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.25.01.22 Potrebni solventni kapital – za grupe koje primjenjuju standardnu formulu

		Bruto potrebni solventni kapital	Parametri specifični za društvo	Pojednostavljenja
		C0110	C0090	C0120
Tržišni rizik	R0010	1.150.681		
Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane	R0020	196.725		
Preuzeti rizik životnog osiguranja	R0030	80.411	0	0
Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja	R0040	92.143	0	0
Preuzeti rizik neživotnog osiguranja	R0050	708.642	0	0
Diversifikacija	R0060	(597.605)		
Rizik nematerijalne imovine	R0070	0		
Osnovni potrebni solventni kapital	R0100	**1.630.998**		

Izračun potrebnog solventnog kapitala		C0100
Operativni rizik	R0130	109.971
Sposobnost tehničkih pričuva da pokriju gubitke	R0140	0
Sposobnost odgođenih poreza da pokriju gubitke	R0150	(290.573)
Potrebni kapital za djelatnost koja se obavlja u skladu s člankom 4. Direktive 2003/41/EZ	R0160	0
Potrebni solventni kapital bez kapitalnog dodatka	R0200	**1.450.396**
Već utvrđeni kapitalni dodatak	R0210	0
Potrebni solventni kapital	R0220	**1.742.936**
Ostale informacije o potrebnom solventnom kapitalu		
Potrebni kapital za podmodul rizika vlasničkih vrijednosnih papira koji se temelji na trajanju	R0400	0
Ukupni iznos pretpostavljenog potrebnog solventnog kapitala za preostali dio	R0410	0
Ukupni iznos pretpostavljenog potrebnog solventnog kapitala za namjenske fondove	R0420	0
Ukupni iznos pretpostavljenog potrebnog solventnog kapitala za portfelje uravnotežene prilagodbe	R0430	0
Diversifikacijski učinci zbog agregiranja pretpostavljenog potrebnog solventnog kapitala za namjenske fondove za članak 304.	R0440	0
Minimalni konsolidirani potrebni solventni kapital grupe	R0470	557.577
Informacije o ostalim subjektima		
Kapitalni zahtjev za ostale financijske sektore (kapitalni zahtjevi koji se ne odnose na osiguranje)	R0500	27.500
Kapitalni zahtjev za ostale financijske sektore (kapitalni zahtjevi koji se ne odnose na osiguranje) – kreditne institucije, investicijska društva i financijske institucije, upravitelji alternativnih investicijskih fondova, društva za upravljanje UCITS-ima	R0510	0
Kapitalni zahtjev za ostale financijske sektore (kapitalni zahtjevi koji se ne odnose na osiguranje) – institucije za strukovno mirovinsko osiguranje	R0520	0
Kapitalni zahtjev za ostale financijske sektore (kapitalni zahtjevi koji se ne odnose na osiguranje) – kapitalni zahtjev za neregulirane subjekte koji obavljaju financijske djelatnosti	R0530	0
Potrebni kapital za nekontrolirana potrebna sudjelovanja	R0540	0
Potrebni kapital za preostala društva	R0550	265.039
Ukupni potrebni solventni kapital		
Potrebni solventni kapital za društva uključena na temelju metode odbitaka i agregiranja	R0560	0
Potrebni solventni kapital	R0570	1.742.936

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.32.01.22 Društva u okviru grupe

	Država	Identifikacijska oznaka društva	Vrsta identifikacijske oznake društva	Pravni naziv društva	Vrsta društva	Pravni oblik	Kategorija (uzajamno / neuzajamno)	Nadzorno tijelo
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080
1	Republika Hrvatska	LEI/74780000M0GHQ1VXJU20	LEI	CROATIA osiguranje d.d.	Kompozitno društvo	Dioničko društvo	Neuzajamno	Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga
2	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/HR/22000	Posebna oznaka	CROATIA Poliklinika, Zagreb	Ostalo	Ustanova	Neuzajamno	-
3	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/HR/11000	Posebna oznaka	Core 1 d.o.o. za poslovne usluge	Ostalo	Društvo s ograničenom odgovornošću	Neuzajamno	-
4	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/HR/12000	Posebna oznaka	CROATIA PREMIUM d.o.o. za usluge	Ostalo	Društvo s ograničenom odgovornošću	Neuzajamno	-
5	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/HR/13000	Posebna oznaka	HISTRIA CONSTRUCT d.o.o.	Ostalo	Društvo s ograničenom odgovornošću	Neuzajamno	-
6	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/HR/14000	Posebna oznaka	Strmec Projekt d.o.o.	Ostalo	Društvo s ograničenom odgovornošću	Neuzajamno	-
7	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/HR/D1060	Posebna oznaka	AUTO MAKSIMIR VOZILA d.o.o.	Ostalo	Društvo s ograničenom odgovornošću	Neuzajamno	-
8	Bosna i Herzegovina	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/BA/44444	Posebna oznaka	CROATIA osiguranje d.d., Ljubuški	Kompozitno društvo	Dioničko društvo	Neuzajamno	Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine
9	Republika Hrvatska	LEI/747800P06760YXBOFC97	LEI	CROATIA osiguranje mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom, društvo s ograničenom odgovornošću	Kreditna institucija, investicijsko društvo i financijska institucija	Društvo s ograničenom odgovornošću	Neuzajamno	Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga
10	Republika Makedonija	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/MK/11111	Posebna oznaka	Kroacija Osiguravanje – Društvo za neživotno osiguruvanje	Društvo za neživotno osiguranje	Dioničko društvo	Neuzajamno	Agencija za supervizija na osiguruvanje
11	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/HR/D1080	Posebna oznaka	CO ZDRAVLJE d.o.o.	Ostalo	Društvo s ograničenom odgovornošću	Neuzajamno	-
12	Republika Makedonija	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/MK/22222	Posebna oznaka	Kroacija Osiguravanje – Društvo za životno osiguruvanje	Društvo za životno osiguranje	Dioničko društvo	Neuzajamno	Agencija za supervizija na osiguruvanje
13	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/HR/66666	Posebna oznaka	CROATIA-TEHNIČKI PREGLEDI d.o.o.	Ostalo	Društvo s ograničenom odgovornošću	Neuzajamno	-
14	Republika Srbija	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/RS/33333	Posebna oznaka	Milenijum osiguranje a.d.o., Beograd	Društvo za neživotno osiguranje	Dioničko društvo	Neuzajamno	Narodna banka Srbije
15	Republika Hrvatska	LEI/549300JEBNBXEY27HE27	LEI	PBZ Croatia Osiguranje Dionicko Drustvo za Upravljanje Obveznim Mirovinskim Fondovima	Kreditna institucija, investicijsko društvo i financijska institucija	Dioničko društvo	Neuzajamno	Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga
16	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/HR/77777	Posebna oznaka	RAZNE USLUGE d.o.o. - u likvidaciji	Ostalo	Društvo s ograničenom odgovornošću	Neuzajamno	-
17	Bosna i Herzegovina	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/BA/41000	Posebna oznaka	CROATIA-REMONT d.d. Čapljina	Ostalo	Dioničko društvo	Neuzajamno	-
18	Bosna i Herzegovina	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/BA/42000	Posebna oznaka	CROAUTO d.o.o. Mostar	Ostalo	Društvo s ograničenom odgovornošću	Neuzajamno	-
19	Bosna i Herzegovina	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/BA/43000	Posebna oznaka	CROTEHNA d.o.o.	Ostalo	Društvo s ograničenom odgovornošću	Neuzajamno	-
20	Bosna i Herzegovina	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/BA/44000	Posebna oznaka	HOTEL HUM d.o.o. za ugostiteljstvo i turizam	Ostalo	Društvo s ograničenom odgovornošću	Neuzajamno	-
21	Bosna i Herzegovina	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/BA/45000	Posebna oznaka	PONTE d.o.o. Mostar	Ostalo	Društvo s ograničenom odgovornošću	Neuzajamno	-
22	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/HR/61000	Posebna oznaka	AGROSERVIS - S T P d.o.o.	Ostalo	Društvo s ograničenom odgovornošću	Neuzajamno	-
23	Republika Hrvatska	LEI/747800A06A5DO8MVHB10	LEI	HERZ d. d. Požega	Ostalo	Dioničko društvo	Neuzajamno	-
24	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/HR/63000	Posebna oznaka	SLAVONIJATRANS TEHNIČKI PREGLEDI d. o. o.	Ostalo	Društvo s ograničenom odgovornošću	Neuzajamno	-
25	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/HR/64000	Posebna oznaka	STANICA ZA TEHNIČKI PREGLED VOZILA BLATO d.o.o.	Ostalo	Društvo s ograničenom odgovornošću	Neuzajamno	-
26	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/HR/65000	Posebna oznaka	STP d.o.o.	Ostalo	Društvo s ograničenom odgovornošću	Neuzajamno	-
27	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000M0GHQ1VXJU20/HR/99999	Posebna oznaka	AUTOPRIJEVOZ, dioničko društvo za prijevoz putnika i robe u cestovnom prometu i turistička agencija	Ostalo	Dioničko društvo	Neuzajamno	-

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.32.01.22 Društva u okviru grupe

	Pravni naziv društva	Kriteriji utjecaja						Uključivanje u opseg nadzora grupe		Izračun solventnosti grupe
		% udjela u kapitalu	% koji se upotrebljava za pripremu konsolidiranih financijskih izvještaja	% glasačkih prava	Ostali kriteriji	Razina utjecaja	Proporcionalni udjel koji se upotrebljava za izračun solventnosti grupe	DA / NE	Datum odluke ako se primjenjuje članak 214.	Upotrijebljena metoda i u okviru metode 1 tretman društva
	C0040	C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
1	CROATIA osiguranje d.d.	-	-	-	-	-	-	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Potpuna konsolidacija
2	CROATIA Poliklinika, Zagreb	100,00%	100,00%	100,00%		Dominantan	100,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela
3	Core 1 d.o.o. za poslovne usluge	100,00%	100,00%	100,00%		Dominantan	100,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela
4	CROATIA PREMIUM d.o.o. za usluge	100,00%	100,00%	100,00%		Dominantan	100,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela
5	HISTRIA CONSTRUCT d.o.o.	100,00%	100,00%	100,00%		Dominantan	100,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela
6	Strmec Projekt d.o.o.	49,76%	49,76%	49,76%		Značajan	49,76%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela
7	AUTO MAKSIMIR VOZILA d.o.o.	100,00%	100,00%	100,00%		Dominantan	100,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela
8	CROATIA osiguranje d.d., Ljubuški	95,02%	100,00%	95,02%		Dominantan	100,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Potpuna konsolidacija
9	CROATIA osiguranje mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom, društvo s ograničenom odgovornošću	100,00%	100,00%	100,00%		Dominantan	100,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Sektorska pravila
10	Kroacija Osiguravanje – Društvo za neživotno osiguruvanje	100,00%	100,00%	100,00%		Dominantan	100,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Potpuna konsolidacija
11	CO ZDRAVLJE d.o.o.	100,00%	100,00%	100,00%		Dominantan	100,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela
12	Kroacija Osiguravanje – Društvo za životno osiguruvanje	100,00%	100,00%	100,00%		Dominantan	100,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Potpuna konsolidacija
13	CROATIA-TEHNIČKI PREGLEDI d.o.o.	100,00%	100,00%	100,00%		Dominantan	100,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela
14	Milenijum osiguranje a.d.o., Beograd	100,00%	100,00%	100,00%		Dominantan	100,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Potpuna konsolidacija
15	PBZ Croatia Osiguranje Dionicko Drustvo za Upravljanje Obveznim Mirovinskim Fondovima	50,00%	50,00%	50,00%		Značajan	50,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Sektorska pravila
16	RAZNE USLUGE d.o.o. - u likvidaciji	100,00%	100,00%	100,00%		Dominantan	100,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela
17	CROATIA-REMONT d.d. Čapljina	66,31%	69,79%	66,31%		Dominantan	69,79%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela
18	CROAUTO d.o.o. Mostar	63,46%	66,79%	63,46%		Dominantan	66,79%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela
19	CROTEHNA d.o.o.	95,02%	100,00%	95,02%		Dominantan	100,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela
20	HOTEL HUM d.o.o. za ugostiteljstvo i turizam	95,02%	100,00%	95,02%		Dominantan	100,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela
21	PONTE d.o.o. Mostar	95,02%	100,00%	95,02%		Dominantan	100,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela
22	AGROSERVIS - S T P d.o.o.	37,00%	37,00%	37,00%		Značajan	37,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela
23	HERZ d. d. Požega	100,00%	100,00%	100,00%		Dominantan	100,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela
24	SLAVONIJATRANS TEHNIČKI PREGLEDI d. o. o.	76,00%	76,00%	76,00%		Dominantan	76,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela
25	STANICA ZA TEHNIČKI PREGLED VOZILA BLATO d.o.o.	100,00%	100,00%	100,00%		Dominantan	100,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela
26	STP d.o.o.	100,00%	100,00%	100,00%		Dominantan	100,00%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela
27	AUTOPRIJEVOZ, dioničko društvo za prijevoz putnika i robe u cestovnom prometu i turistička agencija	79,29%	79,29%	79,29%		Dominantan	79,29%	Uključeno u opseg nadzora grupe	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela